

' ಕ ' ಅಕ್ಷರದ ವಚನದ ಅರ್ಥ

1)ಕಾಯಕ್ಕೆ ನೆಲಲಾಗಿ ಕಾಡಿತ್ತು ಮಾಯೆ
ಪ್ರಾಣಕ್ಕೆ ಮನವಾಗಿ ಕಾಡಿತ್ತು ಮಾಯೆ.
ಮನಕ್ಕೆ ನೆನಹಾಗಿ ಕಾಡಿತ್ತು ಮಾಯೆ
ಅರುಹಿಂಗೆ ಮರಹಾಗಿ ಕಾಡಿತ್ತು ಮಾಯೆ.
ಜಗದ ಜಂಗುಳಿಗಳಿಗೆ ಬೆಂಗೋಲನೆತ್ತಿ ಕಾಡಿತ್ತು ಮಾಯೆ .
ಚೆನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ನೀನೊಡ್ಡಿದ ಮಾಯೆಯ ಯಾರು ಗೆಲಲಾರರು.

ಪದಗಳ ಅರ್ಥ

ಕಾಯ-ದೇಹ,
ಮಾಯೆ-ಆಶೆ, ಆಕರ್ಷಣೆಮಾಡಿ ಎಳೆಯುವಂಥದು. ವಶಗೊಳಿಸುವ ಶಕ್ತಿ
ಯುಳ್ಳದ್ದು, ಮನಸ್ಸನ್ನು ಸೆಳೆದು ವಶಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಂಥದು.
ಅರುಹು-ತಿಳಿವಳಿಕೆ.
ಜಗದ ನಂಗುಳಿ-ಜಗದಜೀವಜಾಲ.
ಜಂಗುಳಿ-ಗುಂಪು, ಸಮೂಹ.
ಬೆಂಗೋಲು-ಚಾವಟಿ, ಬಾರು ಕೋಲು,
ಕಾಡು-ಪೀಡಿಸು

ವಚನದ ಅರ್ಥ

ಮನೋವಿಜ್ಞಾನದ ವಚನ. ಮಾಯೆ ಮತ್ತು ಮನಸ್ಸಿನ ಸ್ತರಗಳನ್ನು
ಮನೋವಿಜ್ಞಾನದ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮಾಯೆಯು ಮನುಷ್ಯನಿಂದ
ಹಿಡಿದು ಸಕಲ ಜೀವರಾಶಿಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ತುಳಿಇದೊಂದುತ್ತದೆ? ಮನುಷ್ಯ
ಹೇಗೆ ತುಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ? ಎಂಬುದನ್ನು ತುಂಬ ಸುಂದರವಾಗಿ
ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಕ್ಕಮಹಾದೇವಿಯವರೇ ರಾಜನೆಂಬ ಮಾಯೆಯಿಂದ
ಪೀಡೆಗೊಳಗಾದರು. ಲೋಕದ ಮಾಯೆ ಪುರುಷ,ರಾಜನ ದೂಷದಲ್ಲಿ ಬಂದು
ಮಹಾದೇವಿಯಕ್ಕನವರ ಚೆಲುವು,ಸೌಂದರ್ಯ,ಹೆಣ್ಣುತನವನ್ನು
ಅನುಭವಿಸಲು ಹಲವಿಧದಲ್ಲಿ ಕಾಡಿತ್ತು. ಈ ಮಾಯೆಯ ಕಾಡಾಟದಿಂದ
ನೊಂದು ಬೆಂದ ಜೀವ ನುಡಿದ ವಚನ ಇದ್ದು ಮಾಯೆಯಲ್ಲಿ ಎರಡು ರೀತಿಯ
ಕಾಡುವಿಕೆಯನ್ನು ನೋಡ ಬಹುದು. 1 ಹೊನ್ನು ಹೆಣ್ಣುಮಣ್ಣು ಮಾಯೆ 2
ನಾವೆ ಇನ್ನೊಬ್ಬರಿಗೆ ಮಾಯೆಯಾಗುವುದು

1.ನಮಗೆ ಹೊನ್ನು ಹೆಣ್ಣುಮಣ್ಣು ಕೀರ್ತಿ, ಅಧಿಕಾರ, ಇತರೆ ಇತರೆ
ಮಾಯೆಯಾಗಿ ಕಾಡುವುದು. ಅರ್ಥಾತ್ ಇಲ್ಲೆಲ್ಲ ನಮ್ಮೊಳಗಿನ ಅಶೆಯೇ
ನಮ್ಮನ್ನು ಪ್ರಲೋಭ ನೆಯಕಡೆಗೆ ದೂಡುತ್ತದೆ. ಅಂದರೆ ನಮ್ಮ ಆಶೆ ನಮಗೆ
ಮಾಯೆಯಾಗಿ ಕಾಡುತ್ತದೆ. ಇನ್ನೊಂದು ರೀತಿಯೂ ಇದೆ. ನಾವೇ
ಇನ್ನೊಬ್ಬರಿಗೆಮಾಯೆಯಾಗುತ್ತೇವೆ. ಆಗ ಅವರೂ ನಮ್ಮನ್ನು ಕಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಇಲ್ಲಿ ಅಕ್ಕಮಹಾದೇವಿಯವರಿಗೆ ರಾಜ ಮಾಯೆ ಯಾಗಿ ಕಾಡಿದ.ಒಬ್ಬ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ದಕ್ಷ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ರಾಜಕಾರಣಿಗಳು ತಮ್ಮ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಂತೆ ಕಾಡುವುದು, ತಾವು ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯರಿದ್ದರೂ ಅಧಿಕಾರ ಕಾರಣವಾಗಿ ಕಾಡುವುದು, ಒಪ್ಪದಿದ್ದಾಗ ದೂರ ವರ್ಗಾಯಿಸುವುದು,ನಾವು ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯ ರಿದ್ದರೂ ನಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರವೇ ನಮಗೆ ಮಾಯೆಯಾಗಿ ಇತರರಿಂದ ಕಾಡಿಸುತ್ತದೆ. ಪಾಂಡವರು ತಮ್ಮ ಪಾಡಿಗೆ ತಾವಿದ್ದರೂ ಕೌರವ ಅಸೂಯೆಯಿಂದ ಅವರನ್ನು ಕಾಡಿದರು. ಅವರ ಪ್ರತಿಭೆ, ಬಿಲ್ವಿದ್ಯೆ, ಗದಾವಿದ್ಯೆ ರಾಜ್ಯವೂ ಮಾಯೆ ಆಯಿತು. ಹೀಗೆ ಮಾಯೆ ತೊಂದರೆ ಕೊಡುತ್ತದೆ.

ಕಾಯಕ್ಕೆ ನೆಳಲಾಗಿ ಕಾಡಿತ್ತು ಮಾಯೆ. ಕಾಯಕ್ಕೆ ನೆಳಲು ಎಂದರೇನು? ಈ ದೇಹಕ್ಕೆ ಸೂರ್ಯ, ಚಂದ್ರ, ದೀಪದ ಬೆಳಕಿನಲ್ಲಿ ನೆಳಲುಬೀಳುತ್ತದೆ! ಈನೆಳಲು ಕಾಯಕ್ಕೆ ಮಾಯೆಯೇ?ದೇಹ ಎಲ್ಲಿ ಹೋದರೂ ನೆಳಲು ಹಿಂಬಾಲಿಸುತ್ತದೆ.ನೆಳಲಿನಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಬರುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ನೆಳಲು ಹೋಗಬೇಕಾದರೆ ಬೆಳಕು ಹೋಗಿ ಕತ್ತಲೆ ಆವರಿಸಬೇಕು. ಅಥವಾ ಕಾಯದರೂಪೆ ಬಯಲಾಗಿ ಬಿಡಬೇಕು. ಕಾಯವನ್ನು ನೆಳಲು ಹೇಗೆ ಬೆನ್ನತ್ತುವುದೋ ಹಾಗೆ ಕಾಯಗುಣ ಇರುವವರೆಗೆ ನಾವು ಆಶೆಯೆಂಬ ಮಾಯೆಯಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದರ್ಥದಲ್ಲಿ ಈ ದೇಹವೂ ಮಾಯೆ.ಪ್ರಾಣಕ್ಕೆ ನೆಳಲಾಗಿ ಕಾಡಿತ್ತು ಮಾಯೆ. ಎಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣ ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಮನಸ್ಸಿದೆ. ಎಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣ ಇಲ್ಲ ಅಲ್ಲಿ ಮನಸ್ಸಿಲ್ಲ. ಪ್ರಾಣಕ್ಕೆ ಈ ಮನಸ್ಸು ಮಾಯೆ. ಈಮನಸ್ಸು ಕಾರಣವಾಗಿ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಭಾಷೆಯಿಂದ ಹಿಡಿದು ಅನೇಕ ರೀತಿಯ ವಿದ್ಯೆ ವಿಕಾಸವಾಗಿದೆ. ಈ ಮನಸ್ಸು ಇರದಿದ್ದರೆ ವಿಕಾಸವೇ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈಮನಸ್ಸನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ವಿಧಾಯಕವಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲಾರರು. ಈಮನಸ್ಸು ವಿಧ್ವಂಸ: ಕಾರಿಯಾಗಿಯೂಕೆಲಸಮಾಡಬಲ್ಲದು.ಇತರರನ್ನು ಹಿಂಸಿಸಬಲ್ಲದು. ಕೌಶಿಕ (ರಾಜ ತನ್ನ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಹಿಡಿತದಲ್ಲಿಟ್ಟು ಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಅಕ್ಕಮಹಾದೇವಿಯವರು ಚೆನ್ನ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನನನ್ನು ಅರಸಿ ಮನೆ ಬಿಡುವ ಪ್ರಮೇಯಬರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಈ ಮನಸ್ಸೂ ಮಾಯೆ. ಮನಕ್ಕೆ ನೆನಹಾಗಿ ಕಾಡಿತ್ತು ಮಾಯೆ.ನೆನಪು-ಒಮ್ಮೆ ನೋಡಿದ್ದನ್ನು ಮತ್ತೆ ನೆನಪು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು. ಕಳೆದುಹೋದ ಜೀವನವನ್ನು ನೆನಪು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ ಕೊಡುವುದು.ಈ ಕ್ಷಣದ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಮರೆತು ಕಾಲದ ಸದುಪಯೋಗವನ್ನು ಮರೆಯುವುದು. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಮನುಷ್ಯನವರ್ತನೆ ಏನೆಂದರೆ ಭೂತಕಾ ಲವನ್ನು ನೆನೆಯುತ್ತ ಕೊಡುವುದು. ಮುಂದಿನ ಭವಿಷ್ಯ ಜೀವನವನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದರ ಕಡೆಗೆ ಚಿಂತಿಸದೆ ವರ್ತಮಾನವನ್ನು ಕೈ ಜಾರುವಂತೆ ಮಾಡುವದೂ 'ಹಳೆಯ ನೆನಪಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇದೂ ಮಾಯೆ.

ನೆನಹಿಗೆ ಅರಿವಾಗಿ ಕಾಡಿತ್ತು ಮಾಯೆ. ಅರುಹು ಎಂದರೆ ತಿಳಿವಳಿಕೆ. ಒಂದು ವಸ್ತು ವನ್ನು ನೆನಪು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಅರಿವಿನಿಂದ ನೆನಪು ಮತ್ತು ಅರಿವು ಅವಿನಾ ಭಾವ ಸಂಬಂಧವುಳ್ಳದ್ದು. ಅರಿವಿಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ ನೆನಪೇ ಇಲ್ಲ. ಬಾಯಾರಿದಾಗ ನೀರು ನೆನಪು ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಏಕೆ? ನೀರಿನ ಅರ್ಥ ಏನು?ನೀರು ಬಾಯಾರಿಕೆಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುತ್ತದೆ. ಏನ್ನುವ ಗುಣವಿಶೇಷಅರ್ಥನಮ್ಮ ಕಣ್ಣು ಮುಂದೆ ಬಂದು ನಿಲ್ಲುತ್ತದೆ. ಆ ವಿಶೇಷ ಅರ್ಥ ನಮಗಾಗದಿದ್ದರೆ ನಾವು ನೀರನ್ನು ನೆನಪು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ರಾಜ

ಕೌಶಿಕನಿಗೆ ಅಕ್ಕಮಹಾದೇವಿಯರು ಎಂದ ಕೂಡಲೆ ಹೆಣ್ಣು ಚೆಲುವು, ರೂಪದ ನೆನಪಾಯಿತು. ನಾನು ಪಡೆಯಲೇಬೇಕೆಂಬ ಈಗ ಲಾಲಸೆ ಉಂಟಾಯಿತು. ಇದರಿಂದ ಮಹಾದೇವಿಯಕ್ಕನವರಿಗೆ ಮಾಯೆ ಯಾಗಿ ಕಾಡಿದ. ನೆನಪು ಮತ್ತು ಅರ್ಥಗಳು ಆಗದಿದ್ದರೆ ಆತ ಮಹಾದೇವಿಯವರನ್ನು ಕಾಡುತ್ತಲೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ನೆನಪಿಗೆ ಅರಿವು ಮಾಯೆಯಾಯಿತು. ಅರುಹಿಂಗೆ ಮರವಾಗಿ ಕಾಡಿತ್ತು ಮಾಯೆ. ಮರವೆಯೂ ಕೂಡ ಮಾಯೆ. ರಾಜನಾದ ನಾನು ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಬಯಸುವುದು ತಪ್ಪಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ವಿವೇಕ ರಾಜನಿಗೆ ಇಲ್ಲದೆ ಹೋಯಿತು. ತನ್ನ ಇಚ್ಛೆ ಆಸೆಗಳನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಿಕೊಂಡು ಬದುಕಬೇಕೆನ್ನುವ ವಿವೇಕ ಹೋಯಿತು. ನೀತಿ ಮತ್ತು ಔಚಿತ್ಯದ ಎಲ್ಲೆ ಮೀರಿ ವರ್ತಿಸಿದ. ಅಕ್ಕಮಹಾದೇವಿಯವರು ವಿರಾಗಿಯಾಗಿ ಹೊರಹೊಮ್ಮಿದರು. ರಾಜ ರಾಜ್ಯ ಭ್ರಷ್ಟನಾಗಿ ಸಿಂಹಾಸನ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಯಿತು. ಅರಿವು ಮರೆಯಾದುದರ ಫಲ ಇದು. ಅದುದರಿಂದ ಮರವೆಯೂ ಮಾಯೆ.

ಜಗದಜಂಗುಳಿಗಳಿಗೆ ಬೆಂಗಳೋಲನೆತ್ತಿ ಕಾಡಿತ್ತು ಮಾಯೆ. ಮಾಯೆ ಮನುಷ್ಯ ನನ್ನು ಎಷ್ಟು ಕಾಡಿದೆ ಎಂದರೆ ಚಾವಟಿ ಹಿಡಿದು ಎತ್ತು ಎಮ್ಮೆಗಳಿಗೆ ಬಾರಿಸುವಂತೆ ಗಾಯ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಬಾರಿಸುತ್ತಿದೆ. ಸೃಷ್ಟಿಯ ಈ ಜನಜಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಬಾರಿಸಿಕೊಂಡ ಒಬ್ಬರೆ? ಇಬ್ಬರೆ? ಈ ಮಾಯೆ ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಸತ್ತು ಹುಟ್ಟಿಸುತ್ತಿದೆ. ಚೆನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ನೀನೊಡ್ಡಿದ ಮಾಯೆಯ ಯಾರು ಗೆಲಲಾರರು. ಈ ಮಾಯಾ ಜಾಲ ಇನ್ನು

ಯಾರಿಂದಲೂ ಗೆಲಲು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಜಗತ್ತು, ಜೀವ ಎಲ್ಲವೂ ಮಾಯಾ ಜಾಲ, ನಾವು ನಮ್ಮನ್ನು ಗುರುತಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದೇ ಈ ದೇಹದಿಂದ. ಈ ದೇಹವೆ ಮಯೆ. ದೇಹಕಾರಣವಾಗಿ ಪ್ರಾಣ, ಪ್ರಾಣ ಕಾರಣವಾಗಿ ಮನಸ್ಸು, ಮನಸ್ಸು ಕಾರಣವಾಗಿ ನೆನಪು ನೆನಪು ಕಾರಣವಾಗಿ ಅರಿವು, ಅರಿವು ಕಾರಣವಾಗಿ ಮರೆವು. ಅಕ್ಕಮಹಾದೇವಿಯವರು ಈ ದೇಹ ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಕ್ರಮಾನುಗತವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿರುವ ಮಹೋನ್ನತಿಯನ್ನು ನೋಡಿ. ದೇಹ ಮತ್ತು ಮಾಯೆಯ ಸರಣಿ ಹೇಗೆ ಮುಂದುವರಿದಿದೆ ನೋಡಿ. ಮಾಯೆಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನವನ್ನು ತುಂಬ ಸೂಕ್ಷ್ಮಸ್ತರದಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸಿ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿದಾರರೆ. ಮಾಯೆಯ ಅದ್ಭುತವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಈ ವಚನದಲ್ಲಿದೆ. ಈ ವಚನವನ್ನು ನಾವು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮನನ ಮಾಡಿ ಕೆಂಡರೆ ಹೊರಗೆ ಮಾಯೆ ಹುಡುಕುವುದು ಹೋಗಿ ತಾನೆ ಮಾಯೆಯಾಗಿರುವುದನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಇನ್ನೊಬ್ಬರಲ್ಲಿ ತಪ್ಪು ಹುಡುಕುವುದು ಹೋಗುತ್ತದೆ.

ತನ್ನ ತಪ್ಪಿನ ಅರಿವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ತಪ್ಪು ತಿದ್ದಿಕೊಂಡು ಬಿಟ್ಟರೆ ಇನ್ನೊಬ್ಬರಿಗೆ ಹಿಂಸೆ ಕಿರುಕುಳ ಇಲ್ಲ. ತನಗೂ ಒತ್ತಡ ಕೊಳ್ಳಬೇಡಿ ಇಲ್ಲ. ಜೀವನವೆಲ್ಲ ಮಾಯಾವಿದೂರವಾಗಿ ಆನಂದವಾಗಿ ಬಿಡುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ನಮಗೆ ನಾವೇ ಮಾಯೆಯಾಗಿರುವಾಗ ಮಾಯೆಯನ್ನು ಗೆಲ್ಲುವುದೆಂತು? ಹೊನ್ನು ಹೆಣ್ಣು ಮಣ್ಣು ಎಂದು ಬಾಹ್ಯವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವ ತಿಳಿವಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ? ನಾನೆ ಮಾಯೆ ಎಂದು ತನ್ನನ್ನೇ ಮಾಯೆಯೆಂದು ನಿಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ಒಡ್ಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಾಧನೆ ಎಲ್ಲಿ? ಇಂತಹ ಮನೋವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಅಕ್ಕಮಹಾದೇವಿಯವರಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಿರುವುದರಿಂದಲೇ ಅವರು ಮಾಯೆಯನ್ನು ಗೆದ್ದರು. ಚೆನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಕಾಮನಕೊಂದು ಮನಸಿಜನಾಗುಳುತ್ತಿದ್ದರೆ ನಾನು ಮನಸಿಜನ ತಲೆಯ ಬರೆಹವ ತೊಡೆದೆನು ಎನ್ನುವ ದಿಟ್ಟ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಅಕ್ಕನವರದು.

2)ಕಲ್ಲು ಹೊತ್ತು ಕಡಲೊಳಗೆ ಮುಳುಗಿದಡೆ
ಎಡರಿಗೆ ಕಡೆಯುಂಟೆ ಅಯ್ಯಾ.
ಉಂಡು ಹಸಿವಾಯಿತ್ತೆಂದಡೆ ಭಂಗವೆಂಬೆ.
ಕಂಡಕಂಡ ರಾವಿನಲ್ಲಿ ಮನ ಬೆಂದಡೆ
ಗಂಡ ಚೆನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಯ್ಯ ಎಂತೊಲಿವನಯ್ಯ?

ಪದಗಳ ಅರ್ಥ

ಎಡರು--ಕಷ್ಟ,
ಕಡಲು-ಸಮುದ್ರ,
ಕಡೆ- ಅಂತ್ಯ,
ರಾವು-ಸ್ಥಳ,

ವಚನದ ಅರ್ಥ

ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿ ಅನುಭಾವ ಸಾಧನೆಗೆ ಹೊರಡುವುದು ಎಷ್ಟೊಂದು ಕಷ್ಟವಿದೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ಪರಮಾತ್ಮ ಸಂಪಾದನೆಗೆ ಹೊರಡುವುದು ಇನ್ನೂ ಕಡು ಕಷ್ಟ ಎಂಬುದನ್ನು ಈವಚನದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಸಂಸಾರ ಎಷ್ಟೊಂದು ಕಷ್ಟ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಕಲ್ಲುಹೊತ್ತು ಕಡಲೊಳಗೆ ಮುಳುಗಿದರೆ ಎಡರಿಗೆ ಕಡೆಯುಂಟೆ? ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಾಂತದ ಮೂಲಕ ವಿವರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಮುದ್ರಪ್ರಯಾಣವೇ ಕಷ್ಟ ಮುಳುಗುವುದು ಇನ್ನೂ ಕಡು ಕಷ್ಟ. ಕಲ್ಲುಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ಹೋಗುವುದು ಇನ್ನೂ ಕಡು ಕಷ್ಟ. ಉಂಡು ಹಸಿವಾಯಿತ್ತೆಂದಡೆ ಭಂಗವೆಂಬೆ. ಹಸಿವಾದಾಗ ಊಟ ಮಾಡಿದರೆ ತೃಪ್ತಿ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಊಟ ವಾದ ಮೇಲೂಹಸಿವೆ ಎಂದರೆ ಅದಕ್ಕಿಂತ ದುಃಖ ಇನ್ನೊಂದಿಲ್ಲ. ಕಂಡ ಕಂಡ ರಾವಿನಲ್ಲಿ ಮನ ಬೆಂದಡೆ ಗಂಡ ಚೆನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಎಂತೊಲಿವನಯ್ಯ? ಮಕ್ಕಳು ಅಂಗಡಿ ಬೀದಿಯಲ್ಲಿ ಕಂಡದಕ್ಕೆಲ್ಲ ಆಶೆಮಾಡಿದರೆ ಕೊಡಿಸುವುದಾದರೂ ಹೇಗೆ? ಕಂಡದ್ದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮನ ಮನಬಯಸಿದರೆ ದೇವರಾದರೂ ಎಲ್ಲಿ ಒಲಿಯುತ್ತಾನೆ. ದೇವರು ಮತ್ತು ಆಸೆ ಒಂದೆಡೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಸಂಯಮ, ತೃಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ದೇವರನ್ನು ಕಾಣಬೇಕೇ ಹೊರತು ಆಸೆ ಬೇಗುದಿಗಳನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ದೇವರನ್ನು ಕಾಣಲು ಬರುವುದಿಲ್ಲ.

3) ಕಲ್ಲ ಹೊಕ್ಕರೆ ಕಲ್ಲ ಬಿರಿಸಿದೆ.
ಗಿರಿಯ ಹೊಕ್ಕರೆ ಗಿರಿಯ ಬಿರಿಸಿದೆ.
ಭಾವು ಸಂಸಾರವೆ ಬೆನ್ನಿಂದ ಬೆನ್ನು ಹತ್ತಿ ಬಂದೆ.
ಚೆನ್ನ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಯ್ಯ ಇನ್ನೇವೆ? ಇನ್ನೇವೆ?

ವಚನದ ಅರ್ಥ

ಕಲ್ಲ ಹೊಕ್ಕಡೆ ಕಲ್ಲ ಬಿರಿಸಿದೆ. ಗಿರಿಯ ಹೊಕ್ಕಡೆ ಗಿರಿಯ ಬಿರಿಸಿದೆ. ಬೆಟ್ಟ, ಗುಡ್ಡೆ
ಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ಬೆಟ್ಟ, ಗುಡ್ಡೆ ಬಿರಿಯುವಂತೆ ಮಾಡಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲದಂತೆ
ಮಾಡುತ್ತಿರುವೆ. ಭಾವು ಸಂಸಾರವೆ ಬೆನ್ನಿಂದ ಬೆನ್ನುಹತ್ತಿ ಬೆಂದೆ. ಅಯ್ಯೋ
ಸಂಸಾರವೆ ನೀನು ಇಲ್ಲಿಯೂ ಬೆನ್ನು ಹಿಡಿದು
ಬಂದೆಯಾ. ಚೆನ್ನ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಯ್ಯ ಇನ್ನೇವೆ ಇನ್ನೇವೆ?
ಚೆನ್ನ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನನೆ ನಾನು ಏನು ಮಾಡಲಿ? ಮಹಾದೇವಿಯಕ್ಕನವರಿಗೆ
ಸಂಸಾರ ಜೀವನ ಬೇಡ. ಅನುಭಾವ ಜೀವನ ಬೇಕು. ಸಂಸಾರದ ಮಾಯೆ ಬಿಡದೆ
ಅವರನ್ನು ' ಹಿಂಬಾಲಿಸಿ ಬರುತ್ತಿದೆ. ರಾಜನ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಬಂದು ಲಗ್ನವಾಗು
ಎನ್ನುತ್ತಿದೆ.. ತಂದೆ, ತಾಯಿ, ಬಂಧು ಬಳಗಗಳ ಮೂಲಕ ಒತ್ತಾಯ
ಹಾಕುತ್ತಿದೆ.. ಅಕ್ಕಮಹಾದೇವಿಯವರು ಈ ಎಲ್ಲ ಬಂಧನಗಳನ್ನು
ಬಿಡಿಸಿಕೊಂಡು ಶ್ರೀಶೈಲ ಕಾಡರಾಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಅನೇಕ
ಸಾಧಕ, ಸಾಧಕಿಯರಿದ್ದಾರೆ. ಅರಮನೆಯ ಸಖಿಯರು ಮಹಾದೇವಿಯರ
ವೈರಾಗ್ಯಕ್ಕೆ ಪ್ರಭಾವಿತರಾಗಿ ಅಕ್ಕನ ಜೊತೆ ಅವರೂ ಅನುಭಾವ ಜೀವನಕ್ಕೆ
ಕಾಲಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಲ್ಲಿಗೆ ಉಡುತಡಿಯಿಂದ ಬಂಧುಗಳು ಬಂದು
ಕರೆಯತೊಡಗಿದ್ದಾರೆ. ನಂತರ ರಾಜನೂ ವಿರಾಗಿಯ ವೇಷತೊಟ್ಟು ನಾನೂ
ವಿರಾಗಿ ಯಾಗಿದ್ದೇನೆ ನನ್ನನ್ನು ಲಗ್ನವಾಗು ಬಾ ಎಂದು ಹುಡುಕಿ ಬಂದಿದ್ದಾನೆ.

: 4) ಕೆಡದಿರೆ ಕೆಡದಿರೆ ಮೃಡನಡಿಯ ಹಿಡಿಯಿರೆ.
ದೃಢವಲ್ಲ ನೋಡಿರೇ ಈ ಒಡಲು.
ದೃಢವಲ್ಲ ನೋಡಿರೇ ಈ ಸಂಸಾರ ಸುಖವು. ಚೆನ್ನ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ದೇವರು
ಬರೆದ ಅಕ್ಷರವು
ತೊಡೆಯದ ಮುನ್ನ ಬೇಗ ಬೇಗ ಶಿವಶರಣೆನ್ನಿ

ಪದಗಳ ಅರ್ಥ

ಮೃಡ-ಶಿವ,
ದೃಢ-ನಿಜ, ಶಾಶ್ವತ,

ಅಕ್ಷರ-ಆಯುಷ್ಯ, ವಿಧಿ, ಹಣೆಬರಹ,
ತೊಡೆ-ನಾಶ

ಆಕೃಮಹಾದೇವಿಯವರು ಪ್ರಭುದೇವರು ಬುದ್ಧ, ಮಹಾವೀರರು ಉಪದೇಶ
ನೀಡುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಉಪದೇಶಾಮೃತ ನೀಡಿದರು. ಲೋಕಹಿತದ ಜೀವನ ನಡೆಸಿದ
ಅಕೃಮಹಾದೇವಿಯವರು ತಮ್ಮ ತಪಸ್ಸು, ಜ್ಞಾನ ಜೀವನವನ್ನೆಲ್ಲ ಲೋಕಕ್ಕೆ
ಧಾರೆ ಎರೆದರು. ಈ ವಚನದ ಮೂರು ಸಾಲುಗಳಲ್ಲಿ ಡಕಾರ ಅಕ್ಷರ, ಆದಿಪ್ರಾಸ
ಅನು ಪ್ರಾಸ ವಾಗಿ ಬಳಕೆ ಯಾಗಿದೆ. ಈದೇಹವು ಎಷ್ಟು ದಾರಿ ತಪ್ಪಿಸುತ್ತದೆ
ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಅವರು ತಮ್ಮ ಜೀವನಾನುಭವದಿಂದ ಕಂಡಿದ್ದರು.
ರಾಜಮಹಾರಾಜರಂತೂ ಯುದ್ಧಗಳ ನೆವದಲ್ಲಿ ಹಿಂಸೆ, ಭೋಗಲಾಲಸೆಗಳನ್ನು
ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಅರಮನೆಯನ್ನು ವಿಲಾಸದ ಕೇಂದ್ರವಾಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರು.
ಮನುಷ್ಯ, ಮನುಷ್ಯನ ಮೇಲೆ ನಡೆಸುವ ಹಿಂಸೆ ಕ್ಷೌರ್ಯಗಳು
ಒಂದೆ ಎರಡೆ? ಆ ಕಾಲವು ಯುದ್ಧ ಕೌಲ್ಯಗಳಿಂದ ತುಂಬಿಹೋಗಿತ್ತು.
ಜನರಂತೂ ಈ ಹಿಂಸೆಯಿಂದ ದೂರವಾಗಿ ಶಾಂತ ನೆಮ್ಮದಿ ಜೀವನ ನಡೆಸಲು
ಕಾತ ರಿಸಿದ್ದರು. ಕೆಡದಿರೆ ಕೆಡದಿರೆ ಮೃಡನಡಿಯ ಹಿಡಿಯಿರೆ. ದೃಢವಲ್ಲ
ನೋಡಿರೆ ಈ ಸಂಸಾರ ಸುಖವು, ಕೆಟ್ಟುನಾಶವಾಗದಿರಬೇಕಾದರೆ ಶಿವನ
ಅಡಿದಾವರೆಗಳನ್ನು ಹಿಡಿಯಿರಿ.
ಈ ಶರೀರವು ನಿತ್ಯವಾದುದಲ್ಲ. ಅನಿತ್ಯವಾದ ಈ ದೇಹವನ್ನು ನಂಬಿ ನಾಶ
ವಾಗಬೇಡಿರಿ. ಮನೆ, ಮಡದಿ, ಮಕ್ಕಳು, ಭೋಗ ಇವು ನಿತ್ಯವೆಂದ ತಿಳಿದಹಾಗೆ
ಕಾಣುತ್ತದೆ ಇದು ಕೂಡ ಒಂದು ದಿನ ಕೈಬಿಡುತ್ತದೆ.
ಚೆನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನದೇವರು ಬರೆದ ಅಕ್ಷರವು ತೊಡೆಯದ ಮುನ್ನು ಬೇಗ ಬೇಗ
ಶಿವ ಶರಣೆನ್ನಿ ಈದೇಹವು ಹುಟ್ಟುವಾಗಲೆ ಆಯುಷ್ಯವನ್ನು
ನಿರ್ಧರಿಸಿಕೊಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಕೆಲವು ಸಲ ಅಪಮೃತ್ಯುವೂ ಬಂದುಬಿಡುತ್ತದೆ.
ಈಸಾವು ಬರುವ ಮುನ್ನು ಒಂದಿಷ್ಟು ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿರಿ. ನಾವು
ಕೇವಲ ತಿಂದುಂಡು ಹೋಗಲು ಬಂದಿಲ್ಲ. ದೇವರು ನಮಗೆ ಶಕ್ತ ಮನಸ್ಸು ದೇಹ
ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ. ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡೋಣ. ಚೆಂದ ಜೀವದ ವನ್ನು
ಸೃಷ್ಟಿಸೋಣ. ಮನಸ್ಸು ವಿಶಾಲವಾಗಲಿ. ಅನಂದ ತುಂಬಲಿ.

5) ಕಾಯಮುಟ್ಟುವಡೆ ಕಾಣಬಾರದ ಘನ,
ನಿಮ್ಮನೆಂತು ಕರಸ್ಥಲದಲ್ಲಿ ಧರಿಸುವೆನಯ್ಯ?
ಕ್ರೀಗಳು ಮುಟ್ಟಲರಿಯವು ನಿಮ್ಮನೆಂತು ಪೂಜಿಸುವೆನಯ್ಯ? ನಾದ ಬಿಂದುಗಳು
ಕಾಣಲರಿಯವು ನಿಮ್ಮನೆಂತು ಹಾಡುವೆನಯ್ಯ.
ಚೆನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಯ್ಯನಾನೇನೆಂದರಿಯದೆ,
ನಿಮ್ಮ ನೋಡಿ ನೋಡಿ ಸೈವೆರಗಾಗುತ್ತಿದ್ದೆನು

ಪದಗಳ ಅರ್ಥ

ಘನ-ಅಗೋಚರ ಶಕ್ತಿ,
ಕರಸ್ಥಲ- ಎಡಲಿಂಗೈ,
ಧರಿಸು-ಅಳವಡಿಸು,

ಕ್ರೀಗಳು- ಪೂಜಾವಸ್ತುಗಳು,
ನಾದಬಿಂದು-ಅಕ್ಷರ, ಮಾತು, ಗಾಯನ, ಗಾನ.

ಪದಗಳ ಅರ್ಥ

ಇಷ್ಟಲಿಂಗಪೂಜೆ ನಡೆಸಿಕೊಂಡುಬಂದ ಮೇಲೆ, ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರದ ಉತ್ಕಟ ಹಂಬಲ ಉಂಟಾಯಿತು. ಆಗ ಪೂಜೆಯು ಅವರಿಗೆ ಸಮಾಧಾನ ತರಲಿಲ್ಲ. ಪೂಜೆಯ ಆಚೆಗೆ ಅವರ ಭಕ್ತಿ ಮುಂದುವರಿಯಿತು. ಆಗ ಪೂಜೆಯ ಮಿತಿಗಳು ಭಕ್ತಿಯ ಮಿತಿಗಳು ಅವರಿಗೆ ಅರಿವಾಗತೊಡಗಿತು. ಕಾಯ ಮುಟ್ಟುವೊಡೆ ಕಾಣಬಾರದ ಘನ ನಿಮ್ಮನೆಂತು ಕರಸ್ಥಲದಲ್ಲಿ ಧರಿಸುವೆನಯ್ಯ? ನಿನ್ನನ್ನು ಮುಟ್ಟುವ ಅಪೇಕ್ಷೆ ಆದರೆ ನೀನು ಕಾಣಲು ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಿನ್ನನ್ನು ಕರಸ್ಥಲದಲ್ಲಿ ಧರಿಸುವುದಾದರೂ ಹೇಗೆ? ಕೀಗಳು ಮುಟ್ಟಲರಿಯವು ನಿಮ್ಮನೆಂತು ಪೂಜಿಸುವೆನಯ್ಯ? ಪತ್ರ, ಪುಷ್ಪಾದಿಗಳಿಂದ ನಿನ್ನನ್ನು ಪೂಜಿಸುವೆನೆಂದರೆ ನೀನು ಕ್ರಿಯೆಗಳಿಗೆ ದೊರೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ನಾದಬಿಂದುಗಳು ಕಾಣಲರಿಯವು ನಿಮ್ಮನೆಂತು ಹಾಡುವೆನಯ್ಯ? ನಿಮ್ಮನ್ನು ಮಾತು, ಮನ, ಗಾನಗಳು ತಿಳಿಯವು. ಇಂತಹ ನಿನ್ನನ್ನು ನಾನು ಹೇಗೆ ತಾನೆ ಹಾಡಲಿ? ಚೆನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನನೆ ನೀನು ಏನು ಎಂದು ತಿಳಿಯಲಾರದೆ ಸೋತಿದ್ದೇನೆ. ನಿನ್ನನ್ನು ಕರಸ್ಥಲದಲ್ಲಿನೋಡಿ ನೋಡಿ ಬೆರಗಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಮಾತು, ಕ್ರಿಯೆಗಳು ಶಬ್ದ ಮುಗ್ಧವಾಗಿವೆ. ಕರಸ್ಥಲದಲ್ಲಿದ್ದಿರುವ ಇಷ್ಟಲಿಂಗವನ್ನು ಪೂಜಿಸಿ, ಹಾಡಿ, ಹೊಗಳಿ, ಸ್ವರ್ತಿಸಿ ಕೊನೆಗೆ ಏನೂ ತಿಳಿಯದೆ ಬೆರಗು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಎದುರಾಗಿ ದಿಕ್ಕುದೆಸೆ ಇಲ್ಲ ದವಳಾಗಿ ಮಹಾಮೌನದಲ್ಲಿ ಅದ್ದಿ ಆದ್ರವಾಗಿದ್ದೇನೆ.

6) ಕರುವಿನ ರೂಹ ಅರಗಿಳಿ ಓದಿಸುವಂತೆ ಓದಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಜೀವವಿಲ್ಲ
ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಜ್ಞಾನವಿಲ್ಲ. ಚೆನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನದೇವಯ್ಯ
ನಿಮ್ಮನರಿಯದವನ ಭಕ್ತಿ ಕರುವಿನ ರೂಹ ಆ ಅರಗಿಳಿಯ ಓದಿಸುವಂತೆ.

ಪದಗಳ ಅರ್ಥ

ಕರುಹು-ಎರಕಹೊಯ್ದ ಬೊಂಬೆ, ಚಿತ್ರ.
ರೂಹು-ಚಿತ್ರ. ಪುತ್ಥಳಿ .

ವಚನದ ಅರ್ಥ

ಈವಚನದ ಭಾವಾರ್ಥವನ್ನು ತಿಳಿಯೋಣ. ಎರಕಹೊಯ್ದ ಪ್ರತಿಮೆಯನ್ನು ಒಂದು ಗಿಳಿ ಓದಿಸಲು ಹೋಯಿತು. ಅಪ್ರತಿಮೆಗಾದರೋ ಓದಲು ಜೀವವೂ ಇಲ್ಲ ಕೇಳಲು ಜ್ಞಾನವೂ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಗಿಳಿ ಆಬೊಂಬೆಯನ್ನು ಓದಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾತ್ರ ಬಿಡಲಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ಚೆನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನನೆ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಅರಿಯದವನ ಭಕ್ತಿಯು ಎರಕ ಹೊಯ್ದ ಪ್ರತಿಮೆ, ಬೊಂಬೆಯನ್ನು ಓದಿಸಿ

ಜ್ಞಾನಿ ಮಾಡಿದಂತೆಯೇ ಆಗಿದೆ. ಇದೊಂದು ಧ್ವನಿಪೂರ್ಣದ ವಚನ. ಪೂಜೆಗೆ ತೊಡಗುವ ಭಕ್ತನ ಕರಸ್ಥಲದ ಇಷ್ಟ ಲಿಂಗಭಕ್ತಿಯು ಗಿಳಿಯು ಪುತ್ಥಳಿಯನ್ನು ಮಾತಾಡಿಸಿದಂತೆಯೇ ಆಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಜೀವಇಲ್ಲ. ಜ್ಞಾನ ಇಲ್ಲ. ಭಕ್ತನಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಬೇಡುವ ಆಶೆಯೊಂದೆ ಇದೆ. ಕರಸ್ಥಲದ ಇಷ್ಟಲಿಂಗ ಇರುವುದು ಧ್ಯಾನಕ್ಕಾಗಿ ಹೊರತು ಬೇಡುವುದಕ್ಕಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಸದ್ ಭಕ್ತರು ಮೊದಲು ತಿಳಿಯಬೇಕು. ಇದೊಂದು ಶ್ರೇಷ್ಠ ವಚನ. ಈವಚನವನ್ನು ಪರಾಮರ್ಶಿಸಿದಷ್ಟೂ ಧ್ವನಿ ಹೊರಡುತ್ತದೆ.

ಜ್ಞಾನ, ಭಕ್ತಿ ಎರಡೂ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅಗತ್ಯ. ಕ್ರಿಯೆಯಿಲ್ಲದ ಜ್ಞಾನವಾಗಲಿ, ಜ್ಞಾನವಿಲ್ಲದ ಕ್ರಿಯೆಯಾಗಲಿ ಪೂರ್ಣವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕರುವಿ ರೂಹನರ ಗಿಳಿ ಓದಿಸುವಂತೆ ಓದಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಜೀವವಿಲ್ಲ, ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಜ್ಞಾನವಿಲ್ಲ. ಧ್ವನಿಪೂರ್ಣವಾದ ಈರೂಪಕದಂತೆ ಲೋಕವೆಲ್ಲ ಇಂತಹ ಪ್ರತಿಮಾ ಪೂಜೆಯಲ್ಲಿಯೇ ತೊಡಗಿದೆ. ಲಾಭದ ಲೋಭಿಯಾದ ಮಾನವನು ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಮೂಢಭಕ್ತಿಯನ್ನು ತುಂಬಿಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ. ಕರುವಿನ ರೂಹನರಗಿಳಿ ಓದಿಸುವಂತೆ ಎಂದರೆ? ಒಂದು ಚಂದದ ಗಿಳಿಯ ಚಿತ್ರವರಕಹೊಯ್ಯಲಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹಾರಿಬಂದ ಗಿಳಿಯು ಚಿತ್ರದ ಗಿಳಿಯನ್ನು ಮಾತನಾಡಿಸುತ್ತಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಇದು ಚಿತ್ರದ ಗಿಳಿ ಎಂದು ತಿಳಿಯದು. ಈಗಿಳಿಗೆ ಜೀವವೂ ಇಲ್ಲ.

ಜ್ಞಾನವೂ ಇಲ್ಲ. ಆದರೂ ಚಿತ್ರದ ಗಿಳಿಯನ್ನು ಓದಿಸುವುದನ್ನು ಬಿಡಲಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ಕರಸ್ಥಲದ ಇಷ್ಟಲಿಂಗಕ್ಕೆ ಜೀವವೂ ಇಲ್ಲ. ಜ್ಞಾನವೂ ಇಲ್ಲ. ಇದು ವಸ್ತು ಸತ್ಯವಿದ್ದರೂ ನನಗೆ ಅದು ಕೊಡು ಇದು ಕೊಡು ಬೇಡಿಕೆ ಇಡುತ್ತಲೆ ಇದ್ದಾನೆ. ಇಷ್ಟಲಿಂಗವನ್ನು ಯೋಗ ಸಾಧನೆಗೆ ಆತ್ಮೋನ್ನತಿಗೆ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಧ್ಯಾನ ಯೋಗದಿಂದ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಸದೃಢ ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಮಾಡುವ ಕಾಯಕವನ್ನು ಶ್ರದ್ಧೆ, ಪ್ರಯತ್ನದಿಂದ ನಡೆಸಿದರೆ, ಕಾರ್ಯಸಿದ್ಧಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅಕ್ಕ ಮಹಾದೇವಿಯವರು ಇನ್ನೊಂದು ವಚನದಲ್ಲಿ ಭಾನುವಿನಂತಿಪ್ಪುದು ಜ್ಞಾನ. ಭಾನು ವಿನ ಕಿರಣದಂತಿಪ್ಪುದು ಭಕ್ತಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮೇಲಿನ ಎರಡೂ ವಚನಗಳ ದರ್ಶನ ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಅಕ್ಕನವರು ತಪಸ್ಸಿಗೆ ಬರಬೇಕಾಯಿತು. ಅವರೂ ಕೂಡ ಕರುವಿನ ರೂಹನು ಗಿಳಿ ಓದಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ನಿಜವೆಂದು ನಂಬಿದ್ದರು. ಪುರಾಣದ ಕಥೆಗಳನ್ನು ನಿಜವೆಂದೆ ನಂಬಿ ಭಕ್ತಿ ಮಾರ್ಕಂಡೇಯನಂತೆ ನಾನೂ ದೇವರನ್ನು ಒಲಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದೆಂದು ಉತ್ತ ಭಾರತದ ಭಕ್ತನೋರ್ವನು ತಲೆ ಕತ್ತರಿಸಿಕೊಂಡು ಕಾಲವಾದನು. ಇಂತಹ ತಪ್ಪುಗಳು ಸಂಭವಿಸಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬಾರದು.

7). ಕನೇರಿ ಇಳಿವುದು ವೀರಂಗಿ ಮತವಲ್ಲ
ಶಿವಶರಣಂಗಿ ಹಿಮ್ಮೆಟ್ಟುವುದು ಪಂಥವಲ್ಲ,
ಮನ ದೊಡೆಯ ಮನವನಿಂಬುಗೊಂಬನಯ್ಯ. ಏರಲಾಗದು ಶ್ರೀ ಪರ್ವತವ
ಇಳಿದಡೆ ವ್ರತಕ್ಕೆ ಭಂಗ
ಕಳನೇರಿ ಕೈದು ಮರೆದಡೆ ಮಾರಂಕ ಚೆನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ
ನಿಮ್ಮೆಗಾಣಲಿರಿವನು.

ಪದಗಳ ಅರ್ಥ

ಕಳ-ಯೋಧ,
 ಏರಿ-ಮುನ್ನುಗ್ಗಿ,
 ಇಳಿ-ಹಿಮ್ಮೆಟ್ಟು,
 ಮತ-ಲಕ್ಷಣ,ಯೋಗ್ಯತೆ . ಮನದೊಡೆಯ-ಪರಮಾತ್ಮ,
 ಇಂಬು -ಅವಕಾಶ .
 ಶ್ರೀಪರ್ವತ-ಶ್ರೀಶೈಲಗಿರಿ.
 ವ್ರತ-ಆಚರಣೆ, ಭಂಗ-ಕೇಡು,ನಾಶಮಾಡು.
 ಕೈದು-ಆಯುಧ,
 ಮಾರಂಕ-ಶತ್ರು ಯೋಧ,ಇಲ್ಲಿ ಪರಮಾತ್ಮ, ನಿಮ್ಮೆಗಾಣ್-ಬೆನ್ನು ಕಾಣಿಸು, ಇರಿ-
 ತಿವಿ, ಕೊಲ್ಲು

ವಚನದ ಅರ್ಥ

ಕಳನೇರಿ ಇಳಿವುದು ವೀರಂಗೆ ಮತವಲ್ಲ. ವೀರನಾದವನು ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಹೊರಟು
 ಹಿಮ್ಮೆಟ್ಟುವುದಿಲ್ಲ. ಮನದೊಡೆಯ ಮನವನಿಂಬುಗೊಂಬನಯ್ಯ. ಮನ
 ದೊಡೆಯನಾದ ಪರಮಾತ್ಮನು ಮನಸ್ಸನ್ನು ಇಂಬಿಟ್ಟು ನೋಡುತ್ತಾನೆ.
 ಏರಲಾಗದು ಶ್ರೀಪರ್ವತವ(ಶ್ರೀ ಶೈಲ ಪರ್ವತ). ಇಳಿದಡೆ ವ್ರತಕ್ಕೆ ಭಂಗ, ಶ್ರೀ
 ಪರ್ವತವನ್ನು ಹತ್ತು ವುದು ಅಸಾಧ್ಯ. ಪರ್ವತ ಏರಲು ಹೊರಟು
 ಹಿಂದಿರುಗಿದರೆ ವ್ರತಕ್ಕೆ ಭಂಗ ಕಳ ನೇರಿ ಕೈದು ಮರೆದಡೆ ಮಾರಂಕ
 ಚೆನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ನಿಮ್ಮೆಗಾಣಲಿರಿವನು. ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಹೊರಟು ಆಯುಧ
 ಮರೆತರೆ ಶತ್ರು ಕೊಂದುಬಿಡುತ್ತಾನೆ. ಹಾಗೆ ಚೆನ್ನ- ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನನು,
 ಹಿಂದಿರುಗಿದರೆ ನಮ್ಮನ್ನು ಸುಮ್ಮನೆ ಬಿಡುವನೆ. ಅಕ್ಕನ ಜೊತೆ ಗಿದ್ದವರು
 ಶ್ರೀಶೈಲಗಿರಿ ಏರಲು ಅಸಹಾಯಕತೆ ಅಧ್ಯಯ್ಯ ವ್ಯಕ್ತಮಾಡಿರಬೇಕು. ಅವರನ್ನು
 ಹುರುಪುಗೊಳಿಸಲು ಅಕ್ಕನವರು ವೀರತ್ವದ ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಟ್ಟು
 ವಿವರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಚನದಲ್ಲಿ ಸಾಧಕ ಶರಣನನ್ನು ವೀರಯೋಧನಿಗೆ ರೂಪಕ
 ಮಾಡಿ ಚಿತ್ರಿಸಲಾಗಿದೆ. ವೀರನಾದವನು ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಹಿಮ್ಮೆಟ್ಟುವುದು
 ಲಕ್ಷಣವಲ್ಲ. ಮನ ದೊಡೆಯನಾದ ಪರಮಾತ್ಮನು ನಮ್ಮನ್ನು ಒರೆಹಚ್ಚಿ
 ನೋಡುತ್ತಾನೆ. ಆದರೆ ಆ ಯೋಗ್ಯತೆ ನಮಗಿರಬೇಕು . ಶ್ರೀಶೈಲವನ್ನು ಏರುವುದು
 ಅಷ್ಟು ಸುಲಭವಲ್ಲ. ಶ್ರೀಶೈಲ ವೇರುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಿ ಬಂದು ಹಿಂದೆ
 ಹೋಗುವುದು ಸದ್ಭಕ್ತನ ಲಕ್ಷಣ ವಲ್ಲ.ಅದು ವ್ರತ, ನಿಯಮ ಮುರಿದಂತೆ.
 ಯುದ್ಧಮಾಡಲು ರಣರಂಗಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ನಾನು ಆಯುಧ ತಂದಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ
 ಶತ್ರು ಯೋಧರು ಬಿಡುವರೇನು? ಬೆನ್ನಿಂದೆ ಕಾಣುವಂತೆ ಖಡ್ಗ ದಲ್ಲಿ ತಿವಿದು
 ಬಿಡುತ್ತಾರೆ.

ದುರ್ಗಮವಾದ ಕಾಡಾರಣ್ಯ, ಕ್ರಿಮಿಕೀಟ ಜಂತು ಕ್ರೂರ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ನಿರ್ಜನ
 ಇವೆಲ್ಲವೂ ಅಂಜಿಕೆ ಹುಟ್ಟಿಸುವಷ್ಟು ಭಯಾನಕವಾಗಿವೆ. ತಿನ್ನಲೆಂದು
 ಹಣ್ಣಿಲ್ಲ. ಕುಡಿಯಲು ನೀರಿಲ್ಲ. ಪೂಜೆಗೆ ಹೂವಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಕಾಡಿಗೆ ಹೋಗಿ
 ಮಾಡುವುದೇನು ? ಹೋಗುವುದೇ ಬೇಡ. ಅಲ್ಲೇನಿದೆ ಬೆಟ್ಟ ಗುಡ್ಡ, ಕಾಡು, ಗಿಡ,
 ಮರ ಹೋಗುವುದೆ ಬೇಡ ಎಂದು ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದವರು ಹೇಳಿರಬೇಕು.
 ಅಂತ ಹವರಿಗೆ, ಸಹಪಾಠಿಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ರೂಪವಾಗಿ ಅಕ್ಕನವರು ಈವಚನ
 ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅನುಭಾವ ಯಾತ್ರೆಯನ್ನು ಯುದ್ಧರಂಗಕ್ಕೆ ರೂಪಕಮಾಡಿ
 ಚಿತ್ರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ಶತ್ರು ರಾಜನೆಂದೂ, ಭಕ್ತಿಯನ್ನು ವೀರತ್ವಕ್ಕೂ,

ಹೇಡಿತನವನ್ನು ಭಯಕ್ಕೂ, ಚಿತ್ರಿಸಿ ವಿವರಿಸಿರುವುದು ಉತ್ಸಾಹದಾಯಕವೂ,
ಉದ್ಯೋಗದಕವೂ ಆಗಿದೆ.

8). ಕಡೆಗೆ ಮಾಡದ ಭಕ್ತಿ ದೃಢವಿಲ್ಲದ ಆಳುತನ
ಮೃಡನೊಲಿಯ ಹೇಳಿದಡೆ ಎಂತೊಲಿವನಯ್ಯ?
ಮಾಡಲಾಗದಳಿಮನವ ಮಾಡಿದಡೆ ಮನದೊಡೆಯ ಬಲ್ಲನೈಸೆ.
ವಿರಳವಿಲ್ಲದ ಮಣಿಯ ಪವಣಿಸಿಹೆನೆಂದರೆ
ಮರುಳ ಚೆನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಯ್ಯ ಎಂತೊಲಿವನಯ್ಯ.?

ಪದಗಳ ಅರ್ಥ

ಕಡೆ-ಕೊನೆತನಕ,
ದೃಢ-ಸ್ಥಿರ,
ಆಳುತನ-ನಿಷ್ಠೆ,
ಮೃಡ-ಶಿವ,
ಒಲಿ-ಅನುಗ್ರಹಿಸು.
ಅಳಿ ಮನ-ಹೀನಮನಸ್ಸು,ನಾಶವಾಗುವ ಮನಸ್ಸು. ಮಣಿ-ರುದ್ರಾಕ್ಷಿ,
ಪವಣಿಸು-ಜೋಡಿಸು, ಮಾಲೆಕಟ್ಟು, ಸೇರಿಸು.

ವಚನದ ಅರ್ಥ

ಕಡೆಗೆ ಮಾಡದ ಭಕ್ತಿ, ದೃಢವಿಲ್ಲದ ಆಳುತನ ಮೃಡನೊಲಿಯಹೇಳಿದರೆ
ಎಂತೊಲಿವನಯ್ಯ.ಗುರಿ ಮುಟ್ಟುವವರೆಗೆ ಇಲ್ಲದ ಭಕ್ತಿ, ಸ್ಥಿರವಿಲ್ಲದ ವೀರತ್ವ.
ಶಿವನು ಒಲಿಯೆಂದರೆ ಹೇಗೆ ಒಲಿಯುತ್ತಾನೆ. ಒಲಿಯಲಾರ.
ಮಾಡಲಾಗದಳಿಮನವ ಮಾಡಿದಡೆ ಮನದೊಡೆಯ ಬಲ್ಲನೈಸೆ. ಅನುಮನಸ್ಸು,
ಚಂಚಲ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡ ಬಾರದು. ಇದು ಮನದೊಡೆಯನಾದ ಶಿವನಿಗೆ
ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ವಿರಳವಿಲ್ಲದ ಮಣಿಯ ಪವಣಿಸಿಹೆನೆಂದರೆ ಮರುಳಾ
ಚೆನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಯ್ಯ ಎಂತೊಲಿವನಯ್ಯ.? ರುದ್ರಾಕ್ಷಿಮಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನು
ಸ್ಥಳವೇ ಇಲ್ಲ. ಸರತುಂಬ ತುಂಬಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ರುದ್ರಾಕ್ಷಿ ಪೋಣಿಸಲು
ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಚೆನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನನನಿಗೆ ಭಕ್ತರು ಬಹಳ. ಅಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟಿದ್ದಾರೆ.
ಅವನ ಸನ್ನಿಧಿಯಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಸ್ಥಳವಿಲ್ಲ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಮರುಳಾ
ಚೆನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ನಮಗೆ ಹೇಗೆ ಒಲಿಯುತ್ತಾನೆ. ನಾವು ಆ ಮಾಯಕಾರನಿಗೆ
ನಾವು ಬೇಕಿಲ್ಲ. ನಮಗೆ ಅವನು ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದು ಕೂಡ ಶ್ರೀಶೈಲ ಪರ್ವತ
ಏರುವ ಸಂದರ್ಭದ ವಚನ ,ಅನೇಕರು ಅಕ್ಕಮಹಾದೇವಿಯೊಬ್ಬರೆ ಲೋಕ
ಸಂಚಾರ ಮಾಡಿ ರುವರೆಂದು ಕಥೆ, ಕಾದಂಬರಿ ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಮೇಲಿನ
ವಚನಗಳು ಅವರ ಜೊತೆಗೆ ಇತರ ಭಕ್ತರು ಇದ್ದರೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತವೆ.
ಅಕ್ಕಮಹಾದೇವಿಯವರು ಉತ್ತಮ ವೀರಶೈವ ಲಿಂಗವಂತ ಮನೆತನದಲ್ಲಿ
ಜನಿಸಿದವರು. ಮಹಾರಾಜನು ತನ್ನ ಪಟ್ಟದ ರಾಣಿಯನ್ನಾಗಿ

ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಆಜ್ಞೆ ಅಪ್ಪಣೆ ಮಾಡಿದರೂ ಅದನ್ನು ಧಿಕ್ಕರಿಸಿ ಬಂದವರು ಅಕ್ಕಮಹಾದೇವಿಯವರು, ಅಧ್ಯಯನ, ಪುರಾಣ ಶ್ರವಣಮಾಡಿದವರು. ಮಹಾಗುರುವೂ ವೈರಾಗ್ಯಮೂರ್ತಿಯೂ, ಮಹಾತಪಸ್ವಿಯೂ ಆದ ಇವರ ಉಪದೇಶ, ಶಿವಾನುಭಾವ ಲೋಕದ ಮಾನವರಿಗೆ ಅಮೃತತ್ವದ ಅದ್ಭುತ ಉಪದೇಶ. ಅವರು ಹಾಡಿದರೆ ಕೋಗಿಲೆ. ನುಡಿದರೆ ಅಮೃತ ಪಾನ. ನಡೆದರೆ ಶಾಂತಿ. ದೇವರೇ ಆಕಾರ ತಳೆದು ಬಂದಂತೆ ಅವರ ಸುಳುಹು. ಆನಂದಮಯ ಮೂರ್ತಿ ಇವರ ಸುಳುಹಿನ ಸುದ್ದಿ ತಿಳಿದೆ ಲಕ್ಷಲಕ್ಷ ಜನರು ಅವರ ಉಪದೇಶಾಮೃತ ಕೇಳಲು ಓಡೋಡಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರ ಸುಳುಹು, ಅರಿವು, ಉಪದೇಶ ಭೂಲೋಕದ ಪುಣ್ಯ. ರಾಜ ಮೂರ್ಖನಾದರೆ ಜನರೂ ಮೂರ್ಖರಲ್ಲ. ನೆಂಟರಿಷ್ಟರು ಬಂಧು, ಬಳಗ ಬೇಕೆಂದೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಲೋಕದ ಜನರಿಗೆ ಅಕ್ಕನವರು ನೀಡುವ ಜ್ಞಾನೋಪದೇಶ, ಭಕ್ತಿ, ಶಾಂತಿ, ಆನಂದವೆ ಸಾಕು. ಈ ಮಹಾತಾಯಿ ನಡೆದಲ್ಲೆಲ್ಲ ಸ್ವಾಗತಿಸಿ, ಹೊಂದಿ ಮಡಿ ಹಾಸಿ ಭಕ್ತಿ ಮಾಡಿದವರು ಲಕ್ಷಲಕ್ಷ ಜನರು. ಒಂದೂರಿನಿಂದ ಇನ್ನೊಂದೂ ರಿಗೆ ಸತ್ಕರಿಸಿ ಆದರಿಸಿ ಕಳಿಸಿಕೊಡುವವರಿಗೆ ಈ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಎಂದೂ ಬರಗಾಲ ವಿಲ್ಲ. ಅಕ್ಕನವರಿಗೆ ವೇಷತೊಟ್ಟ ಲಾಂಛನಧಾರಿಗಳಿಂದ ಏನಾದರೂ ತೊಂದರೆ ಆಗಿರಬಹುದೆ ಹೊರತು ಜನರಿಂದಂತೂ ಅಲ್ಲ. ಅಕ್ಕನವರ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿ ಧನ್ಯತೆ ಪಡೆಯಲು ಬಂದವರಿಗೆ ಲೆಕ್ಕವಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಬಂದ ಭಕ್ತರಿಗೆ ಶಿಷ್ಯರಿಗೆ ಅರಿವು ನೀಡುತ್ತ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುತ್ತ, ಭಕ್ತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಿಸುತ್ತ ಈವಚನ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಕಡೆಗೆ ಮಾಡದ ಭಕ್ತಿ ದೃಢವಿಲ್ಲದ ಆಳುತನ. ದೇವನ ಭಕ್ತಿಯನ್ನು ಒಬ್ಬ ರಾಜನಲ್ಲಿ ನಿಷ್ಠೆಯಿಂದ ಮಾಡುವ ಯೋಧನ ಸೇವೆಗೆ ಹೋಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಭಕ್ತಿ ಆರಂಭಿಸಿದರೆ ಅದು ಕೊನೆ ಮುಟ್ಟಬೇಕು. ಯೋಧವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ಮೇಲೆ ನಿಷ್ಠೆ ಯಿಂದ ಹೋರಾಡಬೇಕು. ಇದು ರಾಜನಿಗೆ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಮನದೊಡೆಯ ಬಲ್ಲ ನೈಸೆ .ನಾವು ಎಂದೂ ಹಿಂದೆ ಸರಿಯುವ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಬಾರದು. ನಾವು ಹಿಂಜರಿವ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿದರೆ, ದೃಢಭಕ್ತಿಯಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅದು ಮನದೊಡೆಯನಿಗೆ ತಿಳಿದು ಬಿಡುತ್ತದೆ. ಭಕ್ತಿಯ ದಿನಗಳು ನಮ್ಮ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ದಿನವೂ ಹೊಸದು ಸೃಷ್ಟಿಸುತ್ತದೆ. ಭಕ್ತಿಯಿಲ್ಲದಲ್ಲಿ ಆನಂದವೂ ಇಲ್ಲ. ವಿರಳವಿಲ್ಲದ ಮಣಿಯ ಪವಣಿಸಿಹೆನೆಂದರೆ ? ಸುಮ್ಮನೆ ಮಣಿ ಎಣಿಸಿದ ಭಕ್ತಿ ಮಾಡುವ ಶಿವನೊಲಿಯಬೇಕು ಎಂದರೆ ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯ? ಮರುಳಾ ಚೆನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಎಂತೊಲಿವನಯ್ಯ. ಚೆನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನನಿಗೆ ಬಳಸಿರುವ ವಿಶೇಷಣ ನೋಡಿರಿ. ಇದು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಕರೆದ ಮಾತು. ಈತ ನನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸಿ ಪಟ್ಟಪಾಡು ಲೆಕ್ಕವಿಲ್ಲ. ತಾಯಿ ಮಗುವಿನೊಂದಿಗೆ ಆಡುವಾಗ ಛೀ* ಕಳ್ಳ ಎನ್ನುತ್ತಾಳೆ ಹಾಗೆ ಅಕ್ಕನವರು ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ಮರುಳಾ ಎಂದು ಕರೆದಿದ್ದಾರೆ.

: 9) ಕಂಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಂಬೆನೆಂದು

ಕತ್ತಲೆಯ ಹೊಕ್ಕಡಂತಹುದಯ್ಯಾ?.

ಬೆಟ್ಟದ ತುದಿಯ ಮುಟ್ಟಲೆಂದು ಹಳ್ಳಕೊಳ್ಳಂಗಳಲ್ಲಿ ಇಳಿದಡಂತಹುದಯ್ಯಾ?.

ನೀನಿಕ್ಕಿದ ಸಯಧಾನವನೊಲ್ಲದೆ

ಬೇರೆ ಬಯಸಿದಡಂತಹುದಯ್ಯಾ? ಚೆನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನನ ಘನ

ವನರಿಯಲೆಂದು ಕಿರುಕುಳಕ್ಕೆ ಸಂದ ಡಂತಹುದಯ್ಯಾ ?

ವಚನದ ಅರ್ಥ

ಕಂಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಂಬೆನೆಂದು ಕತ್ತಲೆಯ ಹೊಕ್ಕಡಂತಯ್ಯ? ನೋಡಬೇಕು ಎಂದು ಕತ್ತಲೆ ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಹೋದರೆ ಆಗುವುದೆ? ಬೆಟ್ಟದ ತುದಿಯ ಮುಟ್ಟಲೆಂದು ಹಳ್ಳ ಕೊಳ್ಳಂಗ ಳಲ್ಲಿ ಇಳಿದಡಂತಯ್ಯ? ಬೆಟ್ಟ ಏರುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹಳ್ಳ, ಕೊಳ್ಳದಲ್ಲಿ ಇಳಿದು ಹೋದರೆ ಆಗುತ್ತದೆಯೆ? ನೀನಿಕ್ಕಿದ ಸಯಧಾನವನೊಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ಬಯಸಿದಡಂತಯ್ಯ. ನೀನು ಏನು ಪ್ರಸಾದ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಅದೆ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಬೇರೆ ಬಾ ಎಂದರೆ ಬರುತ್ತದೆಯೆ? ನಾವು ಏನು ಪುಣ್ಯ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಅದೆ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಚೆನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನನ ಘನವನ ರಿಯಲೆಂದು ಕಿರುಕುಳಕ್ಕೆ ಸಂದಡಂತಯ್ಯ? ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಬಂದು ಬರೀ ದುಃಖಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿ ಕೊಂಡರೆ ಹೇಗೆ? ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಹಿರಿದಾದುದನ್ನು ಸಾಧಿಸಬೇಕೆಂದು ಅಕ್ಕನವರು ಗುರಿಯಿರಿಸಿಕೊಂಡರು. ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ಸಾಧಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುವ ಹಿರಿದಾದ ಹಂಬಲ ಅವರದಾಯಿತು. ಆದರೆ ಈಭಕ್ತಿ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆಗಳೆ ಬಹಳವಾಯಿತು. ಇದೇನಿದು ದೇವರು ಬೇಕು ಎಂದರೆ ಆನಂದ ಕ್ಷಿಂತ ದುಃಖವೆ ಹಿರಿದಾಯಿತು. ಅಕ್ಕಮಹಾದೇವಿಯವರಿಗೆ ತಲ್ಲಣಗೊಂಡರು ಆತ್ಮ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಬಂದೆ .ಆದರೆ ಕತ್ತಲೆಯ ಪಾಳೆಯವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿದೆ. ಬೆಟ್ಟದ ತುದಿ ಏರಬೇಕು ಎಂದು ಬಂದೆ ಆದರೆ ಹಳ್ಳ ಕೊಳ್ಳದಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದೆ. ಪರಮಾತ್ಮನೆ ನೀನು ನೀಡಿದುದು ಪ್ರಸಾದ ಎಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಬೇರೆ ಬಯಸಿದರೆ ಅದು ನೀನು ನೀಡಿದಲ್ಲದೆ ಆಗದು. ಪರ ಮಾತ್ಮನೆ ನಿನ್ನನ್ನು ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲೆಂದು ಬಂದೆ .ಅದರೆ, ಬರಿ ಕಿರು ಕುಳ ಸಿಕ್ಕುವೆ ವಿನಾ ನೀನು ಮಾತ್ರ ದೊರೆಯಲಿಲ್ಲ.

10)ಕೆಂಡದ ಶವದಂತೆ. ಸೂತ್ರ ತಪ್ಪಿದ ಬೊಂಬೆಯಂತೆ . ಜಲವರತ ತಟಾಕದಂತೆ, ಬೆಂದ ನುಲಿಯಂತೆ ಮತ್ತೆ ಹಿಂದಣ ಅಂಗವುಂಟೆ ಅಣ್ಣಾ, ಚೆನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನನ ಅಂಗವೆ ಆಶ್ರಯವಾದವಳಿಗೆ

ಪದಗಳ ಅರ್ಥ

ಕೆಂಡದ ಶವ- ಬೂದಿಯಾದ ಶವ .
ತಪ್ಪು-ಹರಿದ, ತಪ್ಪಿಸಿದ .
ಸೂತ್ರ-ದಾರೆ .
ಅರತ-ಒಣಗಿದ
ತಟಾಕ- ಕೆರೆ .
ನುಲಿ-ಹಗ್ಗ .

ವಚನದ ಅರ್ಥ

ಕೆಂಡದ ಶವದಂತೆ ಸೂತ್ರತಪ್ಪಿದ ಬೊಂಬೆಯಂತೆ ಜಲವರತ ತಟಾಕದಂತೆ ಬೆಂದನುಲಿಯಂತೆ ಕೆಂಡದ ಶವ ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಕಾರ ಇರುತ್ತದೆ.

ಅಲ್ಲಿರುವುದು ಶವವಲ್ಲ ಬೂದಿ . ಬೊಂಬೆಸೂತ್ರದ ಜೊತೆ ಇದ್ದಾಗ ಕುಣಿಯುವ ಅಭಿನಯಿಸುವ ಅಸ್ತಿತ್ವ ಇರುತ್ತದೆ. ಸೂತ್ರಹರಿದರೆ ಅದರ ಅಸ್ತಿತ್ವ ಹೋಯಿತು. ಬೆಂದನುಲಿಯಂತೆ ಹಗ್ಗವು ಬೆಂದುಹೋಗಿದೆ. ಆದರೆ ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಹಗ್ಗದಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ ಅಷ್ಟೆ ಜಲವರತತಟಾಕ ನೀರಿಲ್ಲದ ಕೆರೆ .ಬಣಬಣನೀರಿದ್ದಾಗ ಇರುವ ಸೊಗಸುವೈಭವ ನೀರಿಲ್ಲದಾಗ ಇಲ್ಲ. ಮತ್ತೆ ಹಿಂದಣ ಅಂಗ ಉಂಟೆ ? ಅಣ್ಣಾ. ಚೆನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನನ ಅಂಗವೆ ಅಶ್ರಯವಾದವಳಿಗೆ. ಬಂದನುಲಿಗೆ ಹಿಂದಿನ ಅಂಗ ವಿಲ್ಲದ ಹಾಗೆ ವಿರಕ್ತಿಯ ಪಥಕ್ಕೆ ಬಂದ ನನಗೆ ಚೆನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನನೆ ಸರ್ವಸ್ವ ವಿರಾಗಿಗಳಿಗೆ ಪರಮಾತ್ಮ ಬಿಟ್ಟು ಇನ್ನೊಂದು ಗೊತ್ತಿರುವುದಿಲ್ಲ. ವ್ಯವಹಾರಜ್ಞಾನವಂತೂ ಕೇಳುವುದೇ ಬೇಡ. ಸುಟ್ಟುಹೋದ ಶವ, ದಾರ ಹರಿದ ಬೊಂಬೆ, ಒಣಗಿದ ಕೆರೆ, ಬೆಂದ ಹಗ್ಗ ಇವುಗಳಿಗೆ ಈಗ ಹಿಂದಿನ ಅಸ್ತಿತ್ವ ಇಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ಎಲ್ಲ ಸಂಬಂಧ ಹರಿದುಕೊಂಡು ಪರಮಾತ್ಮನೆ ಸರ್ವಸ್ವವಾಗಿ ಬಯಲಿಗೆ ಬಂದಿರುವ ಅಕ್ಕನವರಿಗೆ ಈಗ ಯಾವ ಲೌಕಿಕ ಸಂಬಂಧಗಳಲೂ ಇಲ್ಲ. ದೇಹಸಂಬಂಧಗಳನ್ನೆ ಕಳೆದುಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ಅಲ್ಲಿ ಉಳಿದಿರುವುದಾದರೂ ಏನು? ಈಗ ಅಕ್ಕಮಹಾದೇವಿಯವರು ಚೆನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನನನ್ನು ಆಶ್ರಯಿಸಿದ ಶರಣೆ. ಕೇಳುವುದೇ ಬೇಡ. ಅಕ್ಕಮಹಾದೇವಿಯವರು ವಿರಾಗಿಗಳೇನೂ ಸರಿ. ಆದರೆ ಅವರು ತಮ್ಮ ಬೆನ್ನು ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಬಲ ನಿರ್ಮಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಸಲ ಒಂಟಿಯಾಗಿಯೆ ತಪಸ್ಸಿಗೆ ಕೂತುಬಿಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದರಿಂದ ಸಿಕ್ಕಿದವರೆಲ್ಲ ನಾನು ನಿನ್ನನ್ನು ಲಗ್ನವಾಗುತ್ತೇನೆ. ನಿನ್ನ ಕಷ್ಟ ನಾನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಯಾರು ಯಾರೋ ಕೇಳುವಂತಾಯಿತು. ಯಾರು ಯಾರೋ ನಿನಗೆ ಅಧ್ಯಾತ್ಮ ಏನು ಗೊತ್ತು ? ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸುವಂತಾಯಿತು. ಅದರಲ್ಲು ಮಹಿಳೆಯನ್ನು ಅನುಭಾವ ಕ್ಷೇತ್ರದಿಂದ ದೂರ ಇಟ್ಟಿದ್ದ ಈ ಪುರುಷರು ಪಟ್ಟಭದ್ರರು ಹೊಸತನ್ನು ಬರಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುವ ಮನೋಭಾವದವರಲ್ಲ. ಮಹಿಳೆ ಆಧ್ಯಾತ್ಮದಲ್ಲಿ ಸಾಧಿಸಿದುದನ್ನು ವೇದಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ಹೇಳಬೇಕು ಎಂದು ಪರೀಕ್ಷೆ ಒಡ್ಡುವುದೆ ಖಂಡನೀಯ. ಇದು ಮಹಿಳೆಯ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಅಗೌರವಿಸಿದಂತೆ. ನಿಷ್ಕರ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳಿಗೆ ಒಡ್ಡಿಕೊಂಡು ಅಕ್ಕನವರು ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಸಿದ ವಚನಗಳು ಆಧ್ಯಾತ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಅಪೂರ್ವಕೊಡುಗೆ.

11) ಕಾಯ ಮೀಸಲಾಗಿ ನಿನಗರ್ಪಿತವಾಯಿತ್ತು.

ಕರಣ ಮೀಸಲಾಗಿ ನಿನಗರ್ಪಿತವಾಯಿತ್ತು.

ಆನೊಂದರಿಯೆನಯ್ಯ, ಎನ್ನ ಗತಿ ನೀನಾಗಿ,

ಎನ್ನಮತಿ ನೀನಾಗಿ ಪ್ರಾಣ ನಿನಗರ್ಪಿತವಾಯಿತ್ತು.

ನೀನಲ್ಲದೆ ಪೆರತೊಂದ ನೆನೆದಡೆ ಆಣೆ, ನಿಮ್ಮಾಣೆ ಚೆನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ.

ಪದಗಳ ಅರ್ಥ

ಮೀಸಲು-ಅರ್ಪಣೆ,

ಗತಿ-ದಿಕ್ಕು.

ಕರಣ-ಇಂದ್ರಿಯ .

ವಚನದ ಅರ್ಥ

ಕಾಯ ಮೀಸಲಾಗಿ ನಿನಗರ್ಪಿತವಾಯಿತ್ತು. ಕರಣ ಮೀಸಲಾಗಿ ನಿನಗರ್ಪಿತ ವಾಯಿತ್ತು. ದೇಹವನ್ನು ನಿನಗಾಗಿ ಕಾದಿರಿಸಿ ಅರ್ಪಣೆ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಇಂದ್ರಿಯಗ ಇನ್ನು ನಿನಗೆ ಕಾದಿರಿಸಿ ಅರ್ಪಣೆ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಆನಂದರಿಯನಯ್ಯ. ಎನ್ನ ಗತಿ ನೀನಾಗಿ ಎನ್ನ ಮತಿ ನೀನಾಗಿ ಪ್ರಾಣ ನಿನಗರ್ಪಿತವಾಯಿತ್ತು. ನಾನು ಇನ್ನೊಂದು ತಿಳಿಯದವಳು. ನನ್ನ ಆಸರೆ ನೀನು ನನ್ನ ಬುದ್ಧಿ, ವಿವೇಕವೂ ನೀನು. ಪ್ರಾಣವನ್ನು ನಿನಗೆ ಅರ್ಪಣೆ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ನೀನಲ್ಲದೆ ಪೆರತೊಂದ ನೆನೆದಡೆ ಆಣೆ ನಿಮ್ಮಾಣೆ ಚೆನ್ನ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನನಾ. ನಿನ್ನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಇನ್ನೊಂದು ನೆನೆದರೆ ನಿನ್ನ ಮೇಲೆ ಆಣೆ. ಚೆನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನನೇ ಆಣೆಮಾಡಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ನೀನೆ ಸರ್ವಸ್ವ. ಪರಿಪೂರ್ಣ ಶರಣಾ ಗತಿಯ ವಚನವಿದು. ದೇವರು-ಭಕ್ತರ ಭಕ್ತಿಯನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ಅವರನ್ನು ಅನುಗ್ರಹಿಸುತ್ತಾನೆ ಎನ್ನುವ ಪಾತಳಿಯ ನಂಬಿಕೆಯು ಅಕ್ಕನವರದಾಗಿತ್ತು. ಆರಂಭ ದಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ವಿಚಾರಗಳನ್ನೆ ತಲೆಯಲ್ಲಿ ತುಂಬಿಕೊಡಿದ್ದ ಅಕ್ಕಮಹಾದೇವಿಯವರು ಆ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿ ಮಾಡಿದರು. ಧರ್ಮದ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ. ಚಿಂತನೆ, ನಂಬಿಕೆಗಳನ್ನು ತೇಲಿಬಿಟ್ಟು ಭಕ್ತರನ್ನು, ಸಮಾಜ, ಧರ್ಮವನ್ನು ತಮ್ಮ ಮುಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿರಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಸಂಚು ಇದು. ಜನರಮುಗ್ಧತೆಯನ್ನು ಲಾಭ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಧರ್ಮಗಳು ಜನರಿಗೆ ಎಂದಿಗೂ ಒಳ್ಳೆಯದು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಸುಲಿಗೆ ಶೋಷಣೆಯ ಅರಿವಿಲ್ಲದೆ ಭಕ್ತಿಯ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಭಕ್ತರು ನವೆಯುತ್ತಿದ್ದರೂ ಆ ಭಕ್ತರು ಕೂಡ ಈದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡದಿರುವುದು ಆಶ್ಚರ್ಯ.

ವಚನದ ಭಾವವೇನು? ಪರಮಾತ್ಮ ಚೆನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನನೇ ಈದೇಹವನ್ನು ನಿನಗಾಗಿಯೆ ಮೀಸಲಿರಿಸಿ ಅರ್ಪಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇಂದ್ರಿಯಗಳು ನಿನಗೆ ಮೀಸಲಾಗಿವೆ. ನಾನು ಇನ್ನೊಂದು ತಿಳಿಯೆನು. ನನ್ನ ದಿಕ್ಕು ನೀನೆ. ನನ್ನ ಬುದ್ಧಿ ನೀನೆ. ಪ್ರಾಣವನ್ನು ನಾನು ನಿನಗೆ ಮೀಸಲಿರಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಇದು ಪ್ರೀತಿವಿರಹದ ಪರಾಕಾಷ್ಠೆ ಇಂದಿನ ಯುವ ಪ್ರೇಮಿಗಳು ಯಾಕೆ ಒಬ್ಬರಿಗೊಬ್ಬರು ಪ್ರಾಣಾರ್ಪಣೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಿದ್ಧರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರೀತಿ ಹೊಸತು. ಪ್ರೀತಿ ಸರ್ವಸ್ವ. ಅದಿಲ್ಲದೆ ಉಳಿದುದೆಲ್ಲವೂ ಶೂನ್ಯ ಅಕ್ಕಮಹಾದೇವಿಯವರು, ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ಪಡೆಯುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ನವನವ ಪ್ರೇಮಿಗಳು. ನಿನ್ನನ್ನುಳಿದು ನಾನು ಇನ್ನೊಂದು ತಿಳಿಯೆ. ಇದು ಪರಮ ಪ್ರೀತಿ ಇದು ಒಂದು ರೀತಿಯ ಪರಮ ಪತಿವ್ರತೆಯ ಪ್ರೀತಿ ಆಣೆ ಮಾಡಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಿನ್ನ ಮೇಲೆ ಆಣೆ ಮಾಡಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ನೀನೆ ಸರ್ವಸ್ವ. ಚೆನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನನೇ ತ್ರಿವಿಧಾವಸ್ಥೆಯಲ್ಲೂ ನಿನ್ನನ್ನುಳಿದು ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರವಿಲ್ಲ. ಎಷ್ಟೊಂದು ಆಳವಾದ ಪ್ರೀತಿ

12). ಕಾಮನತಲೆಯ ಕೊರೆದು, ಕಾಲನ ಕಣ್ಣು ಕಳೆದು, ಸೋಮಸೂರ್ಯರ ಹುರಿದು ಹುಡಿಮಾಡಿ ತಿಂಬವಳಿಗೆ ನಾಮವನಿಡಬಲ್ಲವರಾರು ಹೇಳಿರೇ? ನೀಮದವಣಿಗೆನಾಗಿ ನಾ ಮದವಳಗಿಯಾಗಿ ಯಮನ ಕೂಡುವ ಮರುತನಂತೆ ನೋಡಾ ಚೆನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನನಾ.

ಪದಗಳ ಅರ್ಥ

ಕೊರೆದು-ಕತ್ತರಿಸಿ,
ಕಳೆದು-ಕಿತ್ತುಹಾಕಿ,
ಸೋಮ-ಚಂದ್ರ,-ಇಡಾ,ಪಿಂಗಳ
ಮದವಳಿಗ-ವರ ಮದ ವಳಿಗೆ-ವಧು,
ಮರುತ-ಗಾಳಿ,ವಾಯು ,

ವಚನದ ಅರ್ಥ

ಈ ವಚನವನ್ನು ಎರಡು ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ನೋಡಬಹುದು. 1.
ಅಕ್ಕಮಹಾದೇವಿಯವರು ಹೆಣ್ಣು ತರುಣಿ ಚೆಲುವೆ, ಒಂಟಿ ಎನ್ನುವ ಕಾರಣಕ್ಕೆ
ಅನೇಕರು ತೊಂದರೆ ನೀಡಿದರು. ಆದರೆ

ಶ್ರೀ ಶೈಲದಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ತೊಂದರೆಗಳು ಹೋದವು.ವಿನಾಕಾರಣ ಕಾಮುಕ
ದೃಷ್ಟಿ ಯಿಂದ ನೋಡಿ ಅನುಭಾವಜೀವನಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಿಯುಂಟುಮಾಡಲು
ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದರು. ಅಂತಹವರಿಗೆ ಈ ಉತ್ತರ. ಇದನ್ನು ಮೊದಲು ಪುರಾಣದ
ನೆಲೆಯಿಂದ ನೋಡೋಣ.

ಕಾಮನ ತಲೆಯ ಕೊರೆದು ಕಾಲನ ಕಣ್ಣು ಕಳೆದು, ಕಾಮನತಲೆ ಕತ್ತರಿಸಿ,
ಮೃತ್ಯು ವಿನ ಕಣ್ಣನ್ನು ಕಿತ್ತು,ಸೋಮಸೂರರ ಹುರಿದು ಹುಡಿ
ಮಾಡಿತಿಂಬವಳಿಗೆ -ಚಂದ್ರ, ಸೂರ್ಯರನ್ನೆ ಪುಡಿ ಮಾಡಿ ಹುರಿದುಕೊಂಡು
ಮುಕ್ಕುವವಳಿಗೆ ನೀವು ಹೆಸರನ್ನು ಇಟ್ಟು ನೋಡಲು ಬಂದಿರೇನು? ನಾನು
ಹೆಣ್ಣು ಎಂದು ಬಂದಿರಾ? ನನ್ನನ್ನು ಅನುಭವಿ ಸಲು ಬಂದಿರಾ? 'ನನಗೆ
ಚೆನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನನೆ ವರ ನಾನೆವಧು. ಮೃತ್ಯುವನ್ನು
ಬಿರುಗಾಳಿ ಸೇರಿದರೆ ಏನು ಅನಾಹುತವೋ ಅದೆಲ್ಲವೂ ಈಗಲೆ. ಕಾಲಭೈರವ
ನಾಟ್ಯಕ್ಕೆ ನಿಂತರೆ ಅಲ್ಲಿ ಯಾವುದಕ್ಕೂ ಉಳಿಗಾಲವಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ದುರ್ಗಿಯಾಗಿ
ಬಿಲ್ಲು ಬಾಣ ಹಿಡಿದು ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ನಿಂತರ ಮುಗಿದೆ ಹೋಯಿತು.ಎಲ್ಲವೂ
ಸರ್ವನಾಶ.

ಏನೇ ಇರಲಿ ದುಷ್ಟ ಮನುಷ್ಯನ ವಿರುದ್ಧ ಅಕ್ಕನವರು ತಿರುಗಿಬಿದ್ದ ಜಗನ್ಮಾತೆ
ಮಾತುಗಳು ಈವಚನದಲ್ಲಿವೆ.

ಮನ್ಮಥನ ತಲೆಯನ್ನೆ ಕತ್ತರಿಸಿ,ಮೃತ್ಯುವಿನಕಣ್ಣನ್ನೆ ಕಿತ್ತು ಚಂದ್ರ,
ಸೂರರನ್ನೆ;ಹು ರಿದು ಹುಡಿಮಾಡಿತಿಂದು ಬಿಡುವ ನನಗೆ ಹೆಣ್ಣು ಎಂದು
ಹೇಳುವವರಾರು? ಶಿವನೆ ಕಾಲಭೈರವ-ನಾನೆ ದುರ್ಗಾದೇವಿ. ಮೃತ್ಯುವನ್ನು
ಬಿರುಗಾಳಿಸೇರಿದರೆ, ಪ್ರಳಯದ ಲಯ, ಭಯಂಕರ. ಉಳಿಯುವವರಾರು?
ಈಭೈರವ-ದುರ್ಗಯರ ಮುಂದೆ?
ಆದಿ ಶಕ್ತಿಯ ರೂಪದಶಕ್ತಿ , ಅಕ್ಕಮಹಾದೇವಿಯವರಲ್ಲಿ
ನಾವು ಕಾಣಬಹುದು ಈ ವಚನದಲ್ಲಿ

13) ಕಂಗಳ ಕಳೆದು ಕರುಳ ಕಿತ್ತು,

ಕಾಮನ ಮೂಗ ಕೊಯ್ದು

ಭಂಗದ ಬಟ್ಟೆಯ ಭವ ಗೆಲಿದವಳಿಗಂಗವೆಲ್ಲಿಯದು ಹೇಳಾ?

ಶೃಂಗಾರವೆಂಬ ಹಂಚಿಗೆ ಹಲ್ಲ ತೆಗೆದಡೇನುಂಟು?

ಅಂಗವೆ ಲಿಂಗವಹ ಪರಿಯನೆನಗೆ ಹೇಳಾ ಚೆನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಾ.

ಪದಗಳ ಅರ್ಥ

ಕಳೆ-ಕಸ, ರೂಪ, ಪ್ರಕಾಶ, ಭಂಗ-ಕಷ್ಟ,

ಭವ-ಹುಟ್ಟು, ಸಾವು,

ಹಂಚಿಗೆ-ಬಾಚಣಿಗೆ

ವಚನದ ಅರ್ಥ

ಕಂಗಳಕಳೆಯ ಕರುಳ ಕಿತ್ತು, ಕಾಮನ ಮೂಗಕೊಯ್ದು, ಯಾವ ಕಣ್ಣುಗಳಿಗೆ ನನ್ನಚೆಲುವು ಇಷ್ಟವಾಗುವುದೋ, ಯಾವಚೆಲುವು ರೂಹುದೋರಲು ಕಾರಣವಾಗಿರುವುದೋ, ಅಕಸವನ್ನು ಕಿತ್ತು ಹಾಕಿದ್ದೇನೆ. ಯಾವಚೆಲುವು ಇನ್ನೂ ಬ್ಬರಲ್ಲಿ ವಿಷಯಾಸಕ್ತಿ ಪ್ರೇರಣೆಯಾಗುವುದೋ ಅಂತಹ ಕಾಮನ ವಾಸನೆಯನ್ನು ನಾಶಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಭಂಗದ ಬಟ್ಟೆಯ ಭವ ಗೆಲಿದವಳಿಗಂಗವೆಲ್ಲಿಯದು ಹೇಳಾ? ನನ್ನನ್ನು ನಿತ್ಯ ವಿಷಯಕಾರಣವಾಗಿ ಭಂಗಬಡಿಸುತ್ತಿರುವ ಆ ಅಂಗವನ್ನು ಮುರಿ ದಿಕ್ಕಿದ್ದೇನೆ. ಈ ವಿಷಯಾಸಕ್ತಿಯಮೂಲವನ್ನು ನಾಶಮಾಡಿದವಳಿಗೆ ಇನ್ನು ಅಂಗವದರೂ ಎಲ್ಲಿ? ಶೃಂಗಾರವೆಂಬ ಹಂಚಿಗೆ ಹಲ್ಲ ಕಳೆದಡೇನುಂಟು? ತಲೆಯನ್ನು ಬಾಚಿ ಕೊಳ್ಳುವ ಬಾಚಣಿಗೆಯ ಹಲ್ಲಮುರಿದರೆ ಆ ಹೆಣಿಗೆಗೆ ಬೆಲೆಯೇನುಂಟು? ಅಂತ ಹೆಣಿಗೆ ಯಾತಕ್ಕೆ ಬೇಕು? ಅಂಗವೆ ಲಿಂಗವಹ ಪರಿಯನೆನಗೆ ಹೇಳಾ? ಪರಮಾತ್ಮನೆ ಈ ಅಂಗವು ಲಿಂಗವಾಗುವ ದಾರಿಯನ್ನಾದರೂ ನನಗೆ ತಿಳಿಸಿಕೊಡು. ಚೆನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನನನ್ನು ಗಂಡನನ್ನಾಗಿ ಪಡೆಯಲು ಬಂದು ಈ ಜೀವ ಅನುಭವಿಸಿದ ದುಃಖ ಒಂದೆ ಎರಡೆ? ಅನುಭಾವಸಾಧನೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಜೀವ ದೇಹಮೋಹವನ್ನು ಗೆದ್ದಪರಿಯನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವ ಕಣ್ಣುರೂಪ, ಚೆಲುವನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿತ್ತೋ ಅದನ್ನು ನೋಡದಂತೆ ಮಾಡಿ ಆಯಿತು. ಯಾವ ಕರುಳುಗಳು ದೇಹದಲ್ಲಿ ಕಾಮ ಮದ ಸೊಕ್ಕಲು ಕಾರಣವಾಗಿತ್ತೋ, ಅದನ್ನು ಅಡಗಿಸಿದ್ದಾಯಿತು. ಯಾವ ವಾಸನೇಂದ್ರಿಯವು ವಿಷಯದ ಕಡೆಗೆ ಹೊರಳುತ್ತಿತ್ತೋ ಆ ವಾಸನೇಂದ್ರಿಯವನ್ನು ಲಯ ಮಾಡಿದ್ದಾಯಿತು. ಚೆನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನನೆ ಹೆಣಿಗೆಗೆ ಹಲ್ಲು ಮುಖ್ಯ. ಹಲ್ಲು ಇಲ್ಲ. ಅದು ಹೆಣಿಗೆ ಎನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂತೆಯೆ ದೇಹವಿಲ್ಲದೆ ಜೀವನವಿಲ್ಲ. ನಿನ್ನನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಬಂದು ಎಲ್ಲ ಭವ ಅನುಭವಿಸಿದ್ದಾಯಿತು. ಇನ್ನು ಅಂಗವು ಲಿಂಗಮ ಗುವ ದಾರಿ ಯಾವುದು? ಅದನ್ನಾದರೂ ತಿಳಿಸಿಕೊಡು. ಅಕ್ಕನವರು ಮೊರೆಯಿ ಟ್ವಿದ್ದಾರೆ. ಇದುವರೆಗೆ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾಯಿತು. ಲೋಕಾನುಭವವು ಆಯಿತು. ಈಗ ಅಕ್ಕನವರು ಜೀವನು ಪರಮಾತ್ಮನಾಗುವ ದಾರಿ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ಅವರು ಕ್ರಿಯಾ ಭಾವನೆಯಿಂದ ದೂರವಾಗಿ

ದೇವರಾಗುವತ್ತ ಹೊರಳಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ಅವರು ಪೂಜೆಗೊಳ್ಳುವ
ಮಹಾತ್ಮರಾಗುವರು. ಅಂದರೆ ದೇಹದ ಹಂಗು ದಾಟಲಿದ್ದಾರೆ.

14) ಕಾಯ ಮೀಸಲಾಗಿ ನಿನಗರ್ಪಿತವಾಯಿತ್ತು.

ಕರಣ ಮೀಸಲಾಗಿ ನಿನಗರ್ಪಿತವಾಯಿತ್ತು ಆನೊಂದರಿಯನಯ್ಯ.

ಎನ್ನ ಗತಿ ನೀನಾಗಿ, ಎನ್ನ ಮತಿ ನೀನಾಗಿ

ಪ್ರಾಣ ನಿನಗರ್ಪಿತವಾಯಿತ್ತು.

ನೀನಲ್ಲದೆ ಪೆರತೊಂದ ನೆನೆದಡ, ಆಣೆನಿಮ್ಮಾಣೆ ಚೆನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನನಾ.

ಪದಗಳ ಅರ್ಥ

ಕರಣ-ಇಂದ್ರಿಯ,

ಮೀಸಲು-ಕಾದಿರಿಂಜಿದ್ದು.

ಗತಿ-ಆಧಾರ, ದಿಕ್ಕು .

ಆಣೆ-ಭಾಷೆ,

ವಚನದ ಅರ್ಥ

ಪರಮಾತ್ಮನೆ ನನ್ನ ಇಂದ್ರಿಯಗಳನ್ನು ನಿನಗೆ ಮೀಸಲಿರಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಅವು ನಿನಗೆ
ಅರ್ಪಣ. ನಾನು ಇನ್ನೊಂದು ತಿಳಿಯದವಳು. ನನಗೆ ನೀನೆ ದಿಕ್ಕು. ನನಗೆ ನೀನೆ
ಬುದ್ಧಿ. ನೀನೆ ಪ್ರಾಣ. ಪ್ರಾಣವನ್ನು ನಿನಗೆ ಅರ್ಪಣಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ನಿನ್ನನ್ನು
ಬಿಟ್ಟು ನಾನು ಇನ್ನೊಂದು ನೆನೆದರೆ ಆಣೆ. ನಿನಗೆ ಆಣೆ ಮಾಡಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.
ನಿನ್ನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಇನ್ನೊಂದು ನೆನೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ನೀನೆ ಸರ್ವಸ್ವವಾಗಿರುವೆ.
ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಮಾಡಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಚೆನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನನೆ ನೀನುಳಿದು ನಾನು
ಬದುಕಲಾರೆ. ನೀನೆ ಸರ್ವಸ್ವ ಕಾಪಾಡು.

15) ಕಾಯ ಪ್ರಸಾದವೆನ್ನ, ಜೀವ ಪ್ರಸಾದವೆನ್ನ, ಪ್ರಾಣ ಪ್ರಸಾದವೆನ್ನ,

ಮನಪ್ರಸಾದವೆನ್ನ ಧನ ಪ್ರಸಾದವೆನ್ನ, ಭಾವ ಪ್ರಸಾದವೆನ್ನ ಸಯದಾನ

ಪ್ರಸಾದವೆನ್ನ, ಸಮಭೋಗ ಪ್ರಸಾದವೆನ್ನ ಚೆನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಯ್ಯ ನಿಮ್ಮ

ಪ್ರಸಾದವ ಹಾಸಿ ಹೊದ್ದಿಕೊಂಡಿಪ್ಪೆ.

ವಚನದ ಅರ್ಥ

ಕಾಯಪ್ರಸಾದವೆನ್ನ, ಜೀವ ಪ್ರಸಾದವೆನ್ನ, ಪ್ರಾಣಪ್ರಸಾದವೆನ್ನ

ಮನಪ್ರಸಾದವೆನ್ನ. ಕಾಯ, ಜೀವ ಪ್ರಾಣ, ಮನ, ಇವುಗಳನ್ನು ಕೂಡ

ಅಕ್ಕಮಹಾದೇವಿಯವರು ಪ್ರಸಾದಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಧನ ಪ್ರಸಾದವೆನ್ನ

ಭಾವಪ್ರಸಾದವೆನ್ನ, ಸಯದಾನ ಪ್ರಸಾದವೆನ್ನ ಸಮಭೋಗ

ಪ್ರಸಾದವೆನ್ನು.ಹಣ,ಭಾವ,ನೈವೇದ್ಯ,ಪ್ರಸಾದವೆಲ್ಲವನ್ನು ಪ್ರಸಾದಮಯ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಚೆನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಯ್ಯ ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಸಾದವ ಹಾಸಿ ಹೊದ್ದಿ ಕೊಂಡಿಪ್ಪೆ. ಹೀಗೆ ಅವರು ಪ್ರಸಾದವೇ ಅನುಗ್ರಹವೆಂದು ತಿಳಿದು ಗುರುಲಿಂಗ ಜಂಗಮಕ್ಕೆ ಇತ್ತು ಸ್ವೀಕರಿಸುವ ರೂಢಿಯನ್ನು ಇರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ವಾಂಗವನ್ನು ಪ್ರಸಾದ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ರೀತಿಯನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಪರಮಾತ್ಮನ ಪ್ರಸಾದವೆ ಸರ್ವಸ್ವವಾಗಿ ಬದುಕಿದ ಜೀವನ ಅಕ್ಕಮಹಾದೇವಿಯವರದು. ಸಮಭೋಗ ಎಂದರೆ ಮೊದಲು ಗುರು,ಲಿಂಗಜಂಗಮಕ್ಕೆ ಇತ್ತು ಅವರಿಗೆ ಏನು ಪ್ರಸಾದ ನೀಡಿದರೋ ಅದನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುವ ಆಚರಣೆ ಅಕ್ಕಮಹಾದೇವಿಯವರದು.ಪ್ರಸಾದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಆಸೆ,ವಂಚನೆಯಿಲ್ಲದೆ, ಕಾಯ, ಜೀವ, ಪ್ರಾಣ,ಧನ,ಮನ,ಭಾವವೆಲ್ಲವೂ ಪರಮಾತ್ಮನಿಗೆ ಮಿಸಲಾಗಿರಿಸಿದ ದಿವ್ಯ ಜೀವನ ಅಕ್ಕಮಹಾದೇವಿಯವರದು

16) ಕಳವಳದ ಮನವು ತಳಕೆಳಗಾದುವಾಸ್ವ.

ಸುಳಿದು ಬೀಸುವ ಗಾಳಿ ಉರಿಯಾಯಿತವಾಸ್ವ.

ಬೆಳದಿಂಗಳು ಬಿಸಿಲಾಯಿತು ಕೆಳದಿ.

ಹೊಳಲ ಸುಂಕಿಗನಂತ ತೊಳಲುತ್ತಿದ್ದೆನವಾಸ್ವ;

ತಿಳುಹಾ ಬುದ್ಧಿಯ ಹೇಳಿ ಕರೆತಾರಲೆಗವಾಸ್ವ.; ಚೆನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಂಗೆ ಎರಡರ ಮುನಿಸವಾಸ್ವ.

ವಚನದ ಅರ್ಥ

ಕಳವಳದ ಮನವು ತಳಕೆಳಗಾದುವಾಸ್ವ. ಕಳವಳಿಸುವ ಮನಸ್ಸು ತಲೆ ಕೆಳಗಾಯಿತು. ಸುಳಿದು ಬೀಸುವ ಗಾಳಿ ಉರಿಯಾಯಿತವಾಸ್ವ. ತಣ್ಣಗೆ ಹರಿದಾಡುವ ಗಾಳಿ ಬೆಂಕಿಯ ಬೆಗೆಯಾಗಿ ಉರಿಸುತ್ತಿದೆ. ಬೆಳದಿಂಗಳು ಬಿಸಿಲಾಯಿತು ಕೆಳದಿ. ತಣ್ಣನೆಯ ಬೆಳದಿಂಗಳು ಬಿಸಿಲಯ್ಯುವಾಗಿ ಸುಡುತ್ತಿದೆ. ನಾನೇನು ಮಾಡಲಿ? ಹೊಳಲ ಸುಂಕಿಗನಂತೆ , ತೊಳಲುತ್ತಿಹನೆಲೆಗವಾಸ್ವ. ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಸುಂಕಿಗೆ ಸುಂಕ ವಸೂಲಿಮಾಡುವ ಮತ್ತೆ ಅಂಗಡಿ ಇಟ್ಟವರಲ್ಲಿಗೆ ಹರಿದಾಡುವಂತೆ ನಾನು ಪರಮಾತ್ಮನಿಗಾಗಿ ಚಡಪಡಿ ಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ತಿಳುಹಾ ಬುದ್ಧಿಯ ಹೇಳಿ ಕರೆತಾರಲೆಗವಾಸ್ವ. ಚೆನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ನನ್ನ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಕೊಡಿರಿ. ಅವನಿಗಾಗಿ ನಾನೆಷ್ಟು ಕಾತರಿಸಿದ್ದೇ? ಪ್ರೀತಿ ಸಿದ್ದೇನೆ. ಹೇಳಿರಿ. ಅವನನ್ನು ಕರೆ ತನ್ನಿರಿ. ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಅವನಿಗೆ ಮುನಿಸು, ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಕರೆ ತನ್ನಿರಿ. ಅಕ್ಕನವರ ವಿರಹ ಕಾವ್ಯ ಅವರು ಬರೆದಷ್ಟೂ ಸಾಹಿತ್ಯ ಇದೆ. ಹಾಡಿಕೊಂಡಷ್ಟೂ ಹಾಡಾಗಿ ಹರಿಯುತ್ತದೆ. ಈ ಪರಮಾತ್ಮನ ವಿರಹದುರಿಯನ್ನು ಅವರು ಹಾಡಿ ದಣಿಯರು. ಇಷ್ಟಲಿಂಗ ಪೂಜೆಯಲ್ಲಿ ನಿಮಗ್ನರಾಗುವ ಅಕ್ಕಮಹಾದೇವಿಯವರು ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಹಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಅಕ್ಕನವರು ಬೆಳದಿಂಗಳು, ಕೋಗಿಲೆ ಹಂಸ, ದುಂಬಿ,ಗಳತಿಯರ ಮೂಲಕ ವಿರಹ ಸಂದೇಶ ಕಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ಕವಿಗಳದು ಚಿತ್ರಣ . ಇಲ್ಲಿ ಇದು ಚಿತ್ರಣವಲ್ಲ. ಅವರೆ ಕವಿ. ಅವರೆ ಪಾತ್ರ.

17). ಕಾಣುತ್ತ ಕಾಣುತ್ತ ಕಂಗಳು ಮುಚ್ಚಿದೆ ನೋಡವ್ವ.
ಕೇಳುತ್ತ ಕೇಳುತ್ತ ಮೈಮರೆದೊರಗಿದೆ ನೋಡವ್ವ.
ಹಾಸಿದ ಹಾಸಿಗೆಯ ಹಂಗಿಲ್ಲದೆ ಹೋಯಿತು.
ಚೆನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ದೇವರದೇವನ ಕೂಡುವ ಕೂಟ
ನಾನೇನೆಂದರಿಯದೆ ಮರೆದೆ ಕಾಣವ್ವ. -

ವಚನದ ಅರ್ಥ

ಪ್ರೇಮ ವಿರಹ ಅದೂ ಪರಮಾತ್ಮನೊಂದಿಗೆ ಮಹಾದೇವಿಯವರು ಇಚ್ಛಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಪರಮಾತ್ಮನ ಸಂಗದ ಹೊರತಾಗಿ ಇನ್ನೊಂದು ಯೋಚನೆಯೆ ಬರದು. ಅವನೆ ಸರ್ವಸ್ವವಾಗಿದೆ. ಈಗ ಅಕ್ಕನವರು ತಾರುಣ್ಯದ ಏರುಗಾಲದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಪರಮಾತ್ಮ ನೊಂದಿಗೆ ಪ್ರೇಮ ಅವರ ಇಚ್ಛಾ. ಈ ವಚನದಲ್ಲಿ ಇದೆ ಭಾವ ವ್ಯಕ್ತಗೊಂಡಿದೆ. ಅವನನ್ನು ಕಂಡೆ. ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಸಂತೋಷಾತಿಶಯದಿಂದ ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಿದೆ. ಅವನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳುತ್ತ ಕೇಳುತ್ತ ಸುಖದ ನಿದ್ರೆಯೆ ಅವರಿಸಿತು. ನೋಡುವ ಕೇಳುವ ಉಮೇದಿನಲ್ಲಿ ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ಸೇರಿ ಬಾಳುವೆ ಮಾಡುವ ಕನಸಿನಲ್ಲಿ ಅವರು ನಿದ್ರೆ ಎಚ್ಚರ ಮರೆತರು. ಅವನೊಂದಿಗೆ ಸುಖಿಸುವಲ್ಲಿ ಹಾಸಿಗೆಯ ಅಗತ್ಯವೆ ಹೋಯಿತು. ಚೆನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ದೇವರ ದೇವ. ಅವನ ಕೂಟ ಏನೆಂದು ತಿಳಿಯದೆ ಹೋಯಿತು. ನಾನು ಅದನ್ನು ಮರೆತೆ. ಈ ವಚನವನ್ನು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನದಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸುವುದಕ್ಕಿಂತ ಭಾವಗೀತೆಯನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡಂತೆ ಅರ್ಥಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

18). ಕೇಳವ್ವ ಕೇಳವ್ವ ಕೆಳದಿ ನಾನೊಂದ ಕನಸ ಕಂಡ .
ಗಿರಿಯ ಮೇಲೊಬ್ಬಗೊರವ ಕುಳ್ಳಿದುರದ ಕಂಡೆ.
ಚಿಕ್ಕ ಚಿಕ್ಕ ಜಡೆಗಳ ಸುಲಿಪಲ್ಲ ಗೊರವನು
ಬಂದೆನ್ನ ನೆರೆದ ನೋಡವ್ವ. ಆತನನಪ್ಪಿಕೊಂಡು
ತಳವೆಳಗಾದೆನು. ಚೆನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನನ ಕಂಡು.

ವಚನದ ಅರ್ಥ

ಇದು. ಹಿಂದಿನ ವಚನದ ಮುಂದುವರಿದ ಭಾಗ. ಆದರೆ ಈರಚನೆಗೂ ಹಿಂದಿನ ವಚನ ರಚನೆಗೂ ನಾಲ್ಕೈದು ವರ್ಷಗಳ ಗಡುವಿನ ಅಂತರವಿದೆ. ಈ ವಚನದಲ್ಲಿಯೂ ಕನಸಿನ ಕಥೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಳದಿಯೆ ಕೇಳು. ನಾನು ಒಂದು ಕನಸು ಕಂಡೆ. ಒಂದು ಬೆಟ್ಟ ಆ ಬೆಟ್ಟದ ಮೇಲೆ ತಪಸ್ವಿ ಶಿವ. ಧ್ಯಾನದಲ್ಲಿದ್ದಾನೆ. ಆತನಿಗೆ ಪುಟ್ಟ ಪುಟ್ಟ ಜಡೆಗಳು. ಅವನಿಗೆ ಎಳೆಯ ದಂತಪಂಕ್ತಿಗಳು. ನನ್ನ ನೋಡಿ ಮುಗುಳ್ಳುಕ್ಕು. ಆತ ಬಂದು ನನ್ನ ನ್ನು ಆಲಂಗಿಸಿದ. ಆತನೊಂದಿಗೆ ಸುಖದಲ್ಲಿದೆ. ಪ್ರೇಮ ಭಾವಗಳು ನನ್ನನ್ನು ಆವರಿಸಿದವು. ಚೆನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನನೊಂದಿಗೆ ಸಂತೋಷದಲ್ಲಿದೆ. ಇದು ಪ್ರೀತಿಯ ಪರಾಕಾಷ್ಠೆಯ ವಚನ.

19). ಕಾಮಿಸಿ ಕಲ್ಪಿಸಿ ಕಂದಿ ಕುಂದಿದನವ್ವ.
ಮೋಹಿಸಿ ಮುದ್ದಿಸಿ ಮರುಳಾದನವ್ವ.
ತೆರೆಯದೆ ತೊರೆಯದೆ ನಲಿದು ನಂಬಿದೆ ನಾನು.
ಎನ್ನ ದೇವ ಚೆನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ
ಎನ್ನ ನೊಲ್ಲದಡೆ ಆನೇವನವ್ವ.

ವಚನದ ಅರ್ಥ

ಕಾಮಿಸಿ-ಇಚ್ಛೆಪಟ್ಟೆ.
ಕಲ್ಪಿಸಿ-ಭಾವಿಸಿದೆ.
ಕಂದಿದೆ-ಬಾಡಿಹೋದೆ.
ಕುಂದಿದೆ- ಕುಗ್ಗಿ ಹೋದೆ.
ಮೋಹಿಸಿ-ಪ್ರೀತಿಸಿ.
ಮರುಳಾದೆ-ಹುಚ್ಚಳಾದೆ.
ತೆರೆಯದೆ-ಅನುಮಾನಿಸದೆ..

ವಚನದ ಅರ್ಥ

ಕಾಮಿಸಿ ಕಲ್ಪಿಸಿ ಕಂದಿ ಕುಂದಿದನವ್ವ. ಮೋಹಿಸಿ ಮುದ್ದಿಸಿ ಮರುಳಾದನವ್ವ. ಇಚ್ಛಿಸಿದೆ. ಭಾವಿಸಿದೆ. ಆದರೆ ಸೊರಗಿದೆ, ಬಡವಾದೆ. ಒಲಿದೆ, ಪ್ರೀತಿಸಿದೆ. ಮುದ್ದುಮಾಡಿದೆ. ಹುಚ್ಚಳಾದೆ. ತೆರೆಯದೆ ತೊರೆಯದೆ ನಲಿದು ನಂಬಿದೆ ನಾನು ಇಷ್ಟಾದರೂ ನಾನು ಅನುಮಾನಿಸಲಿಲ್ಲ. ಪೂಜಿಸುವುದು ಬಿಡಲಿಲ್ಲ. ಉತ್ಸಾಹ ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಂಡೆ ದೃಢನಂಬಿಕೆ ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡೆ. ಎನ್ನದೇವ ಚೆನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಎನ್ನ ಒಲ್ಲದೊಡೆ ಆನೇವೆ ನವ್ವ. ನನ್ನ ಒಡೆಯನಾದ ಚೆನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನನು ನನ್ನನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸದೆ ಹೋದರೆ ನಾನೇನು ಮಾಡಲಿ? ಅಕ್ಕಮಹಾದೇವಿಯವರು ಪರಮಾತ್ಮನೊಂದಿಗೆ ಪ್ರೀತಿ ,ಪ್ರೇಮ ನಡೆಸಬೇಕೆನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಆ ಕಾಲದ ನಂಬಿಕೆಗಳು ಕಾರಣವಾದವು . ಇಂದು ಈ ರೀತಿಯ ಭಕ್ತಿ ಉಂಟಾಗಲು ಸಾಧ್ಯವೆ ಇಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ ಅಕ್ಕ ಮಹಾದೇವಿಯವರನ್ನು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಟ್ಟು ನೋಡಿದರೆ ಅವರ ಭಕ್ತಿ ಪ್ರೀತಿ ಕೂಡ ಬದಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು ಎನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಪ್ರಕೃತಿ ಮತ್ತು ಕಾಲಗಳು ತಾರುಣ್ಯದ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಏನು ಪರಿಣಾಮ ಮಾಡುತ್ತವೆ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಅಕ್ಕನವರ ಇಂತಹ ವಚನಗಳು ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿವೆ. ಲೌಕಿಕ ಪತಿಯನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸುವ ಅಕ್ಕಮಹಾದೇವಿಯವರು ಅಲೌಕಿಕ ಪತಿಯೊಂದಿಗೆ ಸಂಸಾರ ನಡೆಸಬೇಕು ಎಂದು ಹಳಹಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ದೇಹಗುಣಗಳನ್ನು ಮನುಷ್ಯನಾಗಲಿ ಯಾವುದೇ ಜೀವಿಯಾಗಲಿ ಮೀರುವುದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟ ಎನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಅಕ್ಕನವರು ಎಂಟನೆ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಈ ಭಕ್ತಿ ಮಮತೆಯಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಇದೆ ಅಕ್ಕನವರು ವೃದ್ಧಾಪ್ಯದಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಅದು ಕೇವಲ ಭಕ್ತಿಯಾಗಿ ಅರ್ಪಣೆಯಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಪ್ರಕೃತಿಮತ್ತು ಕಾಲಗಳು ಜೀವಿಯ ಆಯುಷ್ಯಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಭಾವಗಳನ್ನು

ಪ್ರಕಟಮಾಡಲು ಪ್ರೇರಣೆ ಯಾಗುತ್ತವೆ. ಅಕ್ಕನವರು ಹೆಣ್ಣಲ್ಲದೆ ಗಂಡಾಗಿದ್ದರೆ ಈ ಭಕ್ತಿಯೆ ಪ್ರಕಟವಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಪರಮಾತ್ಮನೊಂದಿಗೆ ಅಕ್ಕಮಹಾದೇವಿಯವರದು ಸಖ್ಯ ಭಕ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಶರಣರು ಶರಣಸತಿ ಲಿಂಗಪತಿ ಭಕ್ತಿಯೆಂದು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಿದರು.

20). ಕಂಗಳೊಳಗೆ ತೊಳಗಿ ಬೆಳಗುವ

ದಿವ್ಯ ಸ್ವರೂಪನ ಕಂಡು ಮನಸೋತನವ್ವ.

ಮಣಿಮಕುಟದ ಫಣಿಕಂಕಣದ ಸುಲಿಪಲ್ಲ

ಸೊಬಗನ ಕಂಡು ಮನಸೋತನವ್ವ.

ಇಂತಾಗಿ ಚೆನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನನನ್ನು ಮದವಣಿಗೆ ಆನು ಮದವಣಿಗೆ ಕೇಳಾ ತಾಯೆ.

ವಚನದ ಅರ್ಥ

ಮಣಿಮಕುಟ-ರುದ್ರಾಕ್ಷಿಯ ಕಿರೀಟ.

ಫಣಿಕಂಕಣ- ಹಾವಿನ ಕಂಕಣ.

ವಚನದ ಅರ್ಥ

ಕಂಗಳೊಳಗೆ ತೊಳಗಿ ಬೆಳಗುವ ದಿವ್ಯ ಸ್ವರೂಪನ ಕಂಡುಮನ ಸೋತನವ್ವ. ನನ್ನ ಕಣ್ಣು ತುಂಬ ಪ್ರಕಾಶಮಾನವಾಗಿ ದಿವ್ಯರೂಪು ಬೆಳಗುತ್ತಿದೆ. ಆ ಚೆಲುವನ್ನು ಕಂಡು ನಾನು ಮನಸೋತೆ. ಮಣಿಮಕುಟದ ಫಣಿಕಂಕಣದ ಸುಲಿಪಲ್ಲ ಸೊಬಗನ ಕಂಡು ಮನಸೋತನವ್ವ.. ರುದ್ರಾಕ್ಷೆ ಕಿರೀಟ ಧರಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಸರ್ಪದ ಕಂಕಣ ಕಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ. ಈ ಚೆಲುವನಿಗೆ ಮನ ಸೋತನು. ಎಲೆಯ ದಂತಪಂಕ್ತಿಯ ನಗೆ ಚೆಲ್ಲಿದ್ದಾನೆ. ಇಂತಹ ಸುಂದರನಿಗೆ ನಾನು ಮನಸೋತಿದ್ದೇನೆ. ಇಂತಾಗಿ ಚೆನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನನನ್ನು ಮದವಣಿಗೆ ಆನು ಮದವಣಿಗೆ ಕೇಳಾ ತಾಯೆ. ಹೀಗೆ ಚೆನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನನು ಎನ್ನ ವರ. ನಾನು ಅವನ ವಧು. ತಾಯೆ ಇದು ನನ್ನ ಸ್ಥಿತಿ. ಬಹುಶಃ ಲಗ್ನ ಒಲ್ಲೆ ಎನ್ನುವ ಅಕ್ಕಮಹಾದೇವಿಯವರು ತಾಯಿಯಾದಿಯಾಗಿ ಗೆಲತಿಯರು ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ ಹಾಗಾದರೆ ನೀನು ಲಗ್ನ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳದೆ ಹಾಗೆ ಇರುವವಳೆ? ಅದಕ್ಕೆ ಅಕ್ಕ ಉತ್ತರಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ನಾನು ಲಗ್ನ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ವರನನ್ನು ನಾನಾಗಲೆ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಸರಿ ಯಾರು ನಿನ್ನ ನಲ್ಲ? ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅಕ್ಕ ಆ ವರನ ಪರಿಚಯವನ್ನು ಈ ವಚನದಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಿದ್ದಾರೆ.

21) ಕರಸ್ಥಲಕ್ಕೆ ಲಿಂಗ ಸ್ವಾಯತವಾದ ಬಳಿಕ ಕಾಯಕ ನಿವೃತ್ತಿಯಾಗಬೇಕು.
ಅಂಗದಲಳವಟ್ಟ ಲಿಂಗ'
ಅಂಗೈಕ್ಯಂಗಿ ಅಂಗಸಂಗ ಮತ್ತೆಲ್ಲಿಯದೊ? ಮಹಾಘನವನರಿತ ಮಹಾತ್ಮಂಗಿ
ಮಾಯವೆಲ್ಲಿಯದೊ ಚೆನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಾ .

ವಚನದ ಅರ್ಥ

ಸ್ವಾಯತ-ಅಳವಡು .
ಕಾಯಕ-ಉದ್ಯೋಗ.
ಅಂಗಸಂಗ-ದೇಹಭೋಗ

ವಚನದ ಅರ್ಥ

ಕರಸ್ಥಲಕ್ಕೆ ಲಿಂಗ ಸ್ವಾಯತವಾದ ಬಳಿಕ ಕಾಯಕ ನಿವೃತ್ತಿಯಾಗಬೇಕು.
ಕರಸ್ಥಲಕ್ಕೆ ಲಿಂಗಸ್ವಾಯತವಾಗುವುದು ಎಂದರೆ ಪರಮಾತ್ಮನೆ ಸರ್ವಸ್ವವಾಗಿ
ಬದುಕುವವರು. ಬಹುಶಃ ಅಧ್ಯಾತ್ಮ ಜೀವನ ನಡೆಸುವವರು ಎಂದರ್ಥ.
ಅಂಗದಲಿ ಅಳವಟ್ಟ ಲಿಂಗ. ಲಿಂಗೈಕ್ಯಂಗಿ ಅಂಗಸಂಗವೆಲ್ಲಿಯದೊ? ಯಾರು
ಪರಮಾತ್ಮನೆ ಪ್ರಾಣಸರ್ವಸ್ವ ಎಂದು ಬಾಳು ನಡೆಸಲು ಸಿದ್ಧರಿದ್ದಾರೆ ಅವರಿಗೆ
ಮತ್ತೆ ಲೌಕಿಕ ಭೋಗೋಪಭೋಗ ಕೂಡದು ಎಂದು ಅಕ್ಕನವರ
ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿದ್ದಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಮಹಾಘನವನ ರಿತ ಮಹಾತ್ಮಂಗಿ
ಮಾಯವೆಲ್ಲಿಯದೊ ಚೆನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಾ. ಪರಮಾತ್ಮ ಏನು ಎಂದು ತಿಳಿದ
ಮಹಾತ್ಮರಿಗೆ ಮತ್ತೆ ಯಾವ ಮಾಯೆಗಳೂ ಹಿಡಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು
ಮಾಯಾದೂರರು. ಮಾಯೆಏನು? ಎಂದು ತಿಳಿದಿರುವುದರಿಂದ ಅವರು
ಮಾಯಾ ಬಂಧನಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಲಾರರು.

ಈ ವಚನದಲ್ಲಿ ಕಾಯಕ ನಿವೃತ್ತಿಯಾಗಬೇಕು ಎಂದಿರುವುದನ್ನು ವಿಶೇಷವಾಗಿ
ಲಕ್ಷಿಸಬೇಕು. ಕಾಯಕವನ್ನು ಒಂದು ವಯಸ್ಸಿಗೆ ನಿವೃತ್ತಿಗೊಳಿಸುವುದು ಇಂದು
ಎಲ್ಲ ಕಡೆ ಪ್ರಚಲಿತವಿದೆ. ಗುಣಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಕೂಡ ವ್ಯಕ್ತಿ
ಅನುಭಾವಜೀವಿಯಾದರೆ ಬಹುಶಃ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟುಕೊಂಡರೆ ಕಾಯಕದ
ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಇಂತಹವರು ಆಸ್ತಿ
ಭೂಮಿ, ಕೀರ್ತಿ ಎಂದು ಮಾಯಾವಶರಾಗದೆ ಪರಿ ಶುದ್ಧರಾಗಿ ಬದುಕಬೇಕು
ಎಂದು ಅಕ್ಕನವರು ಇಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಇಂದಿನ ಮಠ,ಪೀಠಾಧೀಶರಿಗೆ
ಹೆಚ್ಚು ಅನ್ವಯಿಸಬೇಕಾದ ವಿಚಾರವಾಗಿದೆ.

22) ಕಲ್ಲ ತಾಗಿದ ಮಿಟ್ಟಿ ಕೆಲಕ್ಕೆ ಸಾರುವಂತೆ
ಆನು ಬಲ್ಲೆನೆಂಬ ನುಡಿ ಸಲ್ಲದು.

ಲಿಂಗದಲ್ಲಿ ಮರೆದು ಮುಚ್ಚಿದ ಮನವು
ಹೊರಗೆ ಬೀಸರವೋಗದೆ.

ಉರೆ ತಾಗಿದ ಕೋಲು ಗರಿ ತೋರುವುದೆ? ಮೊರೆದು ಬೀಸುವ ಗಾಳಿ
ಪರಿಮಳವನುಂಡಂತೆ ಬೆರಸಬೇಕು ಚೆನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಯ್ಯನ.

ಪದಗಳ ಅರ್ಥ

ಮಿಟ್ಟಿ-ಮಣ್ಣುಹೆಂಟೆ.

ಕೆಲ-ಪಕ್ಕ.

ಬೀಸರ-ನಷ್ಟ.

ಕೋಲು-ಬಿಲ್ಲು

ಗರಿ-ಬಾಣ.

ವಚನದ ಅರ್ಥ

ಕಲ್ಲ ತಾಗಿದ ಮಿಟ್ಟಿ ಕೆಲಕ್ಕೆ ಸಾರುವಂತೆ, ಆನು ಬಲ್ಲೆನೆಂಬ ನುಡಿ ಸಲ್ಲದು.
ಕಲ್ಲಿಗೆ ಬಡಿದ ಹೆಂಟೆ ಪುಡಿಪುಡಿಯಾಗಿ ಬೀಳುವಂತೆ, ನಾನು ತಿಳಿದೆ ಎಂದು
ಹೇಳಿದರೆ ಮಣ್ಣು ಹೆಂಟೆ ಒಡೆದುಹೋದಂತೆ ನಾಶವಾಗಿಬಿಡುತ್ತೇನೆ.ನಾನು
ತಿಳಿದೆ ಎನ್ನು ವ ಮಾತು ಕೂಡದು. ಲಿಂಗ ಮುಚ್ಚಿದ ಮನ ಬೀಸರಹೋಗದು.
ಉರಿತಾಗಿದ ಕೋಲು ಗರಿ ತೋರುವುದೆ? ಲಿಂಗವನ್ನು ಇಷ್ಟಪಟ್ಟ ಮನಸ್ಸು
ಎಂದೂ ನಷ್ಟಹೊಂದು ವುದಿಲ್ಲ.ಬೆಂಕಿಹೊತ್ತಿಕೊಂಡ ಬಿಲ್ಲು ಎಂದೂ
ಬಾಣವನ್ನು ಗುರಿ ಮುಟ್ಟುವಂತೆ

ಪ್ರಯೋಗಿಸಲಾರದು. ಬೆಂಕಿಹೊತ್ತಿದ ಬಿಲ್ಲು ಬಾಣ ಪ್ರಯೋಗಿಸದು. ಬೀಸುವ
ಗಾಳಿ ಪರಿಮಳವನುಂಡಂತೆ ಬೆರಸಬೇಕು ಚೆನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನನ, ಗಾಳಿ
ಬೀಸುತ್ತದೆ ಅದು ಹೂವಿನ ಪರಿಮಳವನ್ನು ಸ್ವರ್ಶಿಸುತ್ತದೆ . ಹಾಗೆ ನಾವು ಕೂಡ
ಚೆನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನದೇವರನ್ನು ಬೆರಸಬೇಕು.ಗಾಳಿ ಪರಿಮಳವನಪ್ಪಿದಂತೆ
ಆತ್ಮ ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ಬೆರಸಬೇಕು.

23) ಕಾಮ ಬಲ್ಲಿದನೆಂದರೆ ಉರುಹಿ ಭಸ್ಮವ ಮಾಡಿದ.

ಕಾಲ ಬಲ್ಲಿದನೆಂದರೆ ಕೆಡಹಿ ತುಳಿದ.

ಎಲೆ ಅವಾ ನೀನು ಕೇಳಾ ತಾಯೆ

ಬ್ರಹ್ಮ ಬಲ್ಲಿದನೆಂದರೆ ಶಿರವ ಚಿವುಟಿಯಾಡಿದ.

ಎಲೆ ಅವಾ ನೀನು ಕೇಳಾ ತಾಯೆ.

ವಿಷ್ಣು ಬಲ್ಲಿದನೆಂದರೆ ಮುರಿದು ಕಂಕಾಳವ ಪಿಡಿದ.

ತ್ರಿಪುರದ ಕೋಟೆ ಬಲ್ಲಿತ್ತೆಂದರೆ

ನೊಸಲಕಂಗಳುರುಹಿದನವಾ

ಇದು ಕಾರಣ ಚೆನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಗಂಡನೆನಗೆ. ಜನನ, ಮರಣಕ್ಕೊಳಗಾಗದ

ಬಲುಹನೇನ ಬಣ್ಣಿಪೆನವಾ.

ಪದಗಳ ಅರ್ಥ

ಉರುಹಿ-ಸುಟ್ಟು

ಭಸ್ಮ-ಬೂದಿ,

ಕಾಲ-ಯಮ,

ಕಂಕಾಳ-ಬೆನ್ನುಮೂಳೆ ಮುರಿದು ಕೈಯ ಆಯುಧ ಮಾಡಿಕೊಂಡ.

ತ್ರಿಪುರ- ಮೂರು ನಗರಗಳು. ದೊಡ್ಡ ರಾಜ್ಯಗಳು, ಪುರಾಣದ ಪ್ರಕಾರ ರಾಕ್ಷಸರ ಮೂರು ರಾಜಧಾನಿಗಳು.

ಬಲುಹು- ಪರಾಕ್ರಮ.

ಬಲ್ಲಿದ-ಶೂರ.

ವಚನದ ಅರ್ಥ

ಕಾಮ ಬಲ್ಲಿದನೆಂದರೆ ಉರುಹಿ ಭಸ್ಮವ ಮಾಡಿದ. ಕಾಲ ಬಲ್ಲಿದನೆಂದರೆ ಕೆಡಹಿ ತುಳಿದ. ಮನ್ಮಥನು ನಾನೆ ಬಲಶಾಲಿ ಎಂದು ತಿಳಿದರೆ ಅವನನ್ನು ಸುಟ್ಟು ಭಸ್ಮ ಮಾಡಿ ಬಿಟ್ಟು ಮೃತ್ಯು ಬಲಶಾಲಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಕೆಳಕ್ಕೆ ಕೆಡವಿ ತುಳಿದು ಹಾಕಿಬಿಟ್ಟ. ಎಲೆಅವ್ವಾ ನೀನು ಕೇಳಾ ತಾಯೆ ಬ್ರಹ್ಮ ಬಲ್ಲಿದನೆಂದರೆ ಶಿರವ ಚಿವುಟಿಯಾಡಿದ. ಅವ್ವಾತಾಯಿ ಹೇಳುವೆ ಕೇಳು. ಬ್ರಹ್ಮ ನಾನೆ ದೊಡ್ಡವನು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಹೇಳಿದ ಅ ತಲೆಯನ್ನೆ ಚಿವುಟಿ ಬಿಸಾಕಿಬಿಟ್ಟು, ವಿಷ್ಣು ಬಲ್ಲಿದನೆಂದರೆ ಮುರಿದು ಕಂಕಾಳವಪಿಡಿದ. ಇನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಕೇಳು. ವಿಷ್ಣು ನಾನೆ ದೊಡ್ಡವನು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅವನ ಬೆನ್ನು ಮೂಳೆ ಮುರಿದು ಆಯುಧ ಮಾಡಿಕೊಂಡುಬಿಟ್ಟು ತ್ರಿಪುರರ ಕೋಟೆ ಬಲ್ಲಿತ್ತು ಎಂದರೆ ಒಂದೆ ಅಂಬಿನಲ್ಲಿ ಉರುಹಿದನವ್ವಾ. ಇನ್ನು ತ್ರಿಪುರಾಸುರರ ಕೋಟೆ ಬಲು ದೊಡ್ಡದು ಎಂದು ತಿಳಿದರೆ ಒಂದೆ ಬಾಣದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಕೋಟೆಗಳನ್ನು ಸುಟ್ಟು ಭಸ್ಮ ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟ. ಇದು ಕಾರಣ ಚೆನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಗಂಡನೆನಗೆ. ಜನನ ಮರಣಕ್ಕೂ ಳಗಾಗದನ ಬಲುಹ ನೇನ ಹೇಳುವೆನವ್ವಾ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಚೆನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ನನ್ನ ಗಂಡ . ಅವನಿಗೆ ಜನನ ಮರಣಗಳಿಲ್ಲ. ಅವನ ಪರಾಕ್ರಮ ಏನೆಂದು ವರ್ಣಿಸಲಿ ಪರಾಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಕೆಯೆ ಇಲ್ಲ. ಇದು ನನ್ನ ಗಂಡನ ಘನತೆ.

ಸಲಿ. ಅವನ ಅಕ್ಕಮಹಾದೇವಿಯವರು ಚೆನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನನನ್ನೆ ಯಾದೆ ಪತಿಯಾಗಿ ಅಯ್ಯೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡರು? ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಈವಚನದಲ್ಲಿದೆ. ಅಕ್ಕಮಹಾದೇವಿಯವರು ಪುರಾಣಶ್ರವಣಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಶ್ರದ್ಧಾ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು . ಪುರಾಣ.ಕಾರರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದ ಶಿವಲೀಲೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದ ಮಹಾದೇವಿ ಆ ಕಥೆಗಳಿಗೆ ಮನಸೋತರು. ಪುಟ್ಟ ಬಾಲೆಯಾದ ಮಹಾದೇವಿಯವರು ಅರಳುಗಂಗಳಿಂದ ತೆರೆದಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಕೇಳಿ ಇಂತಹ ಕಥೆಗಳಿಗೆ ಮನಸೋತರು. ಈ ಪುರಾಣಕಾರರು ಬರೆದ ಕಥೆಗಳನ್ನು ಅಕ್ಕನವರು ಸತ್ಯವೆಂದೆ ನಂಬುವಂತೆ ಆಕಾಲದ ನಂಬಿಕೆಗಳೂ ಇದ್ದವು. ಇದು ಮಹಾದೇವಿಯವರ ಮುಗ್ಧ ಭಕ್ತಿಗೆ ಕಾರಣವಾಯಿತು. ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಇಂತಹ ಕಥೆಗಳನ್ನು ನಂಬಿದ ವಿದ್ಯಾವಂತರೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಯಾವುದು ಕಾವ್ಯ

ಸತ್ಯವೋ ಅದನ್ನು ಕೇವಲ ವಸ್ತು ಸತ್ಯವಾಗಿ ನೋಡದೆ ಭಾವಸತ್ಯವಾಗಿ ನೋಡಬೇಕು. ಈಗ ಪುರಾಣಗಳು ಕೆಲವು ಸತ್ಯಗಳನ್ನು ಹೇಳತೊಡಗಿವೆ . ಅಂತಹ ಸತ್ಯಗಳನ್ನು ನಾವು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇಲ್ಲಿನ ಕಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಚರಿತ್ರೆಯ ಕೆಲವು ಎಳೆಗಳೂ ಇದ್ದಿರಬಹುದು. ಅದನ್ನು ಕವಿ ಕಲ್ಪನೆ ಭಾವಸತ್ಯವಾಗಿ ಚಿತ್ರಿಸಿದೆ. ಅಕ್ಕಮಹಾದೇವಿಯವರು ತಮ್ಮ ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೇಳಿದ ಶಿವನ ಕಥೆಗಳನ್ನು ಈ ವಚನದಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರಿಸಿದ್ದಾರೆ

24) ಕೈ ಸಿರಿಯ ದಂಡವ ಕೊಳ್ಳಬಹುದಲ್ಲದೆ ಮೈಸಿರಿಯ ದಂಡವ ಕೊಳ್ಳಬಹುದೆ?

ಉಟ್ಟ ಉಡಿಗೆ ತೊಡಿಗೆಯನೆಲ್ಲ ಸೆಳೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದಲ್ಲದೆ ಮುಚ್ಚಿ ಮುಸುಕಿದ ನಿರ್ವಾಣವ ಸೆಳೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದೆ? ಚೆನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ದೇವರ ಬೆಳಗನುಟ್ಟು ಲಜ್ಜೆಗೆಟ್ಟವಳಿಗೆ ಉಡಿಗೆ ತೊಡಿಗೆಯ ಹಂಗೇಕೋ ಮರುಳೆ?

ಪದಗಳ ಅರ್ಥ

ಕೈಸಿರಿ-ವಸ್ತ್ರಾಭರಣ,
ಬೆಳಗು-ಬಯಲು,

ವಚನದ ಅರ್ಥ

ಕೈಸಿರಿಯ ದಂಡವ ಕೊಳ್ಳಬಹುದಲ್ಲದೆ ಮೈಸಿರಿಯ ದಂಡವ ಕೊಳ್ಳಬಹುದೆ? ಕೈಸಿರಿಯ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಶಿಕ್ಷೆಯಾಗಿ ಕಿತ್ತುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಆದರೆ ಮೈಸಿರಿಯ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಕಿತ್ತುಕೊಳ್ಳಲು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಉಟ್ಟ ಉಡಿಗೆ ತೊಡಿಗೆಯನೆಲ್ಲ ಸೆಳೆದುಕೊಳ್ಳ ಬಹುದಲ್ಲದೆ ಮುಚ್ಚಿ ಮುಸುಕಿದ ನಿರ್ವಾಣವ ಸೆಳೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದೆ? ಉಟ್ಟ ವಸ್ತ್ರ ,ಆಭರಣಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಆದರೆ ಈ ಶರೀರವನ್ನು ಮುಚ್ಚಿ ಮುಸು ಕಿರುವ ನಿರ್ವಾಣದ ಬಯಲನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಚೆನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ದೇವರ ಬೆಳಗನುಟ್ಟು ಲಜ್ಜೆಗೆಟ್ಟವಳಿಗೆ ಉಡುಗೆ ತೊಡುಗೆ ಯ ಹಂಗೇಕೋ ಮರುಳೆ. ಚೆನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನದೇವರ ಬೆಳಗನ್ನೆ ವಸ್ತ್ರವಾಗಿ ಉಟ್ಟವಳು ನಾನು. ನನಗೆ ಉಡುಗೆ ತೊಡುಗೆಯ ಹಂಗಿಲ್ಲ. ಅರಮನೆ ರಾಜನದು. ಮಹಾದೇವಿಯವರನ್ನು ಒತ್ತಾಯದಿಂದ ಅರಮನೆಗೆ ಕರೆತರಲಾಗಿದೆ. ಲಗ್ನ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಒತ್ತಾಯ ಹಾಕಲಾಗಿದೆ. ಮಹಾದೇವಿಯವರು ಏಕಾಂತದಲ್ಲಿ ಲಿಂಗಪೂಜೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಕಾಲಕ್ಕೆ ರಾಜ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ಅಂಗಸುಖಕ್ಕೆ ಒತ್ತಾಯ ಹಾಕಿ ಸೆರಗು ಹಿಡಿದಿದ್ದಾನೆ. ಪೂಜಾನಂದಕ್ಕೆ ಭಂಗ ತಂದ ಕಾಮಾಂಧ ರಾಜನಿಗೆ ಧಿಕ್ಕರಿಸಿ ಮಹಾದೇವಿಯವರು ನುಡಿದಿದ್ದಾರೆ. ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೇವಲವಾಗಿ ಕಂಡು ಧಿಕ್ಕರಿಸಿ ನಡೆದ ಅಕ್ಕನ ಶೌರವೇ ಶೌರ್ಯ. ಅವರ ಧೈಯವೇ ಧೈಯ್ಯ. ರಾಜನ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಸಂಪತ್ತಿಗೆ ಪರಾಕು ಹೇಳುವ " ವಂದಿ ಮಾಗದರಿರುವಲ್ಲಿ ಇವೆಲ್ಲವನ್ನು ಧಕ್ಕರಿಸಿ ಹೊರಟ ಅಕ್ಕನವರ ಪ್ರತಾಪ ಎಷ್ಟು ವರ್ಣಿಸಿದರೂ ಕಡಿಮೆಯೆ.ಪರಾಕ್ರಮಿಯಾದ ಧೀರ ರಾಜನನ್ನು ಹೀಗೆ ಹುಲ್ಲು ಕಡ್ಡಿಗು ಕಡೆಯಾಗಿ ಕಾಣುವ ಧೈಯ್ಯ ಎಲ್ಲಿಯದು? ಇದಕ್ಕೆ

ಮಹಾದೇವಿಯರು ಶಿವನ ಬಗೆಗೆ ಕೇಳಿರುವ ಶಿವಪುರಾಣ ಕತೆಗಳೆ
ಪ್ರೇರಣೆಯಾಗಿವೆ. ಎಲ್ಲ ದೇವಾನುದೇವತೆಗಳನ್ನು ಸುಟ್ಟು ಬೊಟ್ಟಿಡುವ ಅವನ
ಶೌರ್ಯ, ಪರಾಕ್ರಮ ಮತ್ತು ಸಾವಿಲ್ಲದ ಕಥೆಗಳು ಅವರಲ್ಲಿ ಶಿವನ ಬಗೆಗೆ ಅಪಾರ
ಭಕ್ತಿ ಬೆಳೆಸಿದವು. ಇಂತಹ ಶಿವನನ್ನು ಪತಿಯನ್ನಾಗಿ ಪಡೆಯಲು ಹೊರಟಿರುವ
ಶಿವನ ನಲ್ಲಿ ನಾನು .ನನ್ನ ರಕ್ಷಣೆಗೆ ಶಿವನು ಬಂದೇ ಬರುತ್ತಾನೆಂಬ ಅವರ ದೃಢ
ನಂಬಿಕೆ ಅಮೋಘ. ಈ ಭಕ್ತಿಯಿಂದಾಗಿ ಅವರು ಏನೆಲ್ಲ ತೊಂದರೆಗಳು
ಬಂದರೂ ಅವನ್ನು ಎದುರಿಸಲು ಅವರು ಸಿದ್ಧರಿದ್ದಾರೆ.

25).ಕಾಯದ ಕಳವಳವ ಕೆಡಿಸಿ ಮನದ ಮಾಯೆಯ ಮಾಣಿಸಿ ಎನ್ನ ಹರಣವ
ಮೇಲೆತ್ತಿ ಸಲಹಿದೆಯಯ್ಯಾ, ಶಿವಶಿವಾ ಎನ್ನ ಭಾವ ಬಂಧನವ ಬಿಡಿಸಿ
ನಿಮ್ಮತ್ತ ತೋರಿದ ಘನವನುಪಮಿಸ ಬಾರದಯ್ಯಾ, ಇರುಳೋಸರಿಸದ
ಜಕ್ಕವಕ್ಕಿಯಂತೆ
ನಾನಿಂದು ನಿಮ್ಮ ಶ್ರೀಪಾದವನಿಂಬುಗೊಂಡು ಸುಖದಲೋಲಾಡುವೆನಯ್ಯಾ
ಚೆನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಾ.

ಪದಗಳ ಅರ್ಥ

ಹರಣ-ಪ್ರಾಣ.
ಭವಬಂಧನ-ಹುಟ್ಟು ಸಾವಿನ ಚಕ್ರ. ಜಕ್ಕವಕ್ಕಿ-ಚಕ್ರವಾಕಪಕ್ಕಿ
ಓಸರಿಸದ -ದೂರವಾಗದ
ಕಳವಳ-ದುಃಖ
ಮನದಮಾಯೆ- ಮನಸ್ಸಿನ ವಿಕಾರ.
ಮಾಣಿಸಿ-ನಿಲ್ಲಿಸಿ
ಉಪಮಿಸು-ವರ್ಣಿಸು.
ಘನ-ಹಿರಿಮೆ.

ವಚನದ ಅರ್ಥ

ಕಾಯದ ಕಳವಳವ ಕೆಡಿಸಿ, ಮನದ ಮಾಯೆಯ ಮಾಣಿಸಿ ಎನ್ನ ಹರಣವ
ಮೇಲೆತ್ತಿ ಸಲಹಿದೆಯಯ್ಯಾ. ಎನ್ನ ದೇಹದ ದುಃಖವನ್ನು ಕೊನೆಗಾಣಿಸಿದೆ. ನನ್ನ
ಮನಸ್ಸಿನ ಅಜ್ಞಾನವನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಿದೆ. ನನ್ನ ಪ್ರಾಣವನ್ನು ಕಾಪಾಡಿದೆ.
ನನ್ನನ್ನು ಸಲಹಿದೆ ಶಿವಶಿವಾ ಎನ್ನ ಭವ ಬಂಧನವ ಬಿಡಿಸಿ ನಿಮ್ಮತ್ತ ತೋರಿದ
ಘನವನುಪಮಿಸಬಾರದಯ್ಯಾ, ಪರಮಾತ್ಮನೆ ನಾನು ಎಂತಹ ದುಃಖದಲ್ಲಿ
ಬಿದ್ದುಬಿಡುತ್ತಿದ್ದೆ. ನನ್ನ ಹುಟ್ಟು ಸಾವುಗಳ ಚಕ್ರವನ್ನು ಒಡೆದು ಹಾಕಿದೆ.
ನನ್ನನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಪಾದ ದರ್ಶನದ ಕಡೆಗೆ ಬರುವಂತೆ ಮಾಡಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ನಾನು
ಎಷ್ಟು ಭಕ್ತಿ ಮಾಡಿದರೂ ಕಡಿಮೆಯೆ. ಇರುಳೋಸರಿಸದ ಜಕ್ಕವಕ್ಕಿಯಂತೆ
ನಾನಿಂದು ನಿಮ್ಮ ಶ್ರೀಪಾದವನಿಂಬುಗೊಂಡು ಸುಖದಲೋಲಾಡುವೆನಯ್ಯಾ
ಚೆನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಾ.

ರಾತ್ರಿ ವೇಳೆಚಕ್ರವಾಕಪಕ್ಷಿಗಳು ಕೂಡಿಯೆ ಇರು ವಂತೆ ನಾನು ನಿಮ್ಮ ಭಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಿರವಾಗಿ ನೆಲೆಸಿರುವೆನು. ಇನ್ನು ಭಕ್ತಿಜ್ಞಾನಾನಂದ ದಲ್ಲಿಯೆ ಸ್ಥಿರ ವಾಗಿರುವೆನು.

ಬಹು ದೊಡ್ಡ ವಿಪತ್ತಿನಿಂದ ಪಾರಾದ ಮೇಲೆ ಬರೆದ ವಚನವಿದು.ಕಾಮುಕ ರಾಜ ಕೌಶಿಕನ ಅಮನೆಯಲ್ಲಿ ಬಂಧಿಯಾಗಿ ಯಾವಾಗ ಏನೋ ಎನ್ನುವ ಆತಂಕಗಳಿದ್ದವು. ಈಗ ಪರಮಾತ್ಮನು ಅದಕ್ಕೆಲ್ಲ ವಿದಾಯ ಹೇಳಿಸಿದ್ದಾನೆ . ಶ್ರೀ ಶೈಲದಲ್ಲಿ ಶರಣರ ರಕ್ಷಣೆ ಸಿಕ್ಕಿದೆ. ಇವರೊಂದಿಗೆ ಅನುಭಾವದಲ್ಲಿ ಆನಂದದ ದಿನ ಕಳೆಯು ತಿದ್ದೇನೆ. ಪರಮಾತ್ಮನೆ ನೀನು ಕರುಣಾಮಯಿಯೆಂಬುದನ್ನು ಸಿದ್ಧಮಾಡಿತೋರಿ ಸಿರುವೆ. ನಾನು ಸತ್ತು ಹುಟ್ಟಿದೆ. ಧನ್ಯ ಧನ್ಯ .

**26) ಕಟ್ಟಿಹಾದ ಬಿದಿರಿನಲ್ಲಿ ಮರಳಿ ಕಳಲೆ ಮೂಡಬಲ್ಲದೆ?
ಸುಟ್ಟ ಮಡಕೆ ಮುನ್ನಿನಂತೆ ಮರಳಿ ಧರೆಯನಪ್ಪ ಬಲ್ಲದೆ? ತೊಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟು
ಬಿದ್ದ ಹಣ್ಣು ಮರಳಿ ತೊಟ್ಟು ನಪ್ಪ ಬಲ್ಲದೆ? ಕಷ್ಟಕರ್ಮಮನುಜರು ಕಾಣದೆ
ಒಂದ ನುಡಿದರೆ,
ನಿಷ್ಕೆಯುಳ್ಳ ಶರಣರು ಮರಳಿ ಮರ್ತ್ಯಕ್ಕೆ ಬಪ್ಪರೆ ಚೆನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಾ.**

ಪದಗಳ ಅರ್ಥ

ಕಟ್ಟಿಹಾದ-ಬಲಿತ,ಒಮ್ಮೆ ಕಳಲೆ ಬಿಟ್ಟು ಬಿದಿರು.
ಧರೆ-ಭೂಮಿ.
ನುಡಿ-ಟೀಕಿಸು, ನಿಂದಿಸು

ವಚನದ ಅರ್ಥ

ಕಟ್ಟಿಹಾದ ಬಿದಿರಿನಲ್ಲಿ ಮರಳಿ ಕಳಲೆ ಮೂಡಬಲ್ಲದೆ? ಒಣಗಿಹೋದ ಬಿದಿರಿನಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ಕಳಲೆ ಬೆಳೆವುದೆ?ಸುಟ್ಟ ಮಡಕೆ ಮುನ್ನಿನಂತೆ ಮರಳಿ ಧರೆಯನಪ್ಪ ಬಲ್ಲದೆ? ಸುಟ್ಟ ಮಡಕೆ ಒಡೆದರೆ ಮತ್ತೆ ಮರಳಿ ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಬೆರೆತು ಮಣ್ಣಾಗು ವುದೆ? ತೊಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟು ಹಣ್ಣು ಮರಳಿ ತೊಟ್ಟುನಪ್ಪಬಲ್ಲದೆ? ಒಮ್ಮೆ ತೊಟ್ಟಿನಿಂದ ಬಿದ್ದಮೇಲೆ ಮತ್ತೆ ಅದು ತೊಟ್ಟು ಸೇರುವುದೆ? ಇಲ್ಲ.ಕಷ್ಟ ಕರ್ಮ ಮನುಜರು ಒಬ್ಬ ರೊಂದ ನುಡಿದರೆ, ತಾವೆ ನರಕದಲ್ಲಿದ್ದು ಹೀನಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತ ಇರುವ ಮನುಷ್ಯರು ತಿಳಿಯದೆ ಅವಿವೇಕದಿಂದ ಮನಸಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದ ಹಾಗೆ ಮಾತಾಡಿದರೆ ನಿಷ್ಕೆಯುಳ್ಳ ಶರಣರು ಮರಳಿ ಮರ್ತ್ಯಕ್ಕೆ ಬಪ್ಪರೆ? ಪರಮಾತ್ಮನಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿಯಿರಿಸಿದ ಶರಣರು ಮತ್ತೆ ಈ ಮರ್ತ್ಯಲೋಕಕ್ಕೆ ಬರುವರೆ? ಇಲ್ಲ ಶರಣರು ಮತ್ತೆ ಮರ್ತ್ಯಕ್ಕೆ ಹುಟ್ಟಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಮೂರು ದೃಷ್ಟಾಂತಗಳನ್ನು ಆಧಾರಕೊಟ್ಟು ವಿವರಿಸಿದ್ದಾರೆ. 1.ಒಣಗಿದ ಬಿದಿರು ಮತ್ತೆ ಚಿಗು ರುವುದಾಗಲಿ ಬಿದಿರಕ್ಕೆ ಬಿಡುವುದಾಗಲಿ ಇಲ್ಲ 2.ಸುಟ್ಟ ಮಡಕೆ ಮತ್ತೆ ಮಣ್ಣಾಗದು. 3.ತೊಟ್ಟಿನಿಂದ ಬಿದ್ದ ಹಣ್ಣು ಮತ್ತೆ ತೊಟ್ಟು ಸೇರುವುದಿಲ್ಲ ಹೀಗೆ

ಮೂರು ನಿತ್ಯ ಜೀವನದ ದೃಷ್ಟಾಂತಗಳನ್ನು ಆಧಾರ ಕೊಟ್ಟು, ಹಾಗೆ ಶರಣರು ಕೂಡ ಮತ್ತೆ ಹುಟ್ಟಿಬರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಅಕ್ಕಮಹಾದೇವಿಯವರಿಗೆ ಈ ಮರ್ತ್ಯಲೋಕದ ಜೀವನ ಸಾಕು ಬೇಡ ಎನ್ನಿಸಿದೆ. ಈ ಭೂಲೋಕದ ಸುಖ ಬೇಕು ಎಂದು ಯಾರು ತಾನೆ ಬಯಸುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲಿರುವುದೆ ದೊಡ್ಡ ನರಕ. ಇದಕ್ಕಿಂತ ಬೇರೆ ನರಕವೆಲ್ಲಿದೆ.

27) ಕಟ್ಟಿದ ಕೆರೆಗೆ ಕೋಡಿ ಮಾಣದು.

ಹುಟ್ಟಿದ ಪ್ರಾಣಿಗೆ ಪ್ರಳಯ ತಪ್ಪದು.

ಅರುಹಿರಿಯರೆಲ್ಲ ವೃಥಾ ಕೆಟ್ಟು ಹೋದರು.

ಚೆನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನದೇವರಿಗೋತು ಮುಟ್ಟಿದವರೆಲ್ಲ ನಿಶ್ಚಿಂತರಾದರು.

ಪದಗಳ ಅರ್ಥ

ಮಾಣದು-ತಪ್ಪದು, ನಿಲ್ಲದು,

ಪ್ರಳಯ-ಸಾವು.

ಓತು-ನಡೆದುಕೊಂಡವರು.

ವಚನದ ಅರ್ಥ

ಕಟ್ಟಿದ ಕೆರೆಗೆ ಕೋಡಿ ಮಾಣದು. ಹುಟ್ಟಿದ ಪ್ರಾಣಿಗೆ ಪ್ರಳಯ ತಪ್ಪದು. ಕೆರೆ ಕಟ್ಟಿದ ಮೇಲೆ ಕೋಡಿ ಬೀಳಲೆ ಬೇಕು. ಹುಟ್ಟಿದಜೀವಿಗಳು ಒಂದು ದಿನ ಸಾಯಲೆ ಬೇಕು. ಅರುಹಿರಿಯರೆಲ್ಲ ವೃಥಾಕೆಟ್ಟರು. ಹಿರಿಯರೆನಿಸಿಕೊಂಡವರೆಲ್ಲ ಸುಮ್ಮನೆ ನಾಶ ವಾದರು. ಚೆನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನದೇವರಿಗೋತು ಮುಟ್ಟಿದವರೆಲ್ಲ ನಿಶ್ಚಿಂತರಾದರು. ಯಾರು ಪರಮಾತ್ಮನಿಗೆ ನಡೆದುಕೊಂಡರೋ ಅವರು ಚಿಂತೆ ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಮುಕ್ತಾರಾದರು. ಉಳಿದವರು ಸತ್ತುಹುಟ್ಟುವ ಭವದಲ್ಲಿ ಬಂದರು. ಹುಟ್ಟು ಸಾವುಯಾರನ್ನು ಬಿಟ್ಟದ್ದಲ್ಲ. ನಾವು ಬಿಡುಗಡೆಗೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಆಶೆಗೆಲ್ಲಬೇಕು.

28) .ಕರ್ಮವೆಂಬ ಕದಳಿ ಎನಗೆ ಕಾಯವೆಂಬ ಕದಳಿ ನಿಮಗೆ

ಮಾಟವೆಂಬ ಕದಳಿ ಬಸವಣ್ಣಿಗೆ .

ಭಾವವೆಂಬ ಕದಳಿ ಚೆನ್ನಬಸವಣ್ಣಿಗೆ

ಬಂದ ಭಾವ ಸಲೆ ಸಂದಿತ್ತು. ಎನ್ನಂಗದ ಅವಸಾನವ ಹೇಳಾ

ಚೆನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನನಾ.

ಪದಗಳ ಅರ್ಥ

ಕರ್ಮ-ಅನುಭವಿಸಲೆ ಬೇಕಾದ ಅನಿವಾಯವಿಧಿಗಳು. ದೇಹಕಾರಣವಾಗಿ ಅನುಭವ ಸಬೇಕಾದುದು.

ಕದಳಿ- ಫಲ. ಫಸಲು ಬಾಳೆ ಫಲ

.ಎನಗೆ -ಇಲ್ಲಿ ಅಕ್ಕಮಹಾದೇವಿಯವರಿಗೆ: ನಿಮಗೆ-ಪ್ರಭುದೇವರಿಗೆ.

ಮಾಟ-ಕಾಯಕ,

ಭಾವ- ವಿಚಾರ, ತಿಳಿವಳಿಕೆ.

ಬಂದ ಭಾವ-ಬಂದ ಉದ್ದೇಶ, ಮಣಿಹ..

ಸಲೆ-ಇನ್ನು

ಸಂದಿತ್ತು-ಮುಗಿಯಿತು.

ಅವಸಾನ-ಬಯಲಾಗುವುದು.ಶರೀರ ಬಿಡುವುದು.ಅಂತ್ಯ.

ವಚನದ ಅರ್ಥ

ಕರ್ಮವೆಂಬ ಕದಳಿ ಎನಗೆ ಕಾಯವೆಂಬ ಕದಳಿನಿಮಗೆ ಈಶರೀರ ಧರಿಸಿ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಅನುಭವಿಸಲೆ ಬೇಕಾದ ಪ್ರಾರಬ್ಧಕರ್ಮ ಅನುಭವಿಸಿದೆ.ಹೆಣ್ಣು ಎನ್ನುವ ಕಾರಣವಾಗಿ ಅನುಭವಿಸಬೇಕಾದುದು ಅನುಭವಿಸಿದೆ.ಈ ಕರ್ಮ ನನಗೆ. ಕಾಯವೆಂಬ ಕದಳಿ ನಿಮಗೆ. ಈಶರೀರವೆಂಬ ಬಾಳೆಫಲ ಗುರುವಿನದು. ಗುರುವಿನ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿ ಧನ್ಯತೆ ಕಾಣುತ್ತೇನೆ. ಯಾವ ಕಾಯವು ಆತಂಕವಾಗಿತ್ತು ಅದೆ ಕಾಯವುಸೋಪಾ ನವಾಗುವ ದಾರಿ ತಿಳಿಸುವ ಗುರು ನೀವು. ಗುರುಲಿಂಗಜಂಗಮದ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಜೀವನ ಧರ್ಮದ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಸವೆಸಿದನು. ಇದು ನಿಮಗೆ ಸಲ್ಲಲಿ. ಮಾಟವೆಂಬ ಕದಳಿ ಬಸವಣ್ಣಂಗೆ ಭಾವವೆಂಬ ಕದಳಿ ಚೆನ್ನಬಸವಣ್ಣಂಗೆ. ಬಸವಣ್ಣ ತನ್ನ ಮಹಾಮನೆ ಯಲ್ಲಿ ಶರಣರಿಗೆ ದಾಸೋಹದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಕೃತಾರ್ಥರಾದರೆ, ಚೆನ್ನಬಸವಣ್ಣನ ವರು ಅರಿವಿನ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಕೃತಾರ್ಥತೆ ಸಾಧಿಸಿದರು.ಬಂದ ಭಾವ ಸಲೆ ಸಂದಿತ್ತು ಎನ್ನಂಗದವಸಾನವ ಹೇಳಾ ಚೆನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಾ. ಬಂದ ಮಣಿಹ ಮುಗಿಯಿತು ಇನ್ನು ನನ್ನ ಶರೀರದ ವಿಸರ್ಜನೆ ಯಾಗಬೇಕಿದೆ. ಈ ದಾರಿಯನ್ನು ತಿಳಿಸಿರಿ ಪೂಜ್ಯರೆ.ಈ ವಚನದಲ್ಲಿ ಕದಳಿ ಪದಕ್ಕೆ ಕರ್ಮ,ಕಾಯ,ಮಾಟ,ಭಾವ ಎನ್ನುವ ಅರ್ಥ ಹೊರಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಕದಳಿ ಪದಕ್ಕೆ ಬಾಳೆ ಫಸಲು ಅರ್ಥವಿದೆ. ಮುಂದಿನ ವಚನ ದಲ್ಲಿ ಕದಳಿ ಪದಕ್ಕೆ ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಅರ್ಥಗಳನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದ್ದಾರೆ.

29) ಕದಳಿ ಯೆಂಬುದು ತನು ಕದಳಿಯೆಂಬುದು ಮನ

ಕದಳಿಯೆಂಬುದು ವಿಷಯಂಗಳು .

ಕದಳಿಯೆಂಬುದು ಭವ ಘೋರಾರಣ್ಯ.

ಕದಳಿಯೆಂಬುದ ಗೆದ್ದು ತವೆ ಬದುಕಿ ಬಂದು

ಕದಲಿಯ ಬನದಲ್ಲಿ ಭವಹರನ ಕಂಡೆ.
ಭವಗೆದ್ದು ಬಂದ ಮಗಳೆಂದು ಕರುಣದಿಂದ ಬಿಗಿಯಪ್ಪಿದರೆ
ಚೆನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನನ ಹೃದಯಕಮಲದಲಿ ಅಡಗಿದನು.

ವಚನದ ಅರ್ಥ

ಕದಲಿ ತನು, ಮನ, ಭವ, ಘೋರಾರಣ್ಯ.
ವಿಷಯ. ಇಲ್ಲಿ ಕದಲಿ ಪದಕ್ಕೆ ಐದು ಅರ್ಥ
ನಿಷ್ಪನ್ನ ಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ.

ವಚನದ ಅರ್ಥ

ಅಕ್ಕನವರು ಕದಲಿ ಶಬ್ದ ಪ್ರಯೋಗವನ್ನು ವಿಶಿಷ್ಟವಾಗಿ ಬಳಸಿದ್ದಾರೆ.
ಕದಲಿ ಎಂಬುದು ತನು ಕದಲಿ ಎಂಬುದು ಮನ . ಕದಲಿ ಯೆಂಬುದು
ವಿಷಯಗಳು. ಕದಲಿ ಯೆನ್ನುವುದು ಶರೀರ. ಕದಲಿ ಎನ್ನುವುದು
ಮನಸ್ಸು, ಕದಲಿ ಎನ್ನುವುದು ವಿಷಯ. ಕದಲಿ ಯೆಂಬುದು ಭವಘೋರಾರಣ್ಯ.
ಕದಲಿ ಎನ್ನುವುದು ಹುಟ್ಟು ಸಾವಿನ ಘೋರವಾದ ಕಾಡು. ಕದಲಿಯೆಂಬುದ
ಗೆದ್ದು ತವೆ ಬದುಕಿಬಂದು ಕದಲಿಯ ಬನದಲ್ಲಿ ಭವಹರನ ಕಂಡೆ. ಈ ಹುಟ್ಟು
ಸಾವಿನ ಘೋರವಾದ ಕಾಡಾರಣ್ಯವನ್ನು ದಾಟಿ ಬಂದೆ . ಇಲಿ ಕದಲಿಯ
ವನದಲ್ಲಿ ಭವ ಹರನನ್ನು ಕಂಡೆ. ಈ ಶ್ರೀಶೈಲದ ಕದಲೀ ವನದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟು
ಸಾವು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡುವ ಭವಹರನ ದರ್ಶನವಾಯಿತು. ಭವ ಗೆದ್ದು ಬಂದ
ಮಗಳೆಂದು ಕರುಣದಿಂದ ಬಿಗಿಯಪ್ಪಿದರೆ ಚೆನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನನ
ಹೃದಯಕಮಲದಲ್ಲಿ ಅಡಗಿದನು. ಈ ಹುಟ್ಟು ಸಾವುಗಳನ್ನು ಗೆದ್ದು ಬಂದ
ಮಗಳು ಎಂದು ನನ್ನನ್ನು ಕರುಣಾಮಯಿಯಾಗಿ ಆಲಿಂಗಿಸದರೆ ನಾನು
ಚೆನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನನ ಹೃದಯಕಮಲದಲ್ಲಿ ಅಡಗಿದನು. ಇನ್ನು
ಚೆನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನನ ಮಡಿಲಲ್ಲಿ ನೆಮ್ಮದಿಯಾಗಿ ವಿರಮಿಸಿದೆ.

ಈ ವಚನದಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಒತ್ತುಕದಲಿ ಪದಕ್ಕೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಕದಲಿ ಶಬ್ದದ ಸುತ್ತ
ಅಕ್ಕನವರು ವಿಶೇಷ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ನಡೆಸಿದ್ದಾರೆ. ಕದಲಿಯಬಗೆಗೆ ತಿಳಿಯೋಣ.
ಕದಲಿ ಎಂದರೆ ಬಾಳೆಮರ, ಈ ಬಾಳೆಮರ ಪ್ರತಿಯೊಂದೂ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ
ಬರುತ್ತದೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವುದೂ ವ್ಯರ್ಥವಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ವ್ಯರ್ಥವಾಗುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅದರ
ಉಪ ಯೋಗ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವ ತಿಳಿವಳಿಕೆ ನಮಗೆ ಇಲ್ಲ ಈ ಬಾಳೆಮರ
ಇದೆಯಲ್ಲ ಇದನ್ನು ಫಸಲು ಕೊಟ್ಟ ಮೇಲೆ ಈ ಬಾಳೆಮರವನ್ನು
ಕಡಿಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇಷ್ಟೊಂದು ರುಚಿಸವಿಯಾದ ಹಣ್ಣು ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ
ಏನಿದೆ ಎಂದು ಆ ಬಾಳೆ ಮರದ ಪಟ್ಟಿ ಒಂದೊಂದು ಬಿಡಿಸುತ್ತ ಹೋಗಿ. ಅದು
ತನ್ನಂತರಂಗವನ್ನು ತೋರಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ ಈರುಳ್ಳಿ ಬಿಡಿಸುತ್ತ ಹೋದರೆ ಅದು
ಅಂತರಂಗ ತೆರೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಹಾಗೆ ತೆರೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಪಟ್ಟಿ ಪಟ್ಟಿ ಬಿಡಿಸುತ್ತ
ಹೋದಂತೆಲ್ಲ ಒಳಗೇನಿದೆ ಏನೂ ಇಲ್ಲ ಬಟಾ ಬಯಲು. ಏನೂ ಇಲ್ಲದ ಇದು

ಈ ಸುಂದರ ರುಚಿ, ಸಿಹಿ ಬಾಳೆಹಣ್ಣು ಕೊಟ್ಟಿತು. ಈ ಬಾಳೆಮರ ಕಡಿದುರುಳಿಸಿದೆವು. ಫಸಲು ಕೊಟ್ಟಿತು ತಾನು ಹೋಯಿತು. ಆದರೆ ಅದರ ಬೇರಿನ ಗೆಡ್ಡೆಯಿಂದ ಒಂದು ಎರಡು ಮೂರುನಾಲ್ಕು ಎಂಟು ಹೀಗೆ ಅದರ ಮರಿಗಳು ಹುಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಒಂದು ಎಂಟಾಯಿತು. ಕಿತ್ತು ನೆಟ್ಟರೆ ಮತ್ತೆ ಈ ಎಂಟು ಒಂದೊಂದಕ್ಕೂ ಎಂಟೆಂಟರಂತೆ ಹುಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಒಂದು 64 ಆಯಿತು. ಈ 64ಕ್ಕೆ ಎಂಟೆಂಟರಂತೆ ಮತ್ತೆ ಹುಟ್ಟುತ್ತವೆ. ಜೋಪಾನ ಮಾಡಿದರೆ ಇವು ವೃದ್ಧಿಯಾಗುತ್ತ ಹೋಗುತ್ತವೆ. ಹಾಗೆ ಮನುಷ್ಯ ಕೂಡ ಗಂಡ ಹೆಂಡತಿ ಇಬ್ಬರು. ಈ ಇಬ್ಬರಿಗೆ ಮತ್ತಿಬ್ಬರು. ಆ ಮತ್ತಿಬ್ಬರಿಗೆ ಇಬ್ಬಿಬ್ಬರು ಎಂದರೂ ಇದು ಭವದ ಚಕ್ರ ಬೆಳೆಯುತ್ತ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಸೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಯೊಂದು ಜೀವವೂ ಭವದ ಬೀಜ ಬೆಳೆಸುತ್ತ ತಾನೂ ಈ ಭವದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ. ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಈ ಭವವು ರುಚಿಮತ್ತು ಮೋಹವನ್ನು ಜೀವಬಾಲದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟುಹಾಕುತ್ತದೆ. ಯಾವ ಜೀವವೂ ಈ ಸೃಷ್ಟಿಯ ಹಿಡಿತದಿಂದ ಪಾರಾಗಲಾರದು. ಪ್ರತಿ ಯೊಂದು ಜೀವವೂ ತನ್ನ ವಂಶವೃದ್ಧಿ ಮಾಡುವ ಆ ಮೂಲಕ ತನ್ನ ವಂಶದ ಬಗೆಗೆ ವಿಶೇಷ ಮೋಹ, ಪ್ರೀತಿ ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ಸಾಕುವ ಜೋಪಾನ ಮಾಡುವ ಜಾಲದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿ ಬೀಳುತ್ತದೆ. ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಈ ಭವದಲ್ಲಿ ಅದು ತೊಡಕಿ ಬಿದ್ದು ಸುತ್ತುತ್ತಲೆ ಇರುತ್ತದೆ . ಬಿಡುಗಡೆಯೆ ಇಲ್ಲ. ಈ ಜಗತ್ತು ಒಂದು ಮಾಯಾ ಜಾಲ ಹರವಿದೆ. ಈ ಜಾಲ ಹರಡಿದವನೂ ಅವನೆ. ಈ ಲೀಲೆ ನೋಡುವುದರಲ್ಲಿ ಅವನು ಮಗ್ನ .ಯಾರು ಇದರಿಂದ ಪಾರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಈ ಲೀಲೆ ನೋಡುತ್ತ ಕುಳಿತಿ ದ್ದಾನೆ. ಇಂತಹ ಭವದ ಜಾಲದಿಂದ, ಭದ್ರ ಹಿಡಿತದಿಂದ ಪಾರಾಗಿಬಂದ ಅಕ್ಕ ಮಹಾದೇವಿಯವರನ್ನು ಭವಗದ್ದೆ ಬಂದ ಮಗಳೆಂದು ಚೆನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಬಿಗಿದು ಆಲಂಗಿಸಿಕೊಂಡ. ಇಲ್ಲಿ ಅಕ್ಕನವರು ಚೆನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನನನ್ನು ಗಂಡ ಎಂದು ಕರೆದಿಲ್ಲ ತಂದೆ ಎಂದು ಕರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಪ್ರೀತಿಯ ಮಗಳನ್ನು ತಂದೆ ಮಮತೆ, ಗೌರವ, ಆದರದಿಂದ ಆಲಂಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ.

30). ಕಾಯಕ್ಕೆ ನೆಳಲಾಗಿ ಕಾಡಿತ್ತು ಮಾಯೆ

ಪ್ರಾಣಕ್ಕೆ ಮನವಾಗಿ ಕಾಡಿತ್ತು ಮಾಯೆ.

ಮನಕ್ಕೆ ನೆನಹಾಗಿ ಕಾಡಿತ್ತು ಮಾಯೆ

ಅರುಹಿಂಗೆ ಮರಹಾಗಿ ಕಾಡಿತ್ತು ಮಾಯೆ.

ಜಗದ ಜಂಗುಳಿಗಳಿಗೆ ಬೆಂಗೋಲನೆತ್ತಿ ಕಾಡಿತ್ತು ಮಾಯೆ .

ಚೆನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ನೀನೊಡ್ಡಿದ ಮಾಯೆಯ ಯಾರು ಗೆಲಲಾರರು.

ಪದಗಳ ಅರ್ಥ

ಕಾಯ-ದೇಹ,

ಮಾಯೆ-ಆಶೆ, ಆಕರ್ಷಣೆಮಾಡಿ ಎಳೆಯುವಂಥದು. ವಶಗೊಳಿಸುವ ಶಕ್ತಿ ಯುಳ್ಳದ್ದು, ಮನಸ್ಸನ್ನು ಸೆಳೆದು ವಶಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಂಥದು.

ಅರುಹು-ತಿಳಿವಳಿಕೆ.

ಜಗದ ಆಂಗುಳಿ-ಜಗದಜೀವಜಾಲ,

ಜಂಗುಳಿ-ಗುಂಪು, ಸಮೂಹ.

ಬೆಂಗಳೂರು-ಚಾವಟಿ, ಬಾರು ಕೋಲು,
ಕಾಡು-ಪೀಡಿಸು.

ವಚನದ ಅರ್ಥ

ಇದೊಂದು ಮನೋವಿಜ್ಞಾನದ ವಚನ. ಮಾಯೆ ಮತ್ತು ಮನಸ್ಸಿನ
ಸ್ತರಗಳನ್ನು ಮನೋವಿಜ್ಞಾನದ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮಾಯೆಯು
ಮನುಷ್ಯನಿಂದ ಹಿಡಿದು

ನಕಲ ಜೀವರಾಶಿಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ತುಳಿಯುತ್ತದೆ? ಮನುಷ್ಯ ಹೇಗೆ
ತುಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ? ಎಂಬುದನ್ನು ತುಂಬ ಸುಂದರವಾಗಿ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿದ್ದಾರೆ.
ಅಕ್ಕಮಹಾದೇವಿಯವರೇ ರಾಜನೆಂಬ ಮಾಯೆಯಿಂದ ಪೀಡೆಗಳಾಗದರು.
ಲೋಕದ ಮಾಯೆ ಪುರುಷ, ರಾಜನ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಬಂದು
ಮಹಾದೇವಿಯಕ್ಕನವರ ಚೆಲುವು, ಸೌಂದರ್ಯ, ಹೆಣ್ಣುತನವನ್ನು ಅನುಭ
ವಿಸಲು ಹಲವಿಧದಲ್ಲಿ ಕಾಡಿತು. ಈ ಮಾಯೆಯ ಕಾಡಾಟದಿಂದ ನೊಂದು
ಬೆಂದ ಜೀವ ನುಡಿದ ವಚನ ಇದ್ದು ಮಾಯೆಯಲ್ಲಿ ಎರಡು ರೀತಿಯ
ಕಾಡುವಿಕೆಯನ್ನು ನೋಡ ಬಹುದು. 1 ಹೊನ್ನು ಹೆಣ್ಣುಮಣ್ಣು ಮಾಯೆ 2
ನಾವೆ ಇನ್ನೊಬ್ಬರಿಗೆ ಮಾಯೆಯಾಗುವುದು.

1.ನಮಗೆ ಹೊನ್ನು, ಹೆಣ್ಣುಮಣ್ಣು, ಕೀರ್ತಿ, ಅಧಿಕಾರ, ಇತರೆ ಮಾಯೆಯಾಗಿ
ಕಾಡುವುದು. ಅರ್ಥಾತ್ ಇಲ್ಲೆಲ್ಲ ನಮ್ಮೊಳಗಿನ ಅಶೆಯೇ ನಮ್ಮನ್ನು ಪ್ರಲೋಭ
ನೆಯಕಡೆಗೆ ದೂಡುತ್ತದೆ. ಅಂದರೆ ನಮ್ಮ ಆಶೆ ನಮಗೆ ಮಾಯೆಯಾಗಿ
ಕಾಡುತ್ತದೆ. ಇನ್ನೊಂದು ರೀತಿಯೂ ಇದೆ. ನಾವೇ
ಇನ್ನೊಬ್ಬರಿಗೆ ಮಾಯೆಯಾಗುತ್ತೇವೆ. ಆಗ ಅವರೂ ನಮ್ಮನ್ನು ಕಾಡುತ್ತಾರೆ.
ಇಲ್ಲಿ ಅಕ್ಕಮಹಾದೇವಿಯವರಿಗೆ ರಾಜ ಮಾಯೆ ಯಾಗಿ ಕಾಡಿದ.

ಒಬ್ಬ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ದಕ್ಷ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ರಾಜಕಾರಣಿಗಳು ತಮ್ಮ ಕೆಲಸ
ಮಾಡುವಂತೆ ಕಾಡುವುದು, ತಾವು ನಿರ್ಲಪ್ತರಿದ್ದರೂ ಅಧಿಕಾರ ಕಾರಣವಾಗಿ
ಕಾಡುವುದು, ಒಪ್ಪದಿದ್ದಾಗ ದೂರ ವರ್ಗಾಯಿಸುವುದು, ನಾವು ನಿರ್ಲಪ್ತ
ರಿದ್ದರೂ ನಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರವೇ ನಮಗೆ ಮಾಯೆಯಾಗಿ ಇತರರಿಂದ ಕಾಡಿಸುತ್ತದೆ.
ಪಾಂಡವರು ತಮ್ಮ ಪಾಡಿಗೆ ತಾವಿದ್ದರೂ ಕೌರವ ಅಸೂಯೆಯಿಂದ ಅವರನ್ನು
ಕಾಡಿದರು. ಅವರ ಪ್ರತಿಭೆ, ಬಿಲ್ವಿದ್ಯೆ, ಗದಾವಿದ್ಯೆ ರಾಜ್ಯವೂ ಮಾಯೆ ಆಯಿತು.
ಹೀಗೆ ಮಾಯೆ ತೊಂದರೆ ಕೊಡುತ್ತದೆ.

ಕಾಯಕ್ಕೆ ನೆಳಲಾಗಿ ಕಾಡುತ್ತ ಮಾಯೆ. ಕಾಯಕ್ಕೆ ನೆಳಲು ಎಂದರೇನು? ಈ
ದೇಹಕ್ಕೆ ಸೂರ್ಯ, ಚಂದ್ರ, ದೀಪದ ಬೆಳಕಿನಲ್ಲಿ ನೆಳಲುಬೀಳುತ್ತದೆ! ಈನೆಳಲು
ಕಾಯಕ್ಕೆ ಮಾಯೆಯೇ? ದೇಹ ಎಲ್ಲಿ ಹೋದರೂ ನೆಳಲು ಹಿಂಬಾಲಿಸುತ್ತದೆ.
ನೆಳಲಿನಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಬರುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ನೆಳಲು ಹೋಗಬೇಕಾದರೆ
ಬೆಳಕು ಹೋಗಿ ಕತ್ತಲೆ ಆವರಿಸಬೇಕು. ಅಥವಾ ಕಾಯದರೂಪ ಬಯಲಾಗಿ
ಬಿಡಬೇಕು. ಕಾಯವನ್ನು ನೆಳಲು ಹೇಗೆ ಬೆನ್ನುತ್ತವುದೋ ಹಾಗೆ ಕಾಯಗುಣ
ಇರುವವರೆಗೆ ನಾವು ಆಶೆಯೆಂಬ ಮಾಯೆಯಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು
ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದರ್ಥದಲ್ಲಿ ಈ ದೇಹವೂ ಮಾಯೆ.ಪ್ರಾಣಕ್ಕೆ ನೆಳಲಾಗಿ

ಕಾಡಿತ್ತು ಮಾಯೆ. ಎಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣ ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಮನಸ್ಸಿದೆ. ಎಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣ ಇಲ್ಲ ಅಲ್ಲಿ ಮನಸ್ಸಿಲ್ಲ. ಪ್ರಾಣಕ್ಕೆ ಈ ಮನಸ್ಸೆ ಮಾಯೆ. ಈಮನಸ್ಸು ಕಾರಣವಾಗಿ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಭಾಷೆಯಿಂದ ಹಿಡಿದು ಅನೇಕ ರೀತಿಯ ವಿದ್ಯೆ ವಿಕಾಸವಾಗಿದೆ. ಈ ಮನಸ್ಸೆ ಇರದಿದ್ದರೆ ವಿಕಾಸವೇ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈಮನಸ್ಸನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ವಿಧಾಯಕವಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲಾರರು. ಈಮನಸ್ಸು ವಿಧ್ವಂಸ ಕಾರಿಯಾಗಿಯೂ ಕೆಲಸಮಾಡಬಲ್ಲದು. ಇತರರನ್ನು ಹಿಂಸಿಸಬಲ್ಲದು. ಕೌಶಿಕ (ರಾಜ ತನ್ನ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಹಿಡಿತದಲ್ಲಿಟ್ಟು ಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಅಕ್ಕಮಹಾದೇವಿಯವರು ಚೆನ್ನ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನನ್ನರಸಿ ಮನೆ ಬಿಡುವ ಪ್ರಮೇಯಬರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಈ ಮನಸ್ಸೂ ಮಾಯೆ. ಮನಕ್ಕೆ ನೆನಹಾಗಿ ಕಾಡಿತ್ತು ಮಾಯೆ. ನೆನಪು-ಒಮ್ಮೆ ನೋಡಿದ್ದನ್ನು ಮತ್ತೆ ನೆನಪು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು. ಕಳೆದುಹೋದ ಜೀವನವನ್ನು ನೆನಪು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ ಕೂಡುವುದು. ಈ ಕ್ಷಣದ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಮರೆತು ಕಾಲದ ಸದುಪಯೋಗವನ್ನು ಮರೆಯುವುದು. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಮನುಷ್ಯನವರ್ತನೆ ಏನೆಂದರೆ ಭೂತಕಾಲವನ್ನು ನೆನೆಯುತ್ತ ಕೂಡುವುದು. ಮುಂದಿನ ಭವಿಷ್ಯ ಜೀವನವನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದರ ಕಡೆಗೆ ಚಿಂತಿಸದೆ ವರ್ತಮಾನವನ್ನು ಕೈ ಜಾರುವಂತೆ ಮಾಡುವದೂ ಹಳೆಯ ನೆನಪಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇದೂ ಮಾಯೆ.

.ನೆನಹಿಂಗೆ ಅರಿವಾಗಿ ಕಾಡಿತ್ತು ಮಾಯೆ ಅರುಹು ಎಂದರೆ ತಿಳಿವಳಿಕೆ. ಒಂದು ವಸ್ತುವನ್ನು ನೆನಪು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಅರಿವಿನಿಂದ ನೆನಪು ಮತ್ತು ಅರಿವು ಆವಿನಾ ಭಾವ ಸಂಬಂಧವುಳ್ಳದ್ದು ಅರಿವಿಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ ನೆನಪೇ ಇಲ್ಲ. ಬಾಯಾರಿದಾಗ ನೀರು ನೆನಪು ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಏಕೆ? ನೀರಿನ ಅರ್ಥ ಏನು? ನೀರು ಬಾಯಾರಿಕೆಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುತ್ತದೆ. ಎನ್ನುವ ಗುಣವಿಶೇಷಅರ್ಥನಮ್ಮ ಕಣ್ಣು ಮುಂದೆ ಬಂದು ನಿಲ್ಲುತ್ತದೆ. ಆ ವಿಶೇಷ ಅರ್ಥ ನಮಗಾಗದಿದ್ದರೆ ನಾವು ನೀರನ್ನು ನೆನಪು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ರಾಜ ಕೌಶಿಕನಿಗೆ ಅಕ್ಕಮಹಾದೇವಿಯರು ಎಂದ ಕೂಡಲೆ ಹೆಣ್ಣು ಚೆಲುವು, ರೂಪದ ನೆನಪಾಯಿತು. ನಾನು ಪಡೆಯಲೇಬೇಕೆಂಬ ಭೋಗ ಲಾಲಸೆ ಉಂಟಾಯಿತು. ಇದರಿಂದ ಮಹಾದೇವಿಯಕ್ಕನವರಿಗೆ ಮಾಯೆಮಾಗಿ ಕಾಡಿದ ನೆನಪು ಮತ್ತು ಅರ್ಥಗಳು ಆಗದಿದ್ದರೆ ಆತ ಮಹಾದೇವಿಯವರನ್ನು ಕಾಡುತ್ತಲೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ನೆನಪಿಗೆ ಅರಿವು ಮಾಯೆಯಾಯಿತೆ ಅರುಹಿಂಗೆ ಮರವಾಗಿ ಕಾಡಿತ್ತು ಮಾಯೆ. ಮರವೆಯೂ ಕೂಡ ಮಾಯೆ. ರಾಜನಾದ ನಾನು ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಬಯಸುವುದು ತಪ್ಪಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ವಿವೇಕ ರಾಜನಿಗೆ ಇಲ್ಲದೆ ಹೋಯಿತು. ತನ್ನ ಇಚ್ಛೆ ಆಸೆಗಳನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಿಕೊಂಡು ಬದುಕಬೇಕೆನ್ನುವ ವಿವೇಕ ಹೋಯಿತು. ನೀತಿಮತ್ತು ಔಚಿತ್ಯದ ಎಲ್ಲೆ ಮೀರಿ ವರ್ತಿಸಿದ. ಅಕ್ಕ ಮಹಾದೇವಿಯವರು ವಿರಾಗಿಯಾಗಿ ಹೊರಹೊಮ್ಮಿದರು. ರಾಜ ರಾಜ್ಯಭ್ರಷ್ಟನಾಗಿ ಸಿಂಹಾಸನ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಯಿತು. ಅರಿವು ಮರೆಯಾದುದರ ಫಲ ಇದು. ಆದುದರಿಂದ ಮರವೆಯೂ ಮಾಯೆ.

ಜಗದಜಂಗುಳಿಗಳಿಗೆ ಬೆಂಗೋಲನೆತ್ತಿ ಕಾಡಿತ್ತು ಮಾಯೆ. ಮಾಯೆ ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಎಷ್ಟು ಕಾಡಿದೆ ಎಂದರೆ ಚಾವಟಿ ಹಿಡಿದು ಎತ್ತು ಎಮ್ಮೆಗಳಿಗೆ ಬಾರಿಸುವಂತೆ ಮಾಯೆ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಬಾರಿಸುತ್ತಿದೆ. ಸೃಷ್ಟಿಯ ಈ

ಜನಜಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಬಾರಿಸಿಕೊಂಡ ವವರು ಒಬ್ಬರೆ?ಇಬ್ಬರೆ?ಈಮಾಯೆ ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಸತ್ತು ಹುಟ್ಟಿಸುತ್ತಿದೆ. ಚೆನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಯ ನ ನೀನೊಡ್ಡಿದ ಮಾಯೆಯ ಯಾರು ಗೆಲಲಾರರು. ಈಮಾಯಾಜಾಲವನ್ನು ಯಾರಿಂದಲೂ ಗೆಲಲು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಜಗತ್ತು, ಜೀವ ಎಲ್ಲವೂ ಮಾಯಾ ನಾವು ನಮ್ಮನ್ನು ಗುರುತಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದೇ ಈದೇಹದಿಂದ. ಈದೇಹವೇ ಮಾಯೆ.ದೇಹಕಾರಣವಾಗಿ ಪ್ರಾಣ, ಪ್ರಾಣ ಕಾರಣವಾಗಿ ಮನಸ್ಸು, ಮನಸ್ಸು ಕಾರಣವಾಗಿ ನೆನಪು ನೆನಪು ಕಾರಣವಾಗಿ ಅರಿವು, ಅರಿವು ಕಾರಣವಾಗಿ ಮರೆವು . ಅಕ್ಕಮಹಾದೇವಿಯವರು ಈ ದೇಹ ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಕ್ರಮಾನುಗತವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿರುವ ಮಹೋನ್ನತಿಯನ್ನು ನೋಡಿ. ದೇಹ ಮತ್ತು ಮಾಯೆಯ ಧರಣಿ ಹೇಗೆ ಮುಂದುವರಿದಿದೆ ನೋಡಿ. ಮಾಯೆಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನವನ್ನು ತುಂಬ ಸೂಕ್ಷ್ಮಸ್ತರದಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸಿವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮಾಯೆಯ ಅದ್ಭುತ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಈ ವಚನದಲ್ಲಿದೆ. ಈವಚನವನ್ನು ನಾವು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮನನ ಮಾಡಿ ಕೊಂಡರೆ ಹೊರಗೆ ಮಾಯೆ ಹುಡುಕುವುದು ಹೋಗಿ ತಾನೆ ಮಾಯೆಯಾಗಿರುವುದನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಇನ್ನೊಬ್ಬರಲ್ಲಿ ತಪ್ಪು ಹುಡುಕುವುದು ಹೋಗುತ್ತದೆ.

ತನ್ನ ತಪ್ಪಿನ ಅರಿವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ತಪ್ಪು ತಿದ್ದಿಕೊಂಡುಬಿಟ್ಟರೆ ಇನ್ನೊಬ್ಬರಿಗೆ ಹಿಂಸೆ ಕಿರುಕುಳ ಇಲ್ಲ.ತನಗೂ ಒತ್ತಡ ಕೋಭೆ ಇಲ್ಲ. ಜೀವನವೆಲ್ಲ ಮಾಯಾವಿದೂರವಾಗಿ ಆನಂದವಾಗಿ ಬಿಡುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ನಮಗೆ ನಾವೇ ಮಾಯೆಯಾಗಿರುವಾಗ ಮಾಯೆಯನ್ನು ಗೆಲ್ಲುವುದೆಂತು?ಹೊನ್ನು ಹೆಣ್ಣುಮಣ್ಣು ಎಂದು ಬಾಹ್ಯವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವ ತಿಳಿವಳಿಕೆಯೆಲ್ಲಿ?ನಾನೆ ಮಾಯೆ ಎಂದು ತನ್ನನ್ನೇ ಮಾಯೆಯೆಂದು ನಿಕಷಕ್ಕೆ ಒಡ್ಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಾಧನೆ ಎಲ್ಲಿ?ಇಂತಹ ಮನೋವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಅಕ್ಕಮಹಾದೇವಿಯವರಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಿರುವುದರಿಂದಲೇ ಅವರು ಮಾಯೆಯನ್ನು ಗೆದ್ದರು. ಚೆನ್ನ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಕಾಮನಕೊಂದು ಮನಸಿಜನಾಗುತ್ತಿದ್ದರೆ ನಾನು ಮನಸಿಜನ ತಲೆಯ ಬರೆಹವ ತೊಡೆದೆನು ಎನ್ನುವ ದಿಟ್ಟ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಅಕ್ಕನವರದು.

31) ಕ್ರಿಯುಳ್ಳೋಡೆ ಅಂತೊಂದಾನೆ .

**ಸದ್ಭಕ್ತರ ನುಡಿಗಡಣ ಉಳ್ಳೋಡೆ ಅಂತೊಂದಾನೆ.
ಶ್ರೀಗಿರಿಯನೇರಿ ನಿಮ್ಮ ಬೆರಸಿದಡೆ ಎನ್ನಾಸೆಗೆ ಕಡೆಯಯ್ಯ.
ಆವಾಸೆಯೂ ಇಲ್ಲದೆ ನಿಮ್ಮ ನಂಬಿ ಬಂದು ಕೆಟ್ಟ ನಯ್ಯ.
ಚೆನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಾ.**

ಪದಗಳ ಅರ್ಥ

ಕ್ರೀ-ಚೈತನ್ಯ,
ಅಪೇಕ್ಷೆ-ಗುರಿ, ಆಶಯ.

ಶ್ರೀಗಿರಿ- ಶ್ರೀಶೈಲಪರ್ವತ.
ಕಡೆ-ಕೊನೆ

ವಚನದ ಅರ್ಥ

ಕಿಯುಳ್ಳೋಡೆ ಅಂತೊಂದಾಸೆ. ಸದ್ ಭಕ್ತರ ನುಡಿಗಡಣವುಡೆ ಅಂತೊಂದಾಸೆ. ಚಟುವಟಿಕೆ ಇದ್ದರೆ ಇನ್ನೊಂದಾಸೆ. ಶರಣರ ಶಿವಾನುಭಾವಗೋಷ್ಠಿ ದೊರೆತರೆ ಮತ್ತೊಂದಾಸೆ. ಶ್ರೀಗಿರಿಯನೇರಿ ನಿಮ್ಮ ಬೆರಸಿದಡೆ ಎನ್ನಾಸೆಗೆ ಕಡೆಯೆ ಅಯ್ಯ? ಶ್ರೀ ಶೈಲ ಪರ್ವತವನ್ನೇರಿ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಒಂದಾದ ಮೇಲೆ ಬೇರೇನೂ ಆಸೆ ಇಲ್ಲ. ಆವಾಸೆಯೂ ಇಲ್ಲದೆ ನಿಮ್ಮ ನಂಬಿ ಬಂದು ಕೆಟ್ಟೆನಯ್ಯ. ನನಗೆ ಯಾವ ಆಸೆಯೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ನೀನು ಪರಮಾತ್ಮ ನಿನ್ನ ಅನುಗ್ರಹ ಪಡೆಯುವ ಶ್ರೇಯಸ್ಸೆಂದೆ ನನ್ನ ಗುರಿಯಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ನಿನ್ನನ್ನು ನಂಬಿ ನಾನು ಕೆಟ್ಟೆನು. ಭಕ್ತ ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ಪಡೆ ಯುವುದು ಪರಮಗುರಿ. ಆದರೆ ನೀನು ಇದನ್ನು ಘಾಸಿಗೊಳಿಸಿದೆ.

ಇದು ಅತಿಮಹತ್ವದ ವಚನ. ಈ ವಚನವು ವಿಷಾದವನ್ನೂ, ಇಡೀ ವಚನಸಾಹಿತ್ಯದ ಆಶಯದ ಬಗೆಗೆ ನಿರಾಶೆಯನ್ನೂ, ಮನುಷ್ಯನ ಗತಿ, ಚಲನೆ, ಗುರಿಯ ಬಗೆಗೆ ಒಂದು ಅನಾಥ ಭಾವವನ್ನೂ, ಅನುಭಾವ, ಅಧ್ಯಾತ್ಮದ ಬಗೆಗೆ ದಿಗ್ಭ್ರಮೆಯನ್ನೂ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ಪತಿಯನ್ನಾಗಿ ಪಡೆಯಬೇಕೆಂಬ ಈಜೀವ, ಆ ಆದರ್ಶವನ್ನು ಕಣ್ಮುಂದಿರಿಸಿಕೊಂಡು ಜೀವನದುದ್ದಕ್ಕೂ ನಿರಾಶೆ, ವಿಷಾದ, ನೋವು ದುಃಖದ ಸಾಗರದಲ್ಲಿ ತೇಲಿ ಮುಳುಗಬೇಕಾಯಿತು. ಅನುಭಾವ ಜೀವನವು ಬದುಕುತ್ತಿರುವಾಗಲೇ ಆನಂದ. ನಿರೀಕ್ಷೆಯನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಈ ಜೀವನದಾಚೆಗೆ ಬೇರೆ ಇನ್ನೂ ಫಲಗಳು ದೊರೆಯುತ್ತವೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿದರೆ ನಮ್ಮ ಭಾವನೆಗಳಿಗೆ ದೊಡ್ಡ ಘಾತ ವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಕ್ಕನವರಾದರೂ ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಶೈಲದಚೆನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ದೇವಾಲಯದಲ್ಲಿ ಶಿವಲಿಂಗದಲ್ಲಿಯೇ ಪರಮಾತ್ಮನಿದ್ದಾನೆ. ಅವನು ನನಗೆ ಗಂಡನಾಗಿ ದೊರೆಯುತ್ತಾನೆ ಎಂದು ಸರಳದಲ್ಲಿ ಭಾವಿಸಿದ್ದರು. ಎಲ್ಲವೂ ಬಯಲಾಸೆಯಾಗಿ ಹೋಯಿತು. , ಆದರೆ ಶ್ರೀಶೈಲದ ಹಂಬಲ ಇನ್ನೂ ಒಡಲಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಶ್ರೀಶೈಲ ಪರ್ವತದ ಕಡೆ ನಡೆದರು.

ಬೆಟ್ಟಗುಡ್ಡ, ಕಾಡು. ನಿರ್ಜನ ಹುಡುಕಿದರೂ ಹಸಿವೆಗೆ ಒಂದು ಹಣ್ಣು ದೊರೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಬಾಯಾರಿದರೆ ಕುಡಿಯಲು ಹನಿ ನೀರಿಲ್ಲ. ಇಡೀ ಜೀವನವೆ ನಿನ್ನ ನಂಬಿ ಕೆಟ್ಟಂತಾಯಿತು. ಹಂಬಲಗಳೆಲ್ಲ ಕರಗಿದವು. ಕಾಡಿನಲ್ಲಿದ್ದಳ ಅರಳಿದ ಕುಸುಮವು ಪರಿಮಳ ಚೆಲ್ಲಿ ಪಕಳೆಗಳೆಲ್ಲ ಉದುರಿಸಿದ ಅನುಭವ ಆ ಕಾಡಿನಲ್ಲಾಯಿತು. ವಿಷಾದ ವಿಷಣ್ಣತೆಗಳು ಮನಸ್ಸು ತುಂಬಿದವು. ಘೋರವಾದ ಕಾಡಾರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ನನ್ನಂತಹ ಅಮಾಯಕ ಕೋಮಲ ಹೆಣ್ಣುಮಗಳು ಬದುಕುವುದಾದರೂಹೇಗೆ? ಇಲ್ಲಿ ಬದುಕಿ ಸಾಧಿಸುವುದಾದರೂ ಏನನ್ನು? ದೇಹವೊಂದು ಇದೆಯಲ್ಲ ಬದುಕಿರುವವರೆಗೆ ಈದೇಹವನ್ನು ಪೋಷಣೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಅನಂತರ ಚಳಿ, ಮಳೆ, ಗಾಳಿ, ಬಿಸಿಲು ಇತ್ಯಾದಿ ಪಕ್ಕತಿ ವಿಕೋಪಗಳಿಂದ ಬೇರೆ ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಈಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಅದು ಸಾಧ್ಯವೆ? ಜೀವನದ ಸಾರ್ಥಕ್ಯವು ತಾನೂ ಬೆಳೆದು ಇತರರನ್ನು ಬೆಳೆಸಬೇಕು . ಉದುರಿ ಹೋಗುವುದು ಜೀವನವಲ್ಲ ಎಂಬ ಭಾವ ಅಕ್ಕನವರಿಗಾಯಿತು. ಕೀಯು ಳ್ಳೋಡೆ ಅಂತೊಂದಾಸೆ. ಆಯುಷ್ಯದಾಶೆ ಆಯಿತು. ಆಮೇಲೆ ಇನ್ನೊಂದು ಅಸೆ. ಸಭಕ್ತರ ಹಿತವಚನಗಳು ಬೇಕು ಎಂಬುದು ಇನ್ನೊಂದಾಸೆ. ಅನುಭಾವಿಗಳ

ನುಡಿಗಡಣವೂ ಆಯಿತು. ಆಸೆ ಮುಗಿದವೆ? ಇಲ್ಲ. ಶ್ರೀಗಿರಿಯನೇರಿ ನಿಮ್ಮ ಬೆರಸಿದಡೆ ಎನ್ನಾಸೆಗೆ ಕಡೆಯೆ ಅಯ್ಯ. ಪರಮಾತ್ಮನ ಬಯಲು ಬೆರಸಿದ ಮೇಲೆ ಬೇರೇನು ಆಸೆಗಳು? ನನಗೆ ನಿನ್ನ ಹೊರತು ಯಾವ ಆಸೆಗಳೂ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಆ ಆಸೆಗಳೂ ಕರಗಿದವು. ನಾನು ಆಸೆ ಹುಟ್ಟಲು ಬಿಟ್ಟವಳೂ ಆಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ದಮನಮಾಡಿದ ಜೀವನವೂ ಅಲ್ಲ. ಶುದ್ಧ ಜೀವನವನ್ನು ಬಾಳೆಲ್ಲ ಬದುಕಿದವಳು. ಈಕದಳಿಯ ಕಾಡು ನೋಡಲು ಜೀವನವೆಲ್ಲ ಈ ಪಾಡು ಪಡಬೇಕಾಯಿತೆ?

ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಶ್ರೀ ಶೈಲದಲ್ಲಿ ತಪಸ್ಸಿನ ಫಲವಾಗಿ ಜ್ಞಾನೋದಯವಾಯಿತು. ಪ್ರಕೃತಿಯ ರಮ್ಯಾದ್ಯುತ ದೃಶ್ಯಗಳನ್ನೆಲ್ಲ, ಅದರ ಹತ್ತಿರದ ಒಳನೋಟಗಳಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಶೈಲದಲ್ಲಿ ಕಂಡಿದ್ದರು. ಈಗ ಚೆನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನನ ಸ್ವರೂಪವೇ ನೆಂಬುದು ತಿಳಿಯಿತು.

**32) ಕೋಲತುದಿಯ ಕೋಡಗನಂತೆ ನೇಣತುದಿಯ ಬೊಂಬೆಯಂತೆ
ಆಡಿದನಯ್ಯ ಆಡಿಸಿದಂತೆ. ನುಡಿದನಯ್ಯ ನುಡಿಸಿದಂತೆ.
ಇದ್ದನಯ್ಯ ಇರಿಸಿದಂತೆ . ಜಗದ ಯಂತ್ರವಾಹಕ ಸಾಕುಸಾಕೆಂಬನ್ನಕ್ಕ..**

ಪದಗಳ ಅರ್ಥ

ಕೋಲು-ಕೋತಿ ಕುಣಿಸುವವ ಹಿಡಿದ ಬೆತ್ತ ಕೋಡಗ-ಕೋತಿ,ಮಂಗ,
ನೇಣು- ಹಗ್ಗಸೂತ್ರ,ಜಗದ ಯಂತ್ರವಾಹಕ-ಜಗತ್ತು ಎನ್ನುವ ಯಂತ್ರವನ್ನು
ಆಡಿಸುವವ.

ವಚನದ ಅರ್ಥ

ಜೀವನವನ್ನು ಅತಿ ಗಂಭೀರವಾಗಿ ನೋಡಿದ ಅಕ್ಕ ಮಹಾದೇವಿಯವರು ಮನುಷ್ಯನ ಇತಿಮಿತಿಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಅನಂತ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡದಲ್ಲಿ ಕೋಟಿಕೋಟಿ ಜೀವರಾಶಿಗಳುಸತ್ತುಹುಟ್ಟುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸಲು ಯಾರಿಗೂ ಬಿಡುವಿಲ್ಲ. ಮನಸೂ ಇಲ್ಲ.ಹಾಗೆಮನುಷ್ಯನ ಜೀವನವೂ ಅಷ್ಟೆ. ಮಾತು ಕಲಿತ ಮನುಷ್ಯ ಏನೆಲ್ಲ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿದ. ಆದರೂ ಅದು ಈ ಸೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಅದು ನಗಣ್ಯ. ಇರುವೆಗಳು ಕೋಟಿಕೋಟಿ ಜೀವನ ನಡೆಸಿವೆ. ಮನುಷ್ಯನ ಜೀವನಕ್ಕೂ ಇರುವೆಗೂ ಈಸೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದೆ ಗೌರವ. ಕಾಲ ಮತ್ತು ಸೃಷ್ಟಿಯ ಅನಂತದಲ್ಲಿ ಇರುವೆಗೂ, ಮನುಷ್ಯನಿಗೂ ಒಂದೆ ಮಾನ್ಯತೆ ಇದೆ. ಮರ, ಹಕ್ಕಿ, ಪ್ರಾಣಿಗಳಂತೆ ಮನುಷ್ಯನೂ ಕೂಡ ಅದೆ ಗತಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾನೆ. ನೀರು ಹರಿಯುತ್ತದೆ, ಗಾಲಿಬೀಸುತ್ತದೆ,ಸೂರ ಸುಡುತ್ತಾನೆ ಮನುಷ್ಯನೂ ಹುಟ್ಟುತ್ತಾನೆ ಸಾಯುತ್ತಾನೆ. ಎಲ್ಲವೂ ತಮ್ಮ ಲೀಲೆ ನಡೆಸಿ ವಿರಮಿಸುತ್ತವೆ. ಯಾವುದೂ ಹೆಚ್ಚು ಇಲ್ಲ. ಕಮ್ಮಿಯೂಇಲ್ಲ. ಯಾವುದೂ ಅತಿಶಯವಲ್ಲ. ಈ ನಿರಂತರ ಗತಿಯಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಜೀವನವೂ ಅಷ್ಟೆ.ಬಯಲ ಬ್ರಹ್ಮದ ಇದಿರು ತಮ್ಮ ಜೀವಿತವನ್ನು ತೆರೆದಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಈವಚನದಲ್ಲಿ ಎರಡು ರೂಪಕಗಳಿವೆ. 1.ಕೋತಿ ಆಡಿಸುವ ಆಟ. 2.ಬೊಂಬೆ ಯಾಟ. ಈ ಎರಡೂ ಆಟಗಳನ್ನು ಅಕ್ಕನವರು ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿ ತುಂಬ ಸಂತೋಷದಿಂದ ನೋಡಿ ನಲಿದಿರಬೇಕು. ಈ ಆಟಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಕರ್ತನಿಗೆ ರೂಪಕಗಳಾಗಿ ಚಿತ್ರಿಸಿ ದ್ದಾರೆ. ಆ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಇವು ಅತಿ ಜನಪ್ರಿಯ ಆಟಗಳು. ನಮ್ಮ ಬಾಲ್ಯಕಾಲದಲ್ಲೂ ಇಂತಹ ಆಟಗಳು ಊರೂರಿನಲ್ಲಿ ಜನಪ್ರಿಯ ಆಟಗಳು. ಈ ಎರಡೂ ಆಟಗಳು ವಿನೋದ ಮನರಂಜನೆ, ಪುರಾಣ ಕಥೆಗಳನ್ನು ಹೇಳಲು ಮಾಧ್ಯಮಗಳಾಗಿ ಬಳಕೆ ಯಾಗುತ್ತಿದ್ದವು. ಬೊಂಬೆಗಾಗಲಿ, ಕೋತಿಗಾಗಲಿ ಸ್ವಂತ ಇಚ್ಛೆ ಇಲ್ಲ. ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವೂ ಇಲ್ಲ. ದೊಂಬರವ, ಸೂತ್ರಹಿಡಿದವ ಕುಣಿಸಿದಂತೆ ಕುಣಿಯಬೇಕು ಅಷ್ಟೆ. ಅದೆ ಅವುಗಳ ಜೀವನ ಹಾಗೆ ನನ್ನ ಜೀವನ ಕೂಡ. ಪರಮಾತ್ಮ ಸೂತ್ರದಾರ. ಆತ ಕುಣಿಸಿದಂತೆ ನನ್ನ ಜೀವನ. ಆತ ಕೈ ಬಿಟ್ಟರೆ ನನ್ನ ಜೀವನದ ಆಟ ಮುಗಿಯಿತು. ಕೋಲ ತುದಿಯ ಕೋಡಗನಂತೆ, ನೇಣ ತುದಿಯ ಬೊಂಬೆಯಂತೆ ಕೋತಿಕುಣಿಸುವವನು ಕೈಲಿ ಕೋಲು ಹಿಡಿದುತನ್ನ ಇಚ್ಛೆಯಂತೆ ಕುಣಿಸುತ್ತಾನೆ. ತನ್ನ ಹೊಟ್ಟೆ ಹೊರೆಯುವುದಕ್ಕಾಗಿ ತಾನು ಕಲಿಸಿದ ಆಟಗಳನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸುವಂತೆ ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡುತ್ತಾನೆ. ಅದು ನಟನೆ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಹಿಡಿದ ಕೋಲಿನಿಂದ ದಂಡಿಸುತ್ತಾನೆ. ಬೊಂಬೆಯಾಡಿಸುವವರು ಬೊಂಬೆಗೆ ಸೂತ್ರ. ದಾರ ಕಟ್ಟಿ ತಮ್ಮ ಇಚ್ಛೆಯ ಪಾತ್ರಗಳಂತೆ ಕುಣಿಸುತ್ತಾರೆ. ಸೂತ್ರ ಬಿಟ್ಟರೆ ಬಿದ್ದು ಹೋಗುತ್ತವೆ. ಹಾಗೆ ನನ್ನ ಜೀವನಕೂಡ. ಆಡಿದನಯ್ಯ ನೀನಾಡಿಸಿದಂತೆ ನುಡಿದನಯ್ಯ ನೀನುಡಿಸಿದಂತೆ ಇದ್ದನಯ್ಯ ಇರಿಸಿದಂತೆ ಮಹಾದೇವಿಯನ್ನು ಹೆಣ್ಣಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿಸಿದೆ. ನನಗೊಬ್ಬಂದು ಪಾತ್ರ ನೀಡಿದೆ. ನನ್ನ ಜೀವನದಲ್ಲೂ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಆಟ ನಡೆದೇ ಹೋಯಿತು. ಲೋಕದವರಿಗೆ ನಾಡ ಜನರಿಗೆ ನನ್ನ ಜೀವನವೂ ಒಂದು ಆಟ, ಮನರಂಜನೆಯಕಥೆಯಾಗಿ ದೊಡ್ಡ ಆಟನಡೆಯಿತು. ಏನೆಲ್ಲ ಆಟ ನಡೆಸಿದೆ. ಏನೆಲ್ಲ ಪಾತ್ರ ಆಡಿಸಿದೆ. ಎಲ್ಲ ನಿನಗೆ ಪ್ರೀತಿಯಾಗಲಿ. ಮಗುವಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿದೆ. ಬಾಲ್ಯಕ್ಕೆ ಬಂದೆ. ಗುರುಸನ್ನಿಧಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದಿಷ್ಟು ಓದು, ಬರಹ ಕಲಿತೆ. ಹುಡುಗಿಯಾದೆ. ತಾರುಣ್ಯ ಬಂತು. ಲೋಕೋತ್ತರವಾದ ಚೆಲುವೂಬಂತು. ದೀಕ್ಷೆ ಶಿವ ಭಕ್ತಿಯೂ ಬಂತು. ನಡುವೆ ಮದುವೆಯ ಆಟವೂಬಂತು. ದೊಡ್ಡಾಟವೇ ನಡೆದು ಹೋಯಿತು. ಈಗ ಶ್ರೀ ಶೈಲದ ಗುಹೆಯಲ್ಲಿ ತಪಸ್ಸಿನ ಆಟ ನಡೆದಿದೆ. ನೀನು ಆಡಿಸಿದಂತೆ, ನುಡಿಸಿದಂತೆ ಇರಿಸಿದಂತೆ ಇದ್ದೇನೆ. ಜೀವನ ಏನೆಂದು ತಿಳಿಯತೊಡಗಿದೆ. ಅಕ್ಕಮಹಾದೇವಿಯವರು ಈಗ ಪ್ರಾಜ್ಞರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ತಪಸ್ವಿ ಕವಿಯಿತ್ರಿ, ಅನುಭಾವಿ, ದಾರ್ಶನಿಕರೂ ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ಧರ್ಮಗುರುವಾಗಿ, ಧರ್ಮಬೋಧನೆಯನ್ನೂ ನಡೆಸಿದ್ದಾರೆ. ಜಗದಯಂತ್ರವಾಹಕ ಚೆನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಸಾಕು ಎನ್ನುವವರೆಗೆ ಈ ಜೀವನ ಸಾಗುತ್ತದೆ. ನೀನು ಕೊಟ್ಟದ್ದನ್ನು ಪ್ರಸಾದ ಎಂದು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಬದುಕಿದ್ದೇನೆ. ಈಗ ಅಕ್ಕಮಹಾದೇವಿಯವರು ನಿರ್ಲಿಪ್ತರಾಗಿದ್ದಾರೆ

33) ಕಿಡಿ ಕಿಡಿಕೆದರಿದರೆ ಎನಗೆ ಹಸಿವು ತೃಷೆ ಅಡಗತ್ತೆಂಬೆನು. ಮುಗಿಲು ಹರಿದು ಬಿದ್ದರೆ ಎನಗೆ ಮಜ್ಜನಕ್ಕೆರೆದೆಂಬೆನು.

ಗಿರಿ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದರೆ ಎನಗೆ ಪುಷ್ಪವೆಂಬೆನು.

ಚೆನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಶಿರ ಹರಿದು ಬಿದ್ದರೆ ಪ್ರಾಣ ನಿಮಗರ್ಪಿತವೆಂಬೆನು.

ವಚನದ ಅರ್ಥ

ಕಿಡಿ ಕಿಡಿ ಕೆದರಿದರೆ ಎನಗೆ ಹಸಿವು ತೃಷೆ ಅಡಗಿತ್ತೆಂಬೆನು. ಮುಗಿಲು ಹರಿದು ಬಿದ್ದರೆ ಎನಗೆ ಮಜ್ಜನವೆಂಬೆನು. ಕಿಡಿ, ಬೆಂಕಿ ಹೊತ್ತಿಕೊಂಡರೆ ನನಗೆ ಹಸಿವು ಬಾಯಾರಿಕೆ ಹೋಯಿತು ಎಂದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಮೋಡ ಹರಿದುಕೊಂಡುಬಿದ್ದರೆ ನನಗೆ ಮಜ್ಜೆ ನವಾಯಿತು ಎಂದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಗಿರಿ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದರೆ ಎನಗೆ ಪುಷ್ಪವೆಂಬೆನು. ಶಿರ ಹರಿದು ಬಿದ್ದರೆ ಪ್ರಾಣ ನಿಮಗರ್ಪಿತವೆಂಬೆನು. ಬೆಟ್ಟ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದರೆ ನನಗೆ ಪುಷ್ಪ ಬಿತ್ತು ಎಂದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ನನ್ನ ತಲೆ ಹರಿದು ಬಿದ್ದರೆ ಪ್ರಾಣ ನಿಮಗರ್ಪಿತವಾಯಿತು ಎಂದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಅನುಭಾವ, ತಪಸ್ಸು, ಅನುಷ್ಠಾನವೀರರಿಗೆ, ಉತ್ಸಾಹಿಗಳಿಗೆ. ಎಲ್ಲರಿಗಲ್ಲ. ಇದು ತಪಸ್ಸಿನ ಆರಂಭಕಾಲದ ವಚನ. ಶ್ರೀ ಶೈಲದ ಗುಹೆಯ ವನದಲಿ ತಪಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದು ಒಂದು ವರ್ಷ ಕಳೆದಿರಬೇಕು. ಬಿರು ಬೇಸಿಗೆ ನಡುವೆ ಅಡ್ಡ ಮಳೆ, ಸಿಡಿಲು ಗುಡುಗು, ಮಿಂಚು, ಧಾರಾಕಾರ ಸುರಿ ಮಳೆಗೆ ಸ್ಪಂದಿಸಿದ ವಚನವಿದು. ಆಗ ಕಾಡು ಬಹಳ ದಟ್ಟವಾಗಿತ್ತೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಬೇಸಿಗೆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮರಮರ ತಿಕ್ಕಿ ಬೆಂಕಿ ಹೊತ್ತಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಿರಬೇಕು. ಬಿಸಿಲು, ಬೆಂಕಿ, ಬಿರುಗಾಳಿ, ಮಳೆ, ಸಿಡಿಲು, ಗುಡುಗು, ಮಿಂಚು ಏನೆಲ್ಲ ಪ್ರತಿಕೂಲ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಎದುರಾದರೂ ತಪಸ್ಸು ಮುಂದುವರಿಸುವ ಛಲ, ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸ ಅಕ್ಕಮಹಾದೇವಿಯವರದು.

ಎಲ್ಲ ಧರ್ಮಗಳು ವಾನಪ್ರಸ್ಥಕಾಲಕ್ಕೆ ಆಧ್ಯಾತ್ಮ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅಕ್ಕನವರು ತಾರುಣ್ಯಾವಸ್ಥೆಯಲ್ಲೇ ತಪಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಅಭಾವದ ತಪಸ್ಸಲ್ಲ. ವೈಭೋಗವನ್ನು ಕಸದಂತೆ ಕಂಡ ತಪಸ್ಸು. ಅರಮನೆ ದೇಹಭೋಗ ಅವರಿಗೆ ಕುದ್ರ, ಅಲ್ಲ. ಆಚಿರವಾದ ಎಲ್ಲ ಭೋಗಗಳಲ್ಲಿ ಅವರು ಅರುಚಿ, ವಾಕರಿಕೆಯನ್ನು ಕಂಡರು. ಅನುಭಾವ ಕೇವಲ ಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಲ್ಲ. ಕೇವಲ ಭಾವಲೋಕಕ್ಕೆ ದೊರೆಯುವುದೂ ಅಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಬುದ್ಧಿಯ ಬೆಳಕು ಭಾವನೆಯ ತುಳುಕು ಇವೆ. ಅನುಭಾವ ಜೀವನಸಮುದ್ರ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ, ಸಮುದ್ರವನ್ನು ದಡದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರೆ ನಿಂತು ನಿರ್ಜನಕಾಲದಲ್ಲಿ ನೋಡಲು ಧೈರ್ಯ ಬೇಕು. ಎಂಟೆದೆಯಲ್ಲ ಸಾವಿರ ಎದೆಯಿದ್ದರು ಧೈರ್ಯ ಉಡುಗಿ ಬಿಡುತ್ತದೆ. ಅನೇಕರು ಕಾಡಿಗೆ ತಪಸ್ಸಿಗೆ ಹೋಗುವುದನ್ನು ಪಲಾಯನವಾದ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗೆ ಹೇಳುವವರಿಗೆ ಕಾಡೆಂದರೇನು ತಿಳಿದಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಊರಿನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಅನುಕೂಲಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಜನರ ಸಹಾಯ, ಸಹಕಾರಗಳೂ ಇರುತ್ತವೆ. ಕಾಡು ಎಲ್ಲ ರೀತಿಯಿಂದಲೂ ಪ್ರತಿಕೂಲವೆ. ಇಟ್ಟ ವಸ್ತುಗಳು ಗೆದ್ದಲಿಗೆ, ಇಲಿ ಇರುವೆ ಇತ್ಯಾದಿ ಕೀಟಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಬಿಡುತ್ತದೆ. ಕೊನೆಗೆ ಪ್ರಾಣ ಕೂಡ ಯಾವಕ್ಷಣವೋ ಎಂಬ ಆತಂಕದಲ್ಲಿದ್ದರು. ಕ್ರಿಮಿ ಕೀಟಗಳ ಹಾವಳಿ ಮಳೆನೀರಿನ ತೊಂದರೆ ಹೇಳತೀರದು. ಬೇಸಿಗೆಯ ಬಿಸಿಲರುಳ ಹೇಳತೀರದು. ಚಳಿಗಾಲದ ಕಷ್ಟ ಇನ್ನೊಂದು ರೀತಿ. ಹಸಿವಾದಿಗಳಿಗೆ, ಕಷ್ಟಕಾಲಕ್ಕೆ ವಿಚಾರಿಸುವರಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಕಾಡಾರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ತಪಸ್ಸಿಗೆ ಕುಳಿತು ಸಾಧನೆ ನಡೆಸಿದ್ದಾರೆ ಅಕ್ಕಮಹಾದೇವಿಯವರು. ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣ ಬೆದರಿಕೆಯಘಟನೆಗಳು ಅನೇಕ ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಒಂದುಕಡೆ ಅಂಜಿಕೆ ಇನ್ನೊಂದೆಡೆ ನೋಡಬಿಡೋಣ ಎನ್ನುವ ಧೈರ್ಯ.

ಕಿಡಿ ಕಿಡಿ ಕೆದರಿದರೆ ಎನಗೆ ಹಸಿವು ತೃಷೆ ಅಡಗಿತ್ತೆಂಬೆನು. ಕಾಡೆಲ್ಲ ಒಣಗಿ ತರಗಾದಾಗ, ಬಿಸಿಲರುಳ ಹೆಚ್ಚಿ ಒಂದುಕಿಡಿ ಸೋಂಕಿ ದಗ್ಗನೆ ಕಾಡೆಲ್ಲ ಹೊತ್ತಿ ಉರಿಯುತ್ತಿತ್ತು. ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ಗಮನಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ . ಕಿಡಿ ಕಿಡಿ ಕೆದರಿದರೆ ನನಗೆ ಹಸಿವು, ಬಾಯಾರಿಕೆಗಳು ಹೋದವು. ಅಗ್ನಿ ಕಾಡನ್ನೆಲ್ಲ ಊಟಮಾಡಿದಂತೆ ನನಗೂ ಊಟವಾಯಿತು ಎಂದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ ಹಸಿವು, ಬಾಯಾರಿಕೆ ಗೆಲ್ಲುವ ಪರಿ ಇದು. ಅಗ್ನಿ ಹೊತ್ತಿ ಉರಿದರೆ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ತಿನ್ನಲು ಏನೂ ಉಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ ಬೇಕೆಂದರೂ ಏನೂ ಸಿಗದು.

ಅಭಾವದಕಾಲಕ್ಕೆ ಮಾಡುವುದಾದರೂ ಏನು? ಮುಗಿಲು ಹರಿದು ಬಿದ್ದರೆ ಎನಗೆ ಮಜ್ಜನಕ್ಕರೆದರೆಂಬೆನು. ಶ್ರೀ ಶೈಲದಲ್ಲಿ

ಮಳೆಗಾಲ ಕೇಳುವುದೇ ಬೇಡ. ಬಿಟ್ಟೂ ಬಿಡದೆ ಚಚ್ಚುತ್ತದೆ. ಮಳೆಗಾಲ ಮುಗಿಯುವವರೆಗೆ ಮೋಡವೇ ಕೆಳಗೆ ಬಿತ್ತೇನೂ ಎಂಬಂತಹ ಮಳೆ. ಇಂತಹ ಮಳೆ ಬಂದರೆ ನನಗೆ ಮಜ್ಜನವಾಯಿತು. ಎಲ್ಲ ಶುದ್ಧವಾಯಿತು ಎಂದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಮಳೆಯ ವೈಭವ, ಅಬ್ಬರ, ರೇಜಿಗೆ, ಸಾಕಪ್ಪ ಸಾಕುವನ್ನುವಷ್ಟು ಮಳೆ.

ಈಗ ಶ್ರೀ ಶೈಲದ ಲಿ ಮಳೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ.

ಈಗ ಹತ್ತು ವರ್ಷದ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದ ಮಳೆ ಈಗ ಇಲ್ಲ. ಇನ್ನು 12ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಅದೆಷ್ಟು ಬಿರು ಮಳೆ ಇರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಅಂತಹ ಮಳೆಗಾಲ ಅವರಿಗೆ ಮಜ್ಜನ. ಇದು ತಪಸ್ಸಿನ ಪರಿ. ಗಿರಿ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದರೆ ಎನಗೆ ಪುಷ್ಪವೆಂಬೆನು. ಭೂಕಂಪ, ಪ್ರಕೃತಿ ವಿಕೋಪದ ಘಟನೆಗಳಿಂದ ಬಂಡೆಗಳು ಉರುಳಿಬಿದ್ದರೆ, ಎನಗೆ ಹೂವು ಏರಿಸಿದರು ಎಂದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಶಿರ ಹರಿದು ಬಿದ್ದರೆ ಪ್ರಾಣ ನಿನಗೆ ಅರ್ಪಿತವೆಂಬೆನು ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಆ ಧೈರ್ಯ, ನಿಶ್ಚಿಂತೆ ಎರಡೂ ವಚನದಲ್ಲಿವೆ. ಮುಂದೆ ಹೆಚ್ಚೆ ಇಟ್ಟಾಗಿದೆ. ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ತೊರೆದುದಾಯಿತು. ಇನ್ನು ಬಂದದ್ದು ಬರಲಿ. ನಿರ್ಧರಿಸಿ ದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಕೃತಿಯ ವಿದ್ಯಮಾನಗಳನ್ನು ಪರಿಪೂರ್ಣತೆ, ಶರಣಾಗತಿಗೆ ರೂಪಕಮಾಡಿ ಹಾಡಿಕೊಂಡದ್ದು ಈ ವಚನದ ವಿಶೇಷ.

34). ಕೊಳಲದನಿಗೆ ಸರ್ಪ ತಲೆದೂಗಿದಡೇನು?

ಒಳಗಣ ವಿಷದ ಬಯಕೆ ಬಿಡದನ್ನಕ್ಕೆ

ಹಾಡಿದಡೇನು? ಕೇಳಿದಡೇನು ?

ತನ್ನಲುಳ್ಳ ಅವಗುಣ ಬಿಡದನ್ನಕ್ಕೆ.

ಒಳಗನರಿದು ಹೊರಗೆ ಮರೆದವರ

ಎನಗೆ ತೋರಯ್ಯ ಚನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ.

ವಚನದ ಅರ್ಥ

ಕೊಳಲದನಿಗೆ ಸರ್ಪ ತಲೆ ದೂಗಿದಡೇನು ಒಳಗಣ ವಿಷದ ಬಯಕೆ ಬಿಡದನ್ನಕ್ಕೆ .ಕೊಳಲ ಗಾನಕ್ಕೆ ಸರ್ಪ ತಲೆದೂಗುತ್ತದೆ. ಯಾಕೆ? ಅದರ ಮನೋಹರತೆಗಲ್ಲ. ಹೆಡೆಯೆತ್ತಿದ ಸರ್ಪವು ವಿಷವೇರಿಸಿ ಕಚ್ಚುವುದಕ್ಕಾಗಿ

ಸಮಯ ನೋಡುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಹಾಡಿದಡೇನು ಕೇಳಿದಡೇನು? ತನ್ನಲುಳ್ಳ ಅವಗುಣ ಬಿಡದನ್ನಕ್ಕ. ಎಷ್ಟೆ ಹಾಡಲಿ ಕೇಳಲಿ ಅದರ ಪರಿಣಾಮ ಅಂತರಂಗದಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಬೇಕು. ಅವಗುಣಗಳನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಒಳಗನರಿದು ಹೊರಗೆ ಮರೆದವರ ನೀ ಎನಗೆ ತೋರಾ ಚೆನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಾ. ಒಳಗೆ ತಿಳಿದವರಾಗಿರಬೇಕು. ಹೊರಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯರಂತೆಯೆ ಇರಬೇಕು. ಒಳಗಿನ ತಿಳಿವು ಹೊರಗೆ ಸದಾಚಾರದಲ್ಲಿ ಕಾಣಬೇಕು. ಮನುಷ್ಯನ ಅಂತರಂಗಕ್ಕೆ ಹಿಡಿದ ಕನ್ನಡಿ ಈ ವಚನ. ಮನುಷ್ಯನ ಗುಣವನ್ನು ಸರ್ಪಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಲಾಗಿದೆ. ಕೇಳುವ ಗುಣ ಮನುಷ್ಯನಲ್ಲಿದೆ. ಆದರೆ ತಲೆದೂಗಿದರೇನು? ಇದು ಹೊರಗಿನ ತೋರಿಕೆ ಸರ್ಪದಂತೆ. ಒಳಗೆ ಬೇರೆಯೆ ಇದೆ. ಸರ್ಪದ ರೂಪಕ ಗಮನಿಸೋಣ. ಸರ್ಪವು ಕೊಳಲದನಿಗೆ ತಲದೂಗುತ್ತದೆ. ಅದು ತಲೆದೂಗುವುದು ಕೊಳಲದ ನಿಯ ಸೋಗಿಸಿಗಲ್ಲ. ಕಚ್ಚುವುದಕ್ಕೆ ಅದು ಹೊಂಚು ಹಾಕುತ್ತಿದೆ. ವಿಷ ಕಕ್ಕುವುದ ಕ್ಯಾಗಿ ದಾರಿ ನೋಡುತ್ತಿದೆ. ಹಾಡಿದಡೇನು? ಕೇಳಿದಡೇನು? ಮನುಷ್ಯ ಎಷ್ಟೆ ಹಾಡಿದರೂ ಕೇಳಿದರೂ ಅವನ ಅಂತರಂಗ ಪರಿವರ್ತನೆಯಾಗ ದಿದ್ದರೆ ಸರ್ಪಕ್ಕೂ ಅವನಿಗೂ ಏನು ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿಲ್ಲ. ತನ್ನಲುಳ್ಳ ಅವಗುಣ ಬಿಡದ ನನ್ನಕ್ಕ. ಏನಾದರೂ ಒಳ್ಳೆಯದನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗ ಮನುಷ್ಯ ಅದನ್ನು ಅಂತರಂಗಕ್ಕೆ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಆಗ ಅದು ಸಾರ್ಥಕ. ಒಳಗನರಿದು ಹೊರಗೆ ಮರೆದವರ ಎನಗೆ ತೋರಯ್ಯ ಯಾರು ಅಂತರಂಗದಲ್ಲಿ ಸದ್ಗುಣಗಳಾಗಿ ಹೊರಗೆ ತಮ್ಮ ಈದೊಡ್ಡ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಪ್ರದರ್ಶನಕ್ಕಿಡದಂತೆ ,ಸಾಮಾನ್ಯರಂತೆ ಇರುವರೊ ಆ ಶರಣರನ್ನು ನನಗೆ ತೋರಿಸು. ಅಕ್ಕನವರ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಏನು? ಮಹಾತ್ಮರ ದರ್ಶನ ಮಾಡಿಸು ಎಂಬುದು.

35).ಕಾಯ ಕತ್ರನೆ ಕಂದಿದರೇನಯ್ಯ?

ಕಾಯ ಮಿರನೆ ಮಿಂಚಿದರೇನಯ್ಯ?

ಅಂತರಂಗ ಶುದ್ಧವಾದ ಬಳಿಕ ಚೆನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಯ್ಯ ನೀನೊಲಿದ ಕಾಯ ಹೇಗಿದದರೇನಯ್ಯ?

ಪದಗಳ ಅರ್ಥ

ಕಾಯ-ದೇಹ,

ಕಂದು-ಕಳಾಹೀನವಾಗುವುದು.

ಮಿಂಚು-ತೇಜದಿಂದ ಬೆಳಗು.

ವಚನದ ಅರ್ಥ

ಕಾಯ ಕತ್ರನೆ ಕಂದಿದರೇನಯ್ಯ, ಕಾಯ ಮಿರನೆ ಮಿಂಚಿದರೇನಯ್ಯ?ಶರೀರವು ಕಪ್ಪಿಗೆ ಕಳೆಗುಂದಿದರೇನು? ಬಂಗಾರದ ಹಾಗೆ ಮಿನುಗಿದರೇನು? ಅಂತರಂಗ ಶುದ್ಧ ವಾದಬಳಿಕ ಚೆನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಯ್ಯ ಒಲಿದ ಕಾಯ ಹೇಗಿದದರೇನಯ್ಯ. ಮನಚಿತ್ತ ಬುದ್ಧಿ ಅಂತಃಕರಣಗಳು ಶುದ್ಧವಾದಮೇಲೆ ಹೊರಗಿನ ಕಾಯ

ಹೇಗಿದ್ದರೇನು ? ಚೆನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಒಲಿದ ಈ ಶರೀರವು ಹೇಗಿದ್ದರೇನು? ಪರಮಾತ್ಮನ ಹಂಬಲದಲ್ಲಿ ತಪಸ್ಸು ಸಾಧನೆಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಕೊಂಡು ದೇಹದ ಆರೈಕೆಯ ಕಡೆಗೆ ಅವರ ಲಕ್ಷ್ಯ ಹೋಗಲಿಲ್ಲ. ಅವರ ಸಹಜೀವಿಗಳಾದ ಆರೋಗ್ಯದ ಅಗತ್ಯವನ್ನು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈದೇಹ ತಾನೆ ರಾಜ ಮೊದಲಾಗೊಂಡು ಆಕರ್ಷಣೆಗೆ ಒಳಗಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಿದ್ದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಈದೇಹದ ಬಗೆಗೆ ಕಾಳಜಿ ಹೋಯಿತು. ಎಂದರು ಅಕ್ಕಮಹಾದೇವಿಯವರು. ಚೆಂದ ದೇಹಬೇಕು ಎಂದು ಎಲ್ಲರೂ ಹಪಹಪಿಸುವ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಇರುವ ಚೆಂದ ದೇಹವನ್ನು ನಿರ್ಲಕ್ಷಿಸಿದ ಮಹಾದೇವಿಯವರು ವೈರಾಗ್ಯ ಲೋಕಕ್ಕೆ ಬೆರಗಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಎಂತಹ ವಿರಾಗಿಗಳು ಕೂಡ ತಮ್ಮ ದೇಹಮೋಹವನ್ನು ಗೆದ್ದಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಒಂದು ಉತ್ಸವ ಏರ್ಪಾಡಾಗಿತ್ತು. ಆ ಉತ್ಸವದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು ಗುರುಗಳನ್ನು ಹೆಗಲಮೇಲೆ ಪಲ್ಲಕ್ಕಿಯಲ್ಲಿ ಜನ ಹೊರುವವರಿದ್ದರು. ಉತ್ಸವ ಆರಂಭವಾಯಿತು. ಊರ ಬೀದಿಯಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಸಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಅನೇಕ ಆಟ, ವಿನೋದಗಳು ಪ್ರದರ್ಶನ ಇದ್ದವು. ಪಲ್ಲಕ್ಕಿ ಹೊತ್ತಜನ ಹೆಗಲ ಮೇಲೆ ಹೊತ್ತುಹೊತ್ತು ಸಾಕಾಗಿದ್ದರು. ಕೆಟ್ಟ ಬಿಸಿಲು ಬೇರೆ. ಜನರಿಗೆ ಹಸಿವು, ಬಡತನ, ಉದ್ಯೋಗ ಹೀಗೆ ಅನೇಕ ಚಿಂತೆಗಳು. ಜನರು ಏನೇನೋ ಆಸೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಈ ಉತ್ಸವಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದರು. ಅವರ ಬೇಡಿಕೆಗಳು ಈ ಗುರುಗಳಿಂದ ನೆರವೇರುತ್ತವೆ ಎಂದು ಜನರು ಇವರತ್ತ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಈ ಗುರುಗಳು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿರಬೇಕು!? ಕನ್ನಡಿಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಮುಖ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಗಡ್ಡಮೀಸೆ ಸರಿಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ವಯಸ್ಸಾದ ಬಿಳಿಗಡ್ಡವನ್ನೂ ಬಾಚಣಿಕೆಯಿಂದ ಬಾಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ವೃದ್ಧ ಮುಖವನ್ನೂ ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ದೇಹಮೋಹವೆಲ್ಲಿ.

ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ಕಾಣಲು ಆರಮನೆಯನ್ನೂ ರಾಣಿಪದವಿಯನ್ನೂ ನಿರಾಕರಿಸಿ ಪರಮಾತ್ಮ ಬೇಕೆಂದು ಬಂದ ವೈರಾಗ್ಯ, ತಪಸ್ಸು ಎಲ್ಲಿ? ಮಹಾದೇವಿಯವರು ದೇಹ ಮೋಹಗಿದ್ದಿದ್ದಾರೆ. ಮಮಕಾರ, ಮೋಹವನ್ನು ಮೀರಿ ನಿಸ್ಸಿಮ ಎತ್ತರ ಏರಿದ ದಿಕ್ಕೊಚಿ ಈವಚನ. ದೇಹಕಾರಣವಾಗಿ ಮನುಷ್ಯನಲ್ಲಿ ಸ್ವಾರ್ಥ, ಅರಿಷಡ್ವರ್ಗಗಳು ತಕತಕ ಕುಣಿಯುತ್ತವೆ. ಮಹಾದೇವಿಯವರು ಇದೆಲ್ಲವನ್ನು ಮೀರಿ ಬೆಳೆದಿದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲ ಜೀವಾವಳಿಗಳು ದೇಹಪೋಷಣೆಗಾಗಿ ತುಡಿಯುತ್ತವೆ. ಸುಖ, ಭೋಗಾದಿಗಳು, ಅಧಿಕಾರ, ಕೀರ್ತಿ, ಸಂಪತ್ತುಬೇಕು ಎಂದು ಸಂಪತ್ತನ್ನು ತಲೆಯಮೇಲೆ ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ಮೆರೆವ ವಿರಾಗಿಗಳು, ಸಂಸಾರಿಗಳು ಎಲ್ಲಿ? ಅಕ್ಕಮಹಾದೇವಿಯವರು ವೈರಾಗ್ಯ, ಜ್ಞಾನ ಎಲ್ಲಿ? ಊಹೆಗೂ ನಿಲುಕದ ಸಿದ್ಧಿ ಅಕ್ಕನವರದು. ಬುದ್ಧ, ಮಹಾವೀರ, ಪ್ರಭುದೇವರ ಸಾಲನ್ನು ಮೀರಿ ಅಕ್ಕಮಹಾದೇವಿಯವರ ಎತ್ತರ ಉಜ್ವಲವಾಗಿ ಕಂಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ. ಈದೇಹದ ಬಗೆಗೆ ಅಕ್ಕನವರು ಅದೆಷ್ಟು ನಿರ್ಲಿಪ್ತರಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ನೋಡಿರಿ.

36) ಕೀಡೆ ತುಂಬಿಯ ಹಂಬಲದಿಂದ ತುಂಬಿಯಾಗಿ

ತನ್ನ ಬಿಡಲುಂಟೆ ಆಯ್ಯಾ. ಆನು ನಿಮ್ಮ ನೆನೆದು

ಎನ್ನ ಕರ ತುಂಬಿ ಎನ್ನ ಮನ ತುಂಬಿ ಎನ್ನ ಭಾವ ತುಂಬಿ ಮತ್ತಿಲ್ಲದ ನಿನ್ನ

ಕೂಟದ ಸವಿಗಲೆಯ ನೆಂತು ಕಾಣುವೆನಯ್ಯಾ ಚೆನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಯ್ಯಾ.

ಪದಗಳ ಅರ್ಥ

ಕೀಡೆ-ಕಂಬಳಿಹುಳ.
ತುಂಬಿ- ಪತಂಗ
ಕೂಟ- ಒಂದಾದ.
ಸವಿಗಲೆ-ಸವಿಸುಖ.

ವಚನದ ಅರ್ಥ

ಕ್ರೀಡೆ ತುಂಬಿಯ ಹಂಬಲದಿಂದ ತುಂಬಿಯಾಗಿ ತನ್ನ ಬಿಡಲುಂಟೆ ಅಯ್ಯಾ.
ಕೀಡೆ ಎಂದರೆ ಕಂಬಳಿಹುಳು ತಾನು ತುಂಬಿಯಾಗಬೇಕು ಎಂದು ಕನಸುತ್ತದೆ.
ಗೂಡು ಕಟ್ಟುತ್ತದೆ ಪತಂಗವಾಗಿ ಹೊರಜಗತ್ತಿಗೆ ಹೊಸ ಹುಟ್ಟು ಪಡೆದು ಹಾರಿ
ಬರುತ್ತದೆ. ತನ್ನ ಅಪೇಕ್ಷೆಯಂತೆ ಅದು ಪತಂಗವಾಗಿ ಹಾರಿಬಂತು. ಆದರೆ ಅದು
ತನ್ನ ಮೋಹವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಬಿಡಲಿಲ್ಲ. ತನ್ನ ಚೆಂದಕ್ಕೆ ಮಾರುಹೋಗಿ ರೆಕ್ಕೆ
ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಸಾಯುತ್ತದೆ. ನಾನು ಹಾಗಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ನೀವಾಗಬೇಕು
ಎಂದು ಹಂಬಲಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಆನು ನಿಮ್ಮ ನೆನೆದು ಎನ್ನ ಕರತುಂಬಿ, ಮನತುಂಬಿ
ಎನ್ನ ಭಾವ ತುಂಬಿ ಪರಮಾತ್ಮನೆ ನಾನು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಧ್ಯಾನಿಸಿದ್ದೇನೆ. ನನ್ನ
ಕರತುಂಬಿದೆ. ಕರ ತುಂಬಿಯಾಗಿದೆ. ಇಷ್ಟಲಿಂಗ ನನ್ನ ಕರತುಂಬಿದೆ..ಮನ
ತುಂಬಿಯಾಗಿದೆ. ಮನದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟಲಿಂಗ ತುಂಬಿದೆ. ಎನ್ನ ಭಾವ ತುಂಬಿ ನನ್ನ
ಭಾವ ತುಂಬಿಯಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ತುಂಬಿ ಪದ ಉಭಯ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಬಳ
ಕೆಯಾಗಿದೆ. ತುಂಬಿ ಎಂದರೆ ತುಂಬಿಕೊಂಡು ಎಂದರ್ಥ. ತುಂಬಿ ಎಂದರೆ
ದುಂಬಿ ಎಂದು ಇನ್ನೊಂದು ಅರ್ಥ. ನನ್ನ ಕರಕಮಲವಾಗಿದೆ ಇಷ್ಟಲಿಂಗ
ದುಂಬಿಯಾಗಿದೆ. ಪ್ರಾಣ ಕಮಲವಾಗಿದೆ ಇಷ್ಟಲಿಂಗ (ಪ್ರಾಣಲಿಂಗ)
ದುಂಬಿಯಾಗಿದೆ. ಮನ ಎಂದರೆ ಸಹಸ್ರಾರ ಕಮಲವಾಗಿದೆ ಇಷ್ಟಲಿಂಗ ಎಂದರೆ
ಭಾವಲಿಂಗ ದುಂಬಿಯಾಗಿದೆ. ಮತ್ತೆ ಲ್ಲದ ನಿನ್ನ ಕೂಟದ ಸವಿಗಲೆಯ ನೆಂತು
ಕಾಣುವೆನಯ್ಯಾ. ಚೆನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಯ್ಯಾ. ಎಂದೂ ಅನುಭವಿಸಿರದ
ಪರಮಾನಂದ ಸುಖವನ್ನು ನಾನು ಎಂದು ಅನುಭವಿ ಸುತ್ತೇನೆ.
ಅಕ್ಕಮಹಾದೇವಿಯವರು ಪರತತ್ವದ ಪರಮಸುಖಕ್ಕಾಗಿ
ಹಂಬಲಿಸಿದ್ದಾರೆ.ಭಕ್ತಿಯ ರಸಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ಅವರು ಮುಳುಗಿದರೆಂದರೆ
ಅನಂತ ಭಾವಗೀತ ವಚನರೂಪದಲ್ಲಿ ಕಾವ್ಯ ಗಂಗೆ ಹರಿದು ಬಂದಳೆಂದೇ
ಅರ್ಥ. ಅವರು ಪರಮಾತ್ಮ ನನ್ನು ಹಾಡಿ ದಣಿಯರು. ಅಲ್ಲಿ ಉಕ್ಕೇರುವ
ಭಕ್ತಿಸ್ತೋತವಿದೆ. ನಾದ,ಲಯ,ಅರ್ಥ ಇಂತಹ ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ರಸ ಸಮುದ್ರವಾಗಿ
ಉಕ್ಕುತ್ತದೆ.

37) ಕಿಚ್ಚಿಲ್ಲದ ಬೇಗೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಂದೆನವ್ವಾ.
ಏರಿಲ್ಲದ ಗಾಯದಲ್ಲಿ ನೊಂದೆನವ್ವಾ,
ಸುಖವಿಲ್ಲದೆ ಧಾವತಿಗೊಂಡೆನವ್ವಾ.

ಚೆನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನದೇವಂಗೊಲಿದು
ಬಾರದ ಭವಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದೆನವ್ವಾ.

ಪದಗಳ ಅರ್ಥ

ಬೆಂಕಿಸುಟ್ಟು ಗಾಯ
ಏರು--ಆಯುಧದಿಂದಾದ ಗಾಯ
ಧಾವತಿ--ದುಃಖ,

ವಚನದ ಅರ್ಥ

ಕಿಚ್ಚಿಲ್ಲದ ಬೇಗೆಯಲಿ ಬೆಂದೆನವ್ವಾ. ಕಿಡಿ, ಬೆಂಕಿಯಿಲ್ಲ. ಆದರೂ
ಬೇಯುತ್ತಿದ್ದೆನೆ ಏರಿಲ್ಲದ ಗಾಯದಲಿ ಬೆಂದೆನವ್ವಾ, ಖಡ್ಗದ ಹೊಡೆತವಿಲ್ಲ. ಆ
ಗಾಯವೂ ಆಗಿಲ್ಲ ತಿವಿತವಿಲ್ಲದ ಗಾಯವಿದೆ. ಆ ನೋವು ಬಹಳವಾಗಿ
ಬಾಧಿಸುತ್ತಿದೆ. ಸುಖವಿಲ್ಲದೆ ಧಾವತಿಗೊಂಡೆನವ್ವಾ
ಚೆನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನದೇವಂಗೊಲಿದು ಬಾರದ ಭವಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದೆನವ್ವಾ.
ಚೆನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸಿದೆ . ಈ ಕಾರಣವಾಗಿ
ಬರಬಾರದ ನೋವೆಲ್ಲ ಬಂದವು. ಪಡಬಾರದ ಕಷ್ಟವೆಲ್ಲ ಅನುಭವಿಸಿದೆ.
ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸಿದರೂ ತೊಂದರೆಯೇ. !? ವಿರಹಕಾವ್ಯದ ಅಪೂರ್ವ
ಚಿತ್ರಣ ಈ ಮೇಲಿನ ವಚನಗಳು. ಪರಮಾತ್ಮನ ವಿರಹವನ್ನು ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಸುವಲ್ಲಿ
ಅಕ್ಕಮಹಾದೇವಿಯವರು ಸಿದ್ಧಹಸ್ತರು. ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡ ಕವಿಗಳು ಚಿತ್ರಿಸಲಾಗದ
ಭಕ್ತಿ ಶೃಂಗಾರ ಕಾವ್ಯ ಅಕ್ಕಮಹಾದೇವಿಯವರ ವಚನಗಳಲ್ಲಿದೆ. ಪರಮಾತ್ಮನ '
ವಿರಹದುರಿ ಅಂತರಂಗ ಬಹಿರಂಗವನ್ನು ಹೇಗೆ ಸುಡುತ್ತಾ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು
ಅಪೂರ್ವವಾಗಿ ಚಿತ್ರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಬೆಂಕಿಯಿಲ್ಲದ ಸುಡುಗಾಯದಲ್ಲಿ
ಬೆಂದುಹೊಗುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಬೆಂಕಿಯಿಂದ ಸುಟ್ಟುಗಾಯಕ್ಕೆ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯಿದೆ. ಆದರೆ
ಒಳಗೆ ಸುಡುವ ವಿರಹದ ಗಾಯಕ್ಕೆ ಔಷಧವಿಲ್ಲ. ಆಯುಧದ ಗಾಯಕ್ಕೂ
ಚಿಕಿತ್ಸೆಯಿದೆ. ಆದರೆ ವಿರಹದ ಕುಸುಮದ ಬಾಣನ ಗಾಯಕ್ಕೆ ಔಷಧವಿಲ್ಲ.
ಒಂದಿಷ್ಟೂ ಸುಖವಿಲ್ಲದೆ ಬೇಯುವುದೇ ಆಗಿದೆ. ನಾನು ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು
ಪ್ರೀತಿಸಿದೆ . ಇಷ್ಟಪಟ್ಟೆ ಒಲಿದೆ . ಅದೇಕೋ ಅವನಿಗೆ ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಒಲವೇ
ಇದ್ದಂತಿಲ್ಲ. ಎಷ್ಟೊಂದು ಜನ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ಅವನಿಗಾಗಿಯೆ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ಪರ
ಮಾತ್ಮನೆ ಒಲಿಯುತ್ತಿಲ್ಲ ಏನು ಮಾಡಲಿ?